ALEXANDRU UNGUREANU

MARELE PRAG

ALEXANDRU UNGUREANU

IN MEMORIAM

MARELE PRAG

După textul volumului apărut la
EDITURA ALBATROS
• BUCUREŞTI • 1984

„Este un fel de prag peste care trebuie să trec adu- nându-mi clipele pe care tu le numeşti trecute sau viitoare, o cumpănă a vieţii ce se va înclina de partea cealaltă, permiţându-mi o existenţă în sine; tratând esenţa ca esenţă, voi renunţa deocamdată să modific Exteriorul în speranţa că astfel voi stăpâni propriile mele adâncuri.”

Cuprins

D*e multe ori, rătăcind printre angrenajele diferitelor Maşini* sau *prin coridoarele timpului, am visat la planeta aceea de dimensiuni potrivite amenajată în totalitate ca un parc străbătut de nenumărate alei ce se strecoară pe sub arcuirea copacilor. Plouă mereu acolo şi asfaltul e totdeauna ud; uneori se pare, totuşi, că norii încearcă a se risipi, din cer nu mai curge apă ci doar de pe frunze mai picură stropi, parcă te-ai aştepta să înceapă ceva iar aceste clipe îţi strecoară în trup fiorii plăcuţi ai unei nesiguranţe lipsite de duşmănie. Aleile trec inevitabil pe lângă lacuri ale căror unde nu sunt tulburate de nimic, ici-colo bărci la mal visează să fie folosite, există leagăne şi maşini de agrement în perfectă stare. Şi mereu aceeaşi senzaţie că singurătatea s-ar putea sfârşi brusc*, ar *putea să apară Cineva sau Ceva care să pună capăt acestui veşnic început.*

Încă mai sunt convins că planeta pe care ţi-o descriu nu *este o simplă ficţiune; am cu ea legături informaţionale subtile, nu are rost să încerc a ţi le desluşi, vreau doar să spun că ar fi locul de unde ar putea începe CEVA pentru mine sau chiar pentru amândoi.*

Aş dori să ne întâlnim acolo cu totul întâmplător. Să schimbăm nişte banalităţi pe o bancă adăpostită, privind asfaltul negru de umezeală al aleilor, picăturile

reci răsfrângându-se în cercuri prin băltoace…

*

Dansul Smokoizilor Nemişcaţi se desfăşoară perpendicular pe axa celei de-a patra dimensiuni, în mijlocul unui cerc aproximativ rotund de pe Marele Platou, delimitat de Tornadele Timpului. Acolo, sub lumina violetă a Soarelui Tarona, chiar lângă izvorul din care iau naştere Cerbii cei Blânzi cu Veşnicia în *Oase, Smokoizii Nemişcaţi dansează încremeniţi din zori şi* până î*n noapte, dar cum timpul în spaţiul înconjurător este îngheţat în aceeaşi veşnică, nesfârşită amiază, noaptea nu mai vine, sfârşitul nu mai are loc, feţele lor albe iradiază mereu aceeaşi fosforescenţă încărcată de sensuri profunde, indescifrabile, epuizând în ermetismul lor toate mesajele coregrafice cuprinse între primul şi ultimul, căci s-a demonstrat nu de mult primordialitatea statuarului asupra cineticului.*

Capitolul I
SCRISOARE DIN HIPERCUBUL 14

Eram într-o situaţie dificilă. Duminică jucasem cărţi cu nişte tipi de la baza spaţială din Hipercubul 15 şi îmi terminasem contul. Ba mă pusese necuratul şi perforasem o cartelă fără acoperire. Dintr-o clipă într-alta, mă puteam aştepta să fiu înhăţat.

Nici nu m-am mai dus pe şantier. Mi-am strâns puţinele lucruri pe care le aveam şi m-am hotărât să le las la Daddy Blue, patronul unui bar în care, pe cât îmi puteam aduce aminte, nu prea fusesem văzut de amici.

Daddy Blue m-a ghicit.

— Doctore, mi-a zis, ţi s-a făcut dor de ducă! Să-mi mănânc trabucul dacă nu cauţi pe cineva care să te treacă prin transpaţiu de Linia Patrulelor!

N-am înţeles niciodată de ce mă credea doctor. Dar cu transpaţiul o nimerise. I-am şi spus-o:

— Daddy Blue, ai nimerit spintul.[1] Ia zi-mi, ştii pe cineva?

— Treci pe la Moşul Gonflabil, paznicul radiofarului. Îi spui că te-am trimis eu. Dacă vă înţelegeţi la preţ, eşti ca şi scăpat. Dar trebuie să-ţi treci examenul horoscopic. Altminteri nu discută.

În clipa aceea două luminiţe discrete s-au aprins pe gulerul salopetei lui Daddy Blue. Mi-a mai spus:

---

1 Probabilitate de la 1 la 10

— Ieşi prin spate, repede, se pare că te caută nişte tipi de la C.S.[2]! Ia aerojetul meu şi lasă-l la Moşul Gonflabil!

Nu m-am dus direct la Moşul Gonflabil, căci n-aveam nicio cartelă chioară. Am făcut un ocol pe la Padre Iliuţă ca să-l rog să mă împrumute cu vreo zece mii de unităţi decontizate. Pe vremea aceea, Padre Iliuţă profesa la Catedra de Psihochiromanţie a universităţii locale. Când am ajuns la el, pregătea subiectele unui examen de specialitate. Mi-am aruncat şi eu o privire, să văd ce le dă la teorie. Apoi l-am luat la sigur:

— Dacă mă prind, îţi dai seama că or să-mi facă un sondaj barosan de memorie. Ştiu multe nasoale. Te arzi şi tu, şi încă zece sub tine! Frige-mi şi mie o ţeapănă[3]!

N-a avut să-mi dea decât zece mii.

Apoi Padre Iliuţă m-a înjurat urât şi aprig printre dinţi şi barbă. Înainte de a pleca, m-am mai uitat o dată peste subiecte.

— Mai dă cinci mii, să te-nvăţ să ghiceşti în palmă! l-am zeflemisit şi am întins-o.

*

Dacă-ţi închipui că, după aceea, m-am dus glonţ la Moşul Gonflabil te înşeli. Adevărul e că aşa aş fi vrut să fac, dar raţiuni înalte m-au îndemnat să risc o vizită la Universitate. După câteva bâjbâieli, i-am găsit pe studenţii lui Padrea Iliuţă. Le-am vândut subiectele de

---

2 Controlul spaţiului

3 O sută de mii de unităţi decontizate (argou) (n.a.)

examen cu cinci sute de unităţi decontizate de persoană. Speram să-mi ajungă.

*

Radiofarul era undeva în afara oraşului. Pe Moşul Gonflabil l-am găsit trebăluind prin curtea centralei energetice. Ajutat de un robot, muta nişte acumulatori cilindrici masivi. M-am apropiat de el şi i-am zis:

— Eu sunt…

— Ştiu! m-a întrerupt. Aşteaptă un pic, că nu mori!

În mine dârdâia gândul că patrulele C.S.-ului sunt pe urmele mele şi mă frigeau buzele să-i zic ceva despre cilindrii lui blestemaţi şi despre… În fine, am fost mândru de mine că nu am deschis gura. Măcar atât am învăţat şi eu că pe cei care ţin în mână viaţa ta nu-i bine să-i superi.

Moşul Gonflabil a mai mutat ce-a mai mutat cilindrii şi, când a crezut el că e destul, s-a oprit şi mi-a făcut semn să-l urmez. Am intrat în clădirea radiofarului. În ecluză l-am întrebat:

— M.G., zi-mi şi mie, ce ţii atât de important în cilindrii ăia, de nu poate să-i mute şi robotul?

— Nimic, bătrâne, sunt goi. Îi mut ca să-mi fac gimnastica de înviorare!

Îmi venea să-l strâng de gât acolo, pe loc. Am fost laş şi n-am făcut-o. Sunt sigur că n-aş mai fi putut ieşi din ecluză.

Când am ajuns în sala de comandă a Generatorului de Impulsuri, a cerut confirmarea stării *„N”* de la secţiunea ordinatorului de gardă. Mi-a aruncat peste umăr duios:

— Stai jos, tinereţe, c-oi fi obosit!

În clipa aceea a venit răspunsul sec al ordinatorului:

— E-n regulă, M.G.! Ai o prezenţă străină în staţie. Ştii de ea?

— Bine, pace! Poţi să dormi! Tu, – mi se adresă din nou mie – să ştii că fără 50 000 poţi s-o iei pe jos prin transpaţiu!

M-am ridicat în picioare.

— Pa, înţeleptule! l-am omagiat. Dacă aş fi avut banii ăştia, nu mai veneam la tine!

Şi-am dat să ies.

— Am zis eu că ai banii ăştia? Am şi eu o treabă cu tine. Mi-o faci… bine! Nu…?! Ce, crezi că mă bucur la contul unui amărât ca tine?

*

Până la urmă ne-am înţeles. Moşul Gonflabil avea socotelile lui obscure, care mă aranjau. Mi-a introdus datele în calculator pentru examenul horoscopic şi m-a pasat unui alt tip un tânăr brunet şi cu mustaţă.

— Gaepa! s-a recomandat întinzându-mi mâna şi zâmbind indiferent

— Vântul-de-la-ora-şapte! l-am zeflemisit.

Moşul Gonflabil a zâmbit şi el. După cum se vede, toată lumea era veselă.

— Sunt convins, a accentuat el, că o să vă înţelegeţi! Eu vă las acum, o să mă întorc cu rezultatele examenului horoscopic peste vreo câteva decade.

— Parcă aveam altă cale?! a mormăit Gaepa şi s-a întors spre mine. Arăta mai destins.

M-am aşezat. Era bine. Nu ştiu de ce, dar tipul îmi inspira încredere.

— Ia loc – mi-a arătat el un fotoliu plutitor – să-ţi explic care este ecuaţia mişcării pe-aici.

— Uite cum stau lucrurile. Moşul Gonflabil face contrabandă cu energia cuantizabilă. Adică, e-un fel de-a zice! Contrabandiştii vom fi noi. El organizează transportul şi desface marfa. În caz de ceva, se obligă să finanţeze comemorări festive din cinci în cinci ani. Dacă ne facem treaba un an, avem un criojet s-o ştergem. Ce părere ai?

Ce era să mai zic?! Îngheţasem, de parcă m-ar fi pus la zero absolut. Nicio moleculă nu mai mişca în mine. Doar electronii se învârteau anemic în jurul ideii nebuneşti la a cărei transpunere în viaţă mi se cerea să iau parte.

— Băi mustaţă, am bâiguit într-un târziu, tu ştii că dacă ne prind, ne condamnă la moarte în toate existenţele posibile? Maică-ta se va naşte stearpă. Nici amintirea unei amintiri nu va rămâne despre noi!

— Îţi garantez că pedeapsa nu e chiar aşa de grea m-a contrazis Gaepa. Dreptul la conştiinţa existenţelor posibile tot nu-l ai, aşa că nu-i nicio pagubă. Iar dacă pune C.S.-ul mâna pe tine, ai să ajungi să doreşti să nu te fi născut niciodată! Noi suntem nişte oameni n-avem nimic de pierdut, ci numai de câştigat!

Avea dreptate. Chiar prea multă dreptate. Dar nu înţelegeam o chestie:

— Şi ia zi, dom'le, de unde luăm energia? În hipercuburile vecine cam ştiu cum stă treaba. Nu prea cred să aibă surplusuri neimpozabile.

Mi-a zâmbit din nou. Blând şi un pic trist.

— Eşti naiv! Ce, crezi că Moşul Gonflabil riscă totul numai pentru câţiva trenţi[4]?! Se lucrează la scară mare. Se fură deocamdată de pe câteva planete din Hipercubul 9, dar nu din timpul nostru. Câteva sute de ani mai în urmă. Tipii de atunci făceau o risipă groaznică. Aveau tot felul de şmecherii pe care le puneau să ardă, auzi, simple reacţii de oxidare, aiureli cu nucleele atomilor… În fine, Moşul are oamenii lui. Au instalat peste tot colectori colapsaţi cu comandă statistică şi fură zilnic 50-60 de trenţi de planetă. Tipii nu fac decât să se ocupe de întreţinerea aparaturii şi sunt pe fază când venim noi. E atât de bună afacerea, că nu se prind nici băştinaşii, nici C.S.-ul. Şi este groaznic de ieftin! Pe urmă, venim noi, fraierii, cu criojetul şi ridicăm acumulatorii de energie, ne fugărim cu C.S.-ul şi livrăm marfa. Ce zici, batem palma?

Parcă aveam de ales?! Că nu-mi plăcea, era puţin spus. Dar am fost de acord. N-a mai trecut mult şi a apărut Moşul Gonflabil radios.

— Eşti în regulă, cuceritor al spaţiului şi al energiilor înalte? Toate zodiile sunt cu tine! Să fi fost mai tânăr, te-aş fi urmat şi eu, fiindcă se pare că mult noroc vei aduce celor din jurul tău! Când eram şi eu ca voi, ehei…! Aţi auzit de dispariţia stelei CQ73 de acum cinci secole? Eu şi cu Marele Gros am lucrat-o!

*

Eram în hangarul criojetulul, făcându-i ultimele verificări. Gaepa era pilotul. Eu eram pe post de tehnician energetician.

---

4 Unitate de măsură a unităţii de energie

— Ştii, îmi explică Gaepa, acumulatorii ăştia sunt cam dubioşi. N-ar fi nimic că se pierde energie şi poţi chiar să explodezi, dar asta măreşte densitatea energetică a traiectoriei parcurse şi te transformă într-un câine cu tinicheaua legată de coadă. Rămâne aşa, ca un miros în urma navei, după care poţi fi reperat foarte uşor ulterior. Dacă află pe unde ieşim în transpaţiu, am dezintegrat nucleul fericirii!

— Fiindcă veni vorba, l-am întrerupt, pe unde ieşim în transpaţiu?

— E un loc pe aici, pe-aproape, unde au amenajat şmecherii o curbură a spaţiului, ce dă chiar în Hiper-cubul 9.

— Şi dacă o descoperă C.S.-ul, ori de-aici, ori din partea cealaltă?

— Ei, rămâne cum am stabilit!

N-am mai întrebat nimic. Aşa cum îmi imaginasem, şi Gaepa ştia, probabilistic treaba nu putea să ţină prea mult.

— O hiperviaţă are omul, şi aia vai de capul ei! am oftat.

*

Am avut ghinion. Motorul criogenic pentru stabilirea laterală a oscilaţiilor temporale s-a blocat aproape imediat ce am ieşit în transpaţiu. C.S.-ul era acolo. Două patrule aşteptau de cine ştie când să scoată fraierii capul din gaură ca să-i înhaţe. Dar tot chestia cu motorul a fost şi salvarea. Le-a fost imposibil să pună mâna pe noi, cu două criojeturi câte aveau ei, la halul de oscilaţii temporale ale navei noastre.

Pendulam în neştire prin secole ca orbeţii, când spre trecut, când spre viitor, şi ei nu erau destui ca să controleze un segment atât de mare.

Gaepa m-a umplut de respect. A oprit motoarele laterale exact într-unul din momentele când am atins, din întâmplare, coordonata temporală care ne interesa şi a pornit în aceeaşi clipă propulsorul antigravitaţional. Am trecut printre ei ca o nălucă.

Jubilam. Uitasem că nu mai avem pe unde ne întoarce. Gaepa m-a încurajat:

— E groasă, bătrâne!

Planeta mi se părea cam departe de centrul galaxiei şi mult prea plină de ape. În rest, din partea mea…!

Am ajuns la locul întâlnirii noaptea. Ieşirea din transpaţiu dădea undeva în nişte munţi greu accesibili. Ne aşteptau doi tipi. Ne-am strâns mâinile şi pe urmă ne-au ajutat să camuflăm criojetul. Ne-au explicat că băştinaşii semănau foarte mult cu noi şi ne-au pus să ne costumăm după moda locală. Îmbrăcămintea nu mi s-a părut învechită ci de-a dreptul nefuncţională. I-am şi şoptit lui Gaepa ceva la modul: „Prin ce secole nenorocite ne-am găsit să umblăm după energie!”.

— Sunt ei cam primitivi, mi-a replicat Gaepa, dar habar n-ai ce liniştiţi trăiesc! În afară de faptul că se mai hărţuiesc în nişte mici războaie, mai mult sau mai puţin trecătoare, nu au probleme. Sincer, câteodată îi invidiez.

Pe urmă, am intrat într-un adăpost subteran. L-am cunoscut pe Micuţul Şef. Părea acceptabil de comunicativ. Ne-a spus:

— Pe planeta asta avem cinci captatori colapsaţi de energie, aşezaţi în zonele cele mai puternic

industrializate. Captatorii sunt fiecare supravegheaţi de câte un om! Eu îi şefesc! a zâmbit.

— Şef, i-am zis, elanul tău e prea lung! Dă-l puţin încoace să ţi-l scurtez!

Şi i-am explicat cum stăm. Mă aşteptam să facă spume. A rămas însă calm.

— Ce naiba, băieţi, credeţi că nu bănuiam aşa ceva?! O să luăm legătura cu Moşul Gonflabil. N-o să-i convină, dar o să trebuiască să facă o altă deschidere în transpaţiu. Nasol e altceva! Avem şi noi nişte necazuri, ştiţi, în ultimele cincisprezece revoluţii ale planetei, C.S.-ul se învârte cam mult pe aici. Se plimbă cu criojeturile, ziua în amiaza mare, peste toate continentele şi adulmecă. Cred că au simţit ceva putred. Asta n-ar fi nimic, căci nici noi nu suntem proşti, dar ne obligă să fim foarte atenţi la mijloacele de transport folosite, ca să nu introducem nici cea mai mică perturbaţie istorică. Şi să vezi poznă! Acum vreo câteva zile tocmai foloseam pentru traversarea unui oraş un vehicol din ăsta local, cu propulsie bazată pe mişcarea electronilor într-un conductor metalic şi care înaintează pe două chestii, tot de metal, paralele, ştiţi, pentru micşorarea frecării…

*

Izotropia ceţii era deplină. Întunericul o învălui, de parcă cineva i-ar fi înfăşurat în jurul gâtului un fular umed şi rece şi ar fi început să-l strângă. Câinele de la colţul străzii nu o iertă nici de astă dată. Prinse să o latre, de parcă ea ar fi fost sfârşitul lumii rostogolindu-se pe lângă zidurile oamenilor. Altădată, s-ar fi oprit şi

ar fi aruncat în el cu tot dispreţul ei aprig, dar se simţea sfârşită. Abia când toţi câinii de pe o rază de cinci străzi dimprejur porniră un concert în cinstea ei, îşi promise, vag enervată, „că o să-l...”. Cearta cu Ştefan o epuizase. „Sunt flacăra unei lumânări arse pe altarul iubirii!” Tot timpul se simţise enervant privită peste umăr de ţiganca aceea cu zâmbet obscen şi sâni mari din tabloul de pe perete.

— Tu nu ştii, nu înţelegi! ţipase Ştef la ea. Dacă ţiganca n-ar fi fost acolo, poate ar fi fost altfel!

— Eşti nedrept şi rău, cumplit de rău! îi spusese tristă.

— Pentru o comunicare este nevoie de doi! Ne place mai mult să monologăm în faţa eternităţii. Ne ascultăm apoi ecoul vocii reverberat prin monitoarele timpului şi ne umplem de prea-plinul spuselor noastre!

Scârţâitul uşii de la ieşirea din bloc o aştepta de mult. Când se întâlniră în târziul miezului acelei nopţi, o mângâie duios, ca o foaie de şmirghel, pe şira spinării.

Apoi tramvaiul se ivi din ceaţă ca o reptilă tăcută, cu ochii fosforescenţi, plecată la vânătoare de oameni, şi se lăsă înghiţită de el, fără să se mai uite la număr. Mergea, oricum, doar câteva staţii şi tramvaiul, orice hram ar fi purtat, nu avea cum s-o ducă în altă parte.

*

— Înţelegeţi, continuă Micuţul Şef, trebuia ca drăcia să oprească în fiecare staţie, pentru mai multă autenticitate. Computerul care o dirija a simţit o patrulă a C.S.-ului undeva, pe deasupra, şi atunci a

oprit şi a deschis uşile, pentru crearea unei aparenţe de verosimilitate, dar nu i-a trecut prin circuite ideea că s-ar fi putut urca o băştinaşă. Ceva mai încolo, l-am dirijat noi pe o infimă porţiune a transpaţiului şi ne-am trezit cu ea aici. O cheamă Ana.

Am rămas tăcuţi. Gaepa se gândea la rezolvarea problemei, iar eu îmi plângeam de milă.

— Afacerea trebuie lucrată subtil, zise Micuţul Şef. Decât să afle Moşul Gonflabil de ea, mai bine mă dau singur pe mâna C.S.-ului!

Aici i-am dat dreptate.

După mai multe ore de discuţii, s-a hotărât să i se şteargă din memorie episodul cu urcarea în tramvai şi să i se facă o translaţie imediat înapoi, în momentele imediat următoare ieşirii din bloc.

— Tipa nu e proastă, o să vedeţi! E drăguţă şi are idei interesante. Atâta doar, că umblă prea mult la vorbe mari! Tu – şi aici se uită la mine – să apari în staţie şi ai să discuţi niţel cu ea. Te orientezi. Pălăvrăgeşti despre orice, numai să nu se suie în tramvai. Clar?

— Ba nu e clar deloc! De ce nu te duci dumneata sau unul din oamenii dumitale? De ce vreţi să ne băgaţi pe noi în chestia asta care mi se pare, să nu zic mai rău, cel puţin dubioasă?

— N-ai experienţa chirurgiei istorice! Şi eu, şi amicii mei suntem integraţi, în acest timp, în diferite colţuri ale lumii de aici. Nu avem ce căuta în acel loc şi la acel timp unde trebuie intervenit! Ar fi o distorsiune temporală prea uşor de sesizat!

Am protestat în continuare. Am încercat apoi să arunc sarcina pe umerii lui Gaepa. Mi-a zis că l-ar

cocoşa. În cele din urmă m-au convins. Bine că n-au căutat să mă şantajeze. M-aş fi băgat cu capul într-un „nu” din care nu l-aş mai fi scos. Adevărul e că sunt o fire influenţabilă. Speram ca gagica să nu fie vreo scorpie, să nu mă facă să-i trag o palmă de să n-o mai ţină picioarele să se urce în tramvai! Chirurgia, fie ea şi istorică, este uneori dureroasă.

„Pentru o comunicare este nevoie de doi. Ne place însă mai mult să monologăm în faţa eternităţii. Ne ascultăm apoi ecoul vocii reverberat prin monitoarele timpului şi ne umplem de prea-plinul spuselor noastre!”

Tresări. Tipul răsărise dintr-odată lângă ea, de parcă s-ar fi înfiripat din trupul ceţii. Îşi simţi inima zvâcnind în interiorul sânului ca într-o cutie de pantofi. Ar fi vrut să-l observe bine, dar era prea întuneric.

— Ana?! Se auzi chemată întrebător.

— Cine eşti?

— Ce importanţă are...?

— Nu discut cu bărbaţi pe care...

— ... nu-i cunoşti, o întrerupse celălalt. Şi totuşi acum şi aici, trebuie să mă asculţi!

I se păruse ciudat felul cum accentuase pe „acum” şi „aici”.

— Oricum, cine eşti?

— Cineva care ştie foarte multe despre tine. Am venit să-ţi spun să nu faci o mare greşeală. Înţelegi, am venit de foarte departe ca să te rog, să te împiedic de la acest lucru...!

— Ce greşeală? îl întrebă ea. Încordarea dispăruse Se relaxase până la duritate.

— Ştef... te iubeşte, ţine la tine...

— Te-a trimis el?

— Nu, nici nu ştie…

În clipa aceea, din ceaţa atotcuprinzătoare se ivi tramvaiul, ca o reptilă tăcută, cu ochii fosforescenţi, pornită la vânătoare de oameni.

— Tu eşti o fată deşteaptă, trebuie să înţelegi că a fost o ceartă stupidă! Eşti obosită, nervoasă…

Chiar atunci, tramvaiul opri în staţie. Uşile se deschiseră larg.

— Bine, pa, mai vorbim noi, spuse Ana şi se repezi spre vehicol.

Tipu păru a se scutura din amorţeală. Făcu un pas în urma ei, apoi, fiindcă nu mai putea s-o ajungă, plonjă spre caldarâm, apucând-o de picioare.

Se împiedică şi căzu cu faţa la o palmă sau două de scara tramvaiului. Se lovise la umăr rău de tot. Ca prin vis, un coşmar de fapt, văzu uşile închizându-se, apoi roţile defilară imense pe lângă nasul ei, mirosind vag a veşnicie.

Abia când luminile de la capătul tramvaiului dispărură, realiză că nu simţise nevoia să riposteze agresiunii nici măcar cu un suspin. Tipul îi dădu drumul. Se ridicară amândoi.

— Iartă-mă! bâigui el. Trebuia să…

— Puteai să mă omori…! îi reproşă ea, cumva însă neconvinsă, parcă zâmbind.

— În noaptea asta nu mai vine niciun tramvai. Deci drumurile tale vor fi altele. Ai timp înaintea ta pentru a alege şi a înţelege.

I se păru, oarecum, că vede o scânteie în abisurile memoriei, că simte cumva că individul are o dreptate inexprimabilă prin cuvinte, însă scânteia aceea nu

reprezenta propriu-zis o aducere aminte, ci mai mult o senzaţie vagă a unei existenţe posibile.

Deschise buzele să-l întrebe, să i se răspundă, să ştie. În aceeaşi clipă însă chipul tânărului păru că se luminează de undeva, din interior, iar contururile trupului său deveniseră neclare. Un fel de voce reverberată la nesfârşit în capcanele ceţii o învălui, strigându-i adevăruri neinteligibile, sau poate chiar intangibile. Apoi şi lumina, şi vocea pieriră cu totul.

I se păru atât de inexplicabil încât începu să plângă.

— Ştef…! chemă printre sughiţuri.

Un nume în ceaţă.

*

Pe urmă, ce să-ţi mai zic?! Totul a fost în regulă. Ne-am întors în Hipercubul 14 fără incidente. Şi am fi rămas contrabandişti până la adânci bătrâneţi, dacă nu am fi vrut s-o facem pe nebunii, să-l tragem în piept pe Moşul Gonflabil, însă Daddy Blue, cu care am aflat pe urmă că M.G. lucrează mână în mână, ne-a turnat C.S.-ului.

Oricum, n-or să scape, fiindcă şi eu, şi Gaepa, când ne-au prins, ne-am jurat să le vărsăm tot ce ştiam despre filiera lor.

Mă grăbesc să-ţi trimit această scrisoare, în speranţa (care nu-i prea mare) că-ţi va parveni într-un fel.

De hiperviaţa mea se va alege, foarte probabil, praful. Tu să ai grijă de a ta să nu faci ca mine!

Vezi că în Hipercubul 9, în careul A17, am ascuns cinci acumulatoare de energie. Conţin aproape 1 000

de trenţi. Vi-i las vouă, ţie şi maică-ti să-i folosiţi câte zile oţi mai avea. Şi dacă ai nevoie de bani, să treci pe la Padre Iliuţă. Îi zici că ştii de afacerea cu oxalamina şi ai să mai ciupeşti câte ceva de la el

Cu bine!

Capitolul II
FARSA

Au început prin a ne sâcâi cu interogatorii non-stop. Zi şi noapte, aveam, n-aveam chef, ne chemau să dăm declaraţii. După vreo două zile, i-am adus la cunoştinţă unui comandor din C.S. care binevoise să mă scoale de trei ori într-o noapte:

— Măi ofiţeraş spaţial, nu te-a mai înjurat nimeni până acum?

Atunci am mâncat prima oară bătaie. Aşteptau, cred, un pretext, pentru că, după aceea, bătăile s-au ţinut lanţ, deşi eu mă făcusem tare cuminte. Dar ce zic, Gaepa nu i-a provocat niciodată, însă la mâncat trosneală se luase la întrecere cu mine şi zău că nu rămânea de căruţă. Duceam puternic dorul interogatoriilor. Pe urmă au încercat să mă hipnotizeze cu nişte injecţii şi nişte imagini ciudate, n-au reuşit şi nu ştiau de ce, i-am lămurit tot eu, mă dureau ciolanele atât de tare încât nu puteam cădea în transă.

Într-un târziu, mi-au implantat nişte electrozi pe creier şi au vrut să-mi citească gândurile. Pe un monitor mare trebuia să apară scris ce-mi trecea prin minte. Un plutonier C.S. stătea gata să le noteze. Îşi făceau socoteala că va ploua cu declaraţii sincere. Când au pus totul în funcţiune, pe ecranul monitorului au început să defileze şiruri lungi de înjurături cumplite. Mă uitam la ele şi mă miram şi eu ce vulgar gândesc. Pentru asta maică-mea mi-ar fi tras un perdaf

straşnic şi ar fi spus că e din cauza anturajului.

Ăştia de la C.S nu ştiu ce motiv au găsit dar am mai mâncat o bătaie de la nişte roboţi. Cel puţin roboţii cunoşteau meserie! A fost nasol, însă nu mi-au rupt niciun os.

Când am simţit că mai-marii C.S.-ului încep să cedeze nervos am prins, încet, încet, să fac dezvăluiri senzaţionale despre onorabilele ocupaţii ale Moşului Gonflabil. Aşa convenisem cu Gaepa înainte de a fi săltati – când s-or plictisi de mardeală, ne apucăm să mărturisim despre alţii. Auzisem că astfel scapi mai uşor la proces.

N-a trecut mult şi am avut o mare satisfacţie. L-am văzut pe Moşul Gonflabil dus la interogatoriu de doi roboţi care ştiam că sunt bine programaţi.

Procesul a fost într-o luni. Preşedintele juriului era un vechi calculator decizional anorganic. Mi s-a adus la cunoştinţă de către un gardian că maşinăria de care depindea viaţa mea era puţin uzată dar perfect imparţială. Asta m-a întristat. De la un om m-aş fi putut aştepta la o pedeapsă mai grea decât meritam dar şi la una mai uşoară. În cele din urmă însă am avut noroc pentru că Padre Iliuţă a acceptat să ne apere, adică şi pe mine, şi pe Gaepa, căci eram amândoi vârâţi în acelaşi recipient. Mi-a şoptit înainte de a-şi începe pledoaria:

— Sunteţi scăpaţi, calculatorului ăstuia i-am dibuit programul acum doi ani, când vroiau să mă codifice neapărat şi pe mine.

Drept să spun, nu prea mi-a venit să cred, suna prea bine, dar ce aveam de pierdut dacă îi dădea cu gura?

— Onorată instanţă, planeta de pe care inculpaţii

sunt acuzaţi că au sustras energie, e, oricum, pe cale de dispariţie! a zis Padre Iliuţă şi toţi, inclusiv eu şi calculatorul, am rămas mască.

Să vezi ce a scornit. Cică pe planeta aia nenorocită, acoperită două treimi cu ape, pisicile se înmulţesc cu o rată anuală de 5%, 48,7% din ele fiind negre. Acestea vor aduce în decursul timpului atâtea ghinioane băştinaşilor încât ei nu vor supravieţui.

— Nu trebuie să uităm, a încheiat Padre Iliuţă, că însăşi existenţa universului este un eveniment întâmplător. Fără un pic de noroc, el nu s-ar fi produs. Aşadar, dacă băştinaşii vor pieri atât de curând, ce importanţă mai are că inculpaţii au sustras de pe planeta lor câţiva trenţi amărâţi de energie?

*

Am fost eliberaţi în baza dovedirii ca nefondate a acuzaţiilor ce ni s-au adus. Cu Padre Iliuţă şi Gaepa am tras o beţie la „Câinele cu gâtlejul de wolfram. În fond, Padre Iliuţă e totuşi un tip de treabă…

A doua zi, şi el, şi Gaepa s-au roit în mod misterios. Probabil că se temeau de răzbunarea Moşului Gonflabil şi au găsit necesar să mă lase pe mine drept unic ţap ispăşitor. A fost foarte urât din partea lor, dar, de bucurie că eram iarăşi liber, i-am iertat pe amândoi.

Cursul pe care Padre Iliuţă cu onoare îl preda a rămas fără titular. Eu nu mai aveam o cartelă chioară. Vântul şuiera prin buzunarele mele cu viteza de până la 300 de kilometri la oră, din stomacul meu se auzeau adevărate simfonii cosmice, iar ochii stăteau gata să-mi curgă pe obraz de îndată ce venea vorba de

mâncare.

Procesul îmi crease o faimă de mare gangster al lumii interlope din Hipercubul 14. Tot felul de indivizi dubioşi veneau să-mi propună afaceri avantajoase. Din păcate, cele mai tentante dintre ele erau înscenări ale C.S.-ului.

Eram tot timpul urmărit şi persecutat. Bineînţeles că nu găseam de lucru. Fără bani nici vorbă să fi putut părăsi hipercubul. Deşi trăiam extraordinar de greu, totuşi nu eram trist.

Mă amuza teribil că „prestigiul” meu de hoţ al energiilor de orice fel se amplifica în avalanşă din tot felul de poveşti inventate nu se ştie de cine şi cu ce intenţii. Dacă ai fi stat să le asculţi ai fi aflat că absorbeam energie prin porii pielii şi puteam înmagazina în corp cantităţi de 40-50 de trenţi pentru intervale de până la 48 de ore (evident, cifrele variau de la povestitor la povestitor, acestea fiind valorile medii). Toţi aveau impresia că numai mă prefac a fi sărac de teama C.S.-ului, deşi adevărul nu era greu de ghicit după aspectul şi comportamentul meu.

N-a lipsit mult să fiu arestat ca instigator al unei mişcări politice „periculoase”. Fusesem ales, fără să mi se ceară consimţămintul, preşedinte onorific al „Coioţilor liberi”. Aceştia constituiseră un partid ilegal, luptând pentru însuşirea bunurilor aparţinând celor care nu aderau la perceptele lor. Propovăduiau, „mârlănismul şi coiotismul” în relaţiile intersociale. Eram pentru ei o adevărată legendă vie. Dacă aş fi murit, m-ar fi socotit un martir, dar am refuzat cu încăpăţânare să le fac această plăcere.

Nu am putut profita de pe urma lor din cauză că

eram cvasisupravegheat. Oricum, dacă aş fi cedat tentaţiei cred că aş fi regretat până la urmă, fiindcă erau prea fanatici.

Marele Alf m-a interceptat într-o dimineaţă la „Câinele cu gâtlejul de wolfram”. De când eram liber, aici beam zilnic pe datorie şi aşteptam să pice vreo afacere. Veneau oameni tocmai de la capătul celălalt al Hipercubului 14 că să mă vadă şi să se poată lăuda apoi că s-au trotilat în preajma Coiotului Cvadridimensional. Plecau ameţiţi şi se plângeau că „li s-a supt energia de la distanţă”. Aş fi vrut să cad la o înţelegere cu patronul, el să-mi dea de băut şi eventual de mâncat pe gratis, iar eu să stau acolo de dimineaţa până seara sau invers, dar era hapsân. Prefera să-mi dea pe datorie câte un pahar decât să se bage într-o „afacere riscantă”.

Marele Alf s-a uitat roată peste micuţa încăpere a barului şi m-a întrebat din ochi dacă se poate aşeza la masa mea. Am clătinat din cap a aprobare.

S-a apropiat şi a luat loc. S-au auzit murmure în jur:

— Ce curaj are, domnule! Să vină nepoftit la masa Coiotului Cvadridimensional!

Toată lumea aştepta de la mine ceva extraordinar, să-l hipnotizez, să-i rad sprâncenele cu pistolul-laser scos fulgerător dintr-un buzunar, în cel mai rău caz din doi pumni şi-un şut în fund să-l arunc afară plângând după mamă-sa.

L-am dezamăgit nefăcând nimic din toate astea. Singurul gest pe care mi l-am permis a fost să trag în piept o doză masivă de fum din sprayul nicotinic şi să-l suflu apoi spre el. Câteva clipe a stat tăcut şi nu s-a zărit deloc. În cele din urmă, din norul în care-l

ascunsesem a apărut o mână făcând semn barmanului. A strigat comanda cu o voce moale, lipicioasă, adera la toţi oamenii şi la toate obiectele din cameră. Până a primit paharul, fumul se risipise.

— Am auzit că eşti un dur! mi-a zis.

M-am uitat obraznic la el.

— Oi fi! Te deranjează cu ceva?

— A, nu! Îmi convine chiar!

— Zău?!

— Da, aş vrea să-ţi propun o afacere!

— Atunci înseamnă că ştiu despre ce este vorba! Ia să vedem... Undeva, prin hipercubul nostru sau prin vreunul învecinat, se află o cantitate de energie care nu se cunoaşte de unde provine şi care de abia aşteaptă să fie săltată şi valorificată în mod avantajos. Faptul că C.S.-ul ar putea avea ceva împotrivă este cu totul neimportant. Va fi de ajuns o încruntare a sprâncenelor pentru ca băieţii să se sperie şi să mă lase în pace. Este exact motivul pentru care nici n-o să-mi pice cine ştie ce. Toată treaba este foarte simplă şi lipsită aproape dc orice risc. Ei, am nimerit-o?

Zâmbea larg şi blând. Uluitor de blând, oarecum visător. I-am interceptat greşit expresia şi am adăugat încet:

— Eşti de la C.S., tipule, te-am mirosit! şi urca în mine o încordare cumplită, mai erau cinci secunde şi cred că aş fi trecut la ceea ce lumea de la celelalte mese aştepta să fi făcut de la bun început: adică într-un fel sau altul să-l azvârlu în stradă.

— Nu e nevoie să-mi dai cu sticla în cap! s-a hotărât el într-un târziu să vorbească, văzându-mă pornit pe fapte mari. Sunt de la C.S., e adevărat, dar nu intră în

intenţiile mele să-ţi propun o afacere de genul celei ce ţi-ai imaginat-o! Mă gândeam la ceva mult mai simplu, mai paşnic!

M-am aplecat peste masă, l-am apucat de reverele salopetei şi l-am tras către mine.

— Măi tipule, de ce nu vă duceţi voi, ăştia de la C.S., de-a rostogolul până la capătul celălalt al galaxiei? Ce aveţi, mă, cu mine? De ce nu mă lăsaţi să trăiesc?

Taverna s-a umplut brusc de şuşoteli şi exclamaţii. Scena promitea să devină interesantă: „Coiotul Cvadridimensional dezlănţuindu-se violent”.

— Foamea te face să fii nervos! a remarcat, fără să schiţeze nici cea mai mică încercare de a se elibera. Ceva nu mergea, era prea moale, prea calm. În clipa aceea am avut senzaţia că sunt lovit în tâmplă de nişte priviri feroce. Trăgând cu coada ochiului, am remarcat patru tipi de la o masă alăturată stând gata să sară pe mine.

I-am dat drumul şi m-am lăsat să cad pe spate.

— De ăştia-mi eşti, şefule!

— Nu, nu de ăştia, ci de alt soi!

A desfăcut pumnul lăsându-mă să văd în căuşul palmei cristalul celor din C.L.C.S. (Conducerea Locală a Controlului Spaţial).

— Şi ce, crezi că mă sperii?

— Poate ar fi cazul! Ai mai făcut şi altele înainte de afacerea cu traficul de energie! Sau poate crezi c-am uitat?

— A, nu, sunt convins! Dar de ce nu lăsaţi voi omul să trăiască în pace? am repetat încăpăţânat.

A zâmbit din nou.

— Dar cine te împiedică? Dacă tu numeşti asta

viaţă, eu n-am nimic împotrivă să te las cu ea! Înţeleg deci că nu te interesează ce vreau să-ţi propun.

— Ba da, mor de curiozitate!

— Ei, atunci se schimbă situaţia! s-a înviorat.

A mai cerut băutură. A sorbit savurând şi a început să vorbească:

— Treaba e într-adevăr simplă. Ai vreo ocupaţie un an de mâine încolo?

Din clipa aceea, timpul a început să curgă repede, nu ştiu de ce. Una peste alta ne-am înţeles. Avea un fiu de şase ani puţin cam recalcitrant. Trebuia mână forte pentru a-l domestici. Cica 70% din cele 20 de guvernante pe care le avusese înnebuniseră încercând.

— La o adică, poţi să-l şi trosneşti! m-a îndemnat. De altfel, mi-e teamă că altcumva n-o scoţi la capăt cu el!

Pe urmă mi-a explicat că el e o persoană foarte importantă, apreciere asupra căreia n-am avut nimic de obiectat, şi că o mulţime de indivizi vor să-l sâcâie din acest motiv răpindu-i puştiuleţul. Pe scurt, plătea bine dorea să aibă linişte.

— Mă mai gândesc până mâine! l-am asigurat în încheiere.

Ne-am despărţit ceva mai cordial decât la început.

Adevărul e că acceptasem chiar de atunci. Întâi că linişte vroiam şi eu. Speram să nu am prea multă bătaie de cap cu puştiul. Pe urmă, tipul plătea gras. O analiză nu prea profundă dădea la iveală faptul că acest amănunt putea fi hotărâtor.

*

Pe micuţul Bati l-am cunoscut a doua zi. Avea o figură de şoricel viclean care se cerea turtită frontal.

— Salve, Coiotule! m-a salutat şi mi-a întins mâna.

I-am strâns-o ca într-un cleşte, ba am mormăit chiar şi un răspuns, cu ochii fiind între timp pe sub capotul Mamei Angelicata. Nu era rea deloc!

— Ce copil frumos aveţi! l-am lăudat, intuind dintr-o dată că afacerea se putea complica.

— Eu vă las acum, a susurat Angelicata. Am puţină treabă.

Când a ieşit din cameră mi-am căutat, cu un gest reflex, sprayul nicotinic. Deşi m-am scotocit îndelung nu l-am găsit, dar ştiam sigur că îl avusesem. Am tras concluzia că mi-l speriase micuţul. Dacă nu-l luam tare de la început, mi s-ar fi suit repede în cap.

— Ascultă, gimbişor, l-am alintat, după cum probabil ai învăţat deja la şcoală, unu şi cu unu fac zece în sistemul binar. Îmi dai înapoi sprayul nicotinic în doi timpi activi plus unul de tranziţie sau te iau drept suport de aplicaţie pentru un bobârnac de 50 de kilograme forţă? Cred că prima soluţie e mai bună!

Stătea privindu-mă tâmp, aşa că l-am luat la subţioară, am deschis nişa care dădea în recuperatorul blocului şi l-am introdus pe jumătate înăuntru.

— Dacă nu-mi dai sprayul nicotinic am să plâng mult la înmormântarea ta! i-am promis, şi zău că eram decis să mă ţin de cuvânt.

— E-n regulă! a ţipat micuţul Bati în abisul de dedesubt.

L-am tras înapoi şi i-am ars două palme fiindcă se făcuse cam palid. A suspinat a înfrângere, întinzându-mi obiectul disputei. Mi-am pulverizat o doză enormă

de fum în cavitatea bucală, lăsându-l să-mi alunece în plămâni. O meritam cu prisosinţă.

Până la miezul nopţii reuşisem să aflu că marea pasiune a puştiului era iluzionismul. În acest domeniu performanţele lui erau de-a dreptul uluitoare. Reuşea să palmeze obiecte neobişnuit de mari atât pentru vârsta lui, cât şi pentru suprafaţa mâinilor sale.

De asemenea, făcusem cunoştinţă cu micuţa Mea, sora lui. Semănau foarte bine la chip, dar erau mult diferiţi ca fire. Micuţa Mea era atât de cuminte! Adora frigul. Lăsată de capul ei, căuta mijloace de a se criogeniza. Dacă le găsea, nu ezita deloc să le folosească. Mama Angelicata mi-a spus că a surprins-o de nenumărate ori congelată.

Abia spre dimineaţă, după ce-i născocisem o poveste în care eu personal omorâsem vreo 50 de ceseişti, micuţul Bati a adormit. Am ieşit tiptil din apartament şi m-am dus la „Câinele cu gâtlejul de wolfram” să pilesc ceva. Mă aşezasem la masă şl priveam în pahar, când cineva a spus foarte aproape în spatele meu:

— Ţi-ai găsit -o slujbă straşnică, Coiotule!

Marele Alf, căci el era, s-a aşezat la masă fără să-mi ceară voie. Asta n-ar fi fost nimic, dar să vezi ce poveste mi-a tumat.

— În adolescenţă, spunea Marele Alf, îmi plăcea să mint. Minţeam tot timpul, fără nici un pic de discernământ, numai din plăcerea de a deturna adevărul. Minţeam pe oricine, fără niciun scop. Până şi pe mine mă duceam cu zăhărelul. După ce m-a părăsit prima mea dragoste, îmi trimiteam autoscrisori, adică le scriam singur aşa cum aş fi vrut să le primesc. Ai

încercat vreodată să faci chestia asta? Nu, fireşte, tu nu laşi impresia că nu poţi dormi de prea multă imaginaţie. Ei bine, nimeni, nicio femeie nu m-a iubit aşa cum m-am iubit eu transpus în ipoteză feminină!

Mă uitam la el ţinând gâtul strâmb, căci eram foarte obosit, fusese o zi lungă, trăgeam a somn şi nu prea înţelegeam ce vrea să spună, mă întrebam care din noi doi era mai beat, ce întrebare fără sens, eram la fel de treji sau de ameţiţi, în fond patronul are şi el dreptul să-ţi toarne gogoşi dacă te întâlneşte la un pahar.

Între timp, spusese multe, trecuse de adolescenţă şi ajunsese la chestiuni de serviciu.

*

— Eram ofiţer de serviciu în ziua aceea, răspundeam de securitatea guvernatorului, n-ai de unde să-l ştii, eşti prea tânăr, bineînţeles că nu e ăsta de acum, s-au mai schimbat doi între timp, stăteam aşadar în faţa monitoarelor şi urmăream discursul transmis pe viu prin holomonitoare, coordonam activitatea tuturor echipelor C.S. de la faţa locului.

Totul mergea bine, guvernatorul ţinea un discurs splendid, era un bun orator format la şcoala veche, ăştia de acum nu-i ajung nici până la degetul mic, când un sergent C.S. mi-a înmânat un mesaj anonim imprimat spunându-mi că e groasă dacă înregistrarea conţine strop de adevăr. L-am introdus în cristalofon, n-avea imagine, doar sunet. Aproximativ, conţinutul era cam aşa:

„Stimaţi ceseişti, acesta este un mesaj transmis vouă de organizaţia clandestină cea mai nouă creată în

Hipercubul 14, denumită „Legiunea celestă”. În scopul reînoirii vieţii politice, sociale şi economice din oraşul nostru am luat hotărârea asasinării guvernatorului cu ajutorul unei bombe nedetectabile prin mijloacele de care dispuneţi. Ea este teleghidată şi se găseşte acum instalată în imediata apropiere a tribunei. Singura şansă a Guvernatorului de a scăpa cu viaţă este recunoaşterea imediată în public a tuturor abuzurilor comise de la instalarea sa în funcţie. Îi veţi aduce la cunoştinţă situaţia printr-un bileţel pe care i-l va strecura cineva din prezidiu. Dacă într-un sfert de oră de la audierea acestui mesaj de către ofiţerul de serviciu Guvernatorul nu renunţă la discursul său în favoarea sincerităţii, vom comanda de la distanţă explozia care va provoca moartea sa şi a suitei oficiale. Nu uitaţi, cea mai vagă încercare de a detecta de acum înainte bomba, de a-l evacua pe Guvernator sau de a întrerupe transmisia discursului său prin holoviziune se va solda cu explozia instantanee.

În speranţa că Guvernatorul se va dovedi rezonabil, „Legiunea celestă” vă urează servici uşor”.

Ei, ce zici?

Ce era să zic? Nu credeam o iotă! Rolul de ofiţer superior C.S. care face confidenţe la un pahar de băutură ultimului om din oraş nu i se părea potrivea. Dar dacă individul, oficial sau neoficial, îşi continua vechi înclinaţii descoperite încă din adolescenţă, de ce să-i stric reprezentaţia? Am intrat în joc, prefăcându-mă entuziasmat:

— Extraordinar, n-am mai auzit o poveste ca asta! Şi cum te-ai descurcat?

— Nu prea grozav! Am analizat rapid toate

variantele. Bineînţeles că sala unde se ţinea discursul fusese purecată la milimetru, nu mai vorbesc de zona tribunei oficiale. Dar tehnica a fost întotdeauna capabilă de orice surpriză. Există posibilitatea ca totuşi bomba teleghidată să fi rămas nedetectată în preajma Guvernatorului. Aveam dreptul să risc viaţa lui? N-aveam! Am redactat deci un bileţel pentru el în care-i ordonam pur şi simplu să mărturisească adevărul de dragul propriei sale vieţi şi o notă informativă pentru contraamiralul C.S., şeful sectorului local. Ideea era ca Guvernatorul să facă până una-alta ce i se cerea, iar eu să caut prin arhive cu ajutorul celor de la holoviziune şi să încerc să potrivesc la fix un trucaj ca să-l putem evacua din sală.

Contraamiralul a primit nota informativă cu biletul anexat în câteva minute. Îl urmăream pe ecran cum citea. Fruntea i se acoperise de sudoare, gulerul uniformei începuse să-l strângă, în mod evident n-avea destul aer şi se sufoca. S-a uitat lung la profilul Guvernatorului, apoi şi-a îndreptat privirea către holocameră şi a dat aprobator din cap. Semnul ăsta era pentru mine. Văzându-l, am răsuflat uşurat. Însemna că analizase şi el problema şi găsise soluţia aleasă de mine ca fiind singura rezonabilă. Mare lucru, Coiotule, să scapi de răspunderea pentru viaţa unui şef politic! Contraamiralul a întins o mână până la pupitrul pe care-şi ţinea Guvernatorul foile cu discursul şi i-a pus deasupra biletul de la mine. O holocameră îl urmărea de foarte aproape, înfăţişând semiprofilul său. Operatorii primiseră dispoziţie să nu mai mişte nimic la aparatură, nu care cumva să ne facă băieţii sau fetele din „Legiunea celestă” vreo poznă. Guvernatorul era

un om tare! Unele chestii din politica lui nu mi-au convenit nici mie, dar am recunoscut întotdeauna că era un tip cu o rară stăpânire de sine. L-am văzut citind biletul în timp ce continua să rostească discursul. Când l-a terminat pălise îngrozitor, în vreme ce urechile i se făcuseră albastre de supărare. Dar în vocea lui nu s-a simţit nici cel mai mic tremur, nicio ezitare, am reascultat partea audio de nenumărate ori, fără imagine nu poţi să-ţi dai seama de nimic. Stai şi te minunezi că Guvernatorul părăsise linia fermă a discursului anteconceput, mi se pare că pleda pentru vechea problemă, invazia în Hipercubul Cocmid, şi începuse s-o scalde, ceva de felul ăsta:

„Vreau ca toţi alegătorii să ştie că am fost întotdeauna un promovator al democraţiei şi că din cauza aceasta am fost izolat de multe ori în jungla politicii. Trebuie să recunosc, am greşit deseori. Uneori am fost informat sau sfătuit în mod eronat, alteori au fost exercitate presiuni asupra mea şi nu le-am putut rezista. Niciodată însă nu am înfăptuit ceva cu rea intenţie, chiar dacă s-ar putea crede acest lucru. Consider că a venit momentul politic al sincerităţii, imperios necesar înainte de invadarea Hipercubului Cocmid, această străveche pată cvadridimensională de pe obrazul Confederaţiei Universale. Aceia care cred că eu mă tem de adevăr se înşală…”

— Înţelegeţi, se întrerupse Marele Alf, o scălda din răsputeri încercând să curbeze situaţia cu concavitatea spre el. Sala fremăta puternic, nici ai lui, nici opoziţia nu ştiau cum să interpreteze întorsătura discursului, toată lumea era depăşită de situaţie, contraamiralul şuşotea făcându-i pe toţi dimprejur să transpire.

— Mă rog, lasă amănuntele, povesteşte ce s-a întâmplat în continuare! l-am îndemnat, făcând pe nerăbdătorul.

— Păi cum, nu ştii?

— De unde să ştiu, cred că nici nu mă născusem pe atunci.

— Şi nici n-ai auzit? a insistat el neîncrezător.

— Nici!

— A crăpat brusc! Trebuia să înceapă mărturisirile concrete, s-a concentrat puternic şi a făcut o congestie sau cam aşa ceva!

— Nu se mai putea drege nimic?

— Mă pricep prea puţin, dar cred că din punct de vedere medical era perfect recuperabil. Viceguvernatorul n-avea însă interesul… nu ştiu dacă mă înţelegeţi…

— Aha! am căscat lămurit.

Dimineaţă m-am trezit târziu şi mahmur. M-a surprins liniştea din apartament. Am dat o raită căutând vreun suflet de om. Micuţul Bati încă nu se sculase. Dormea zâmbind prosteşte, probabil visa că încasează palme peste mutră după ce le cerşise îndelung. Ajuns în bucătărie, am vrut să deschid uşa enormului frigider în scopul de a căuta fie ceva de băut, fie nişte gheaţă, pentru că maşinăria mea cerebrală hârâia îngrozitor. N-am putut de la început căci încuietoarea avea un mecanisn cu cifru, dar în calea migrenelor mele era imposibil să existe vreun obstacol. Înăuntru, printre sticle şi alimente, micuţa Mea zăcea îngheţată bocnă. Mărturisesc, m-am pierdut cu firea. Am golit dintr-o răsuflare o sticlă cu ceva alcoolic, foarte tare, dibuită la întâmplare, apoi am

fugit şi l-am trezit pe micuţul Bati. L-am luat pe sus şi l-am dus în bucătărie. Văzând-o pe soră-sa congelată, s-a dezmeticit brusc şi s-a grăbit să mă liniştească:

— A, nu e grav, trebuie dezgheţată!

— De unde ştii? l-am întrebat prosteşte.

— Păi ce, e prima oară?! În fiecare săptămână reuşeşte cel puţin o dată. Acum trebuie să o încorporăm într-un bloc de gheaţă, pentru ca apoi să o dezgheţăm lent uniform în incubator.

L-am ajutat pe micuţul Bati să o introducă pe sora lui într-un acvariu care stătea nefolosit într-o debara. L-am umplut cu apă şi l-am vârât în frigider. În aşteptarea congelării, am adormit pe un scăunel, cu capul rezemat de perete.

*

Cineva m-a bătut uşor pe umăr. Am auzit undeva departe:

— Coiotule, Coiotule, trezeşte-te să vezi ceva interesant!

Am deschis ochii. În mijlocul bucătăriei, micuţa Mea stătea închisă într-un cub de gheaţă. Ochii ei deschişi visau mereu la acelaşi lucru inaccesibil mie. Am simţit că înnebunesc, mai ales când micuţul Bati a chicotit arătându-mi un ferăstrău de mici dimensiuni.

— Este perfect tăiată în cubuleţe mai mici, fiecare cu latura o zecime din cel mare.

I-am întors un dos de palmă care l-a proiectat spre mijlocul încăperii, unde s-a prăbuşit îngropându-se printre bucăţile cubice ale sorei sale. S-a ridicat plângând şi urlând:

— Aoleu, ce-ai făcut, cum o mai aşezăm acum la loc?

Îmi aduc aminte ca de un coşmar că ne chinuiam să potrivim cubuleţele astfel încât să refacem trupul micuţei.

— Nu, nu aşa! ţipa puştiul. Cubul acela conţine un ochi, deci nu vine acolo!

Într-un târziu, simţind că mă priveşte cineva, am întors capul şi am zărit-o pe Mama Angelicata, cu un surâs blând pe buze, uitându-se la mine. Undeva s-a rupt un fir şi s-a făcut întuneric.

A durat săptămâni întregi până mi-am revenit complet. Refuzam să dorm altundeva decât în bucătărie şi scotoceam mereu prin frigider, beam tot alcoolul pe care-l găseam, plângeam după micuţa Mea, nu voiam să cred că totul fusese o farsă a bestiei de copil, un truc ieftin care mai înnebunise cinci guvernante. Toţi copiii mi se păreau fragili, făcuţi din cubuleţe; e cel mai uşor lucru să le dărâmi, dar după aceea sunt imposibil de aranjat la fel cum au fost înainte.

Gaepa şi Padre Iliuţă se reîntorseseră în oraş, mă îndemnau să-l dau naibii pe Marele Alf, să fac nişte afaceri cu ei, n-aveam chef să-i ascult, venise vremea să iubesc, mă schimbasem mult, undeva înăuntrul meu cineva sau ceva modificase aranjamentul unor cubuleţe şi nu mai ştiam să le aşez cum au fost.

Capitolul III
RESEMNATĂ, MAŞINA...

Aproape de colţul străzii 4 ASALT 53, vârât în spaţiul dintre Barul „Maşina Iluziilor” şi Hotelul APRONX, Bătrânul Înţelept Automat 453 (B.I.A. 453) privea nepăsător luminile halucinante ale oraşului. Lume pestriţă se scurgea pe lângă el; din când în când, cineva se întreba de ce se aprind, la răstimpuri imprevizibile, dâre luminiscente pe corpul său cilindric. Eu personal n-am cunoscut pe nimeni în Hipercubul 14 care să-şi dea seama dacă erau reflexe ale gândirii sale, un mijloc de comunicare cu B.I.A. 454, aşezat pe colţul celălalt al străzii, sau o modalitate de a stârni curiozitatea trecătorilor. Dacă era vorba de o reclamă, se dovedea ineficace, căci toţi se obişnuiseră cu el şi nu-i mai acordau nicio atenţie; dacă semnalele reprezentau simboluri ale comunicării cu B.I.A. 454 nimeni n-avea chef şi timp să le descifreze, iar dacă aveau vreo semnificaţie în legătură cu propriile sale gânduri nu se putea afla, întrucât Bătrânul Înţelept, deşi cugeta tot timpul la marile adevăruri, evita să răspundă la întrebări simple.

Deci Gaepa, dacă era el, căci l-am văzut cam de departe, s-a dus să-l întrebe altceva, cu siguranţă, ceva important, la care nu găsea răspunsul singur. S-a desprins pur şi simplu din şuvoiul de oameni ce-l târa pe strada 4 ASALT 53 şi s-a oprit nehotărât. Ezitarea a durat puţin, doar câteva clipe, fiindcă se decisese de

foarte multă vreme, se şi răzgândise de câteva ori, se sfătuise cu nişte amici, aşa că acum în faţa lui B.I.A. 453, hotărârea era luată, şovăiala era „de control”, se uita în jur, să nu fie recunoscut de cineva din mulţime, însă puţin îi păsa lui de ceilalţi, necunoscuţii n-ar fi râs oricum, erau prea ocupaţi să se scurgă în apele drumurilor, totul era să nu-l vadă vreun prieten, pe urmă trece vremea până-l întâlneşte din nou şi acela-l întreabă: „Îţi mai aduci aminte, acum o zi, o săptămână, o lună, un an, la nivelul plus-minus Ics voiai să consulţi-întrebi un automat din alea, stupid de bătrân şi înţelept, cum naiba le zice?, în fine, n-are importanţă, nu te supăra, ştiu că e ceva intim, delicat, extrem de personal şi n-aş vrea să mă consideri prea curios, indiscret, băgăreţ şi nesimţit, dar dacă ai putea să-mi spui măcar atât: de ce, cum, cât, pentru ce, pentru cât, până când, de la cât la cât sau la ce, unde şi cu ce seamănă, în sfârşiţ, n-ai înregistrat cumva convorbirea, spovedania, rugăiciunea, soli-mono-dialogul, ar fi mai simplu şi nu ţi-aş răpi-irosi-consuma din timpul tău, liber-preţios-scump drămuit...? Ah, bine, nu mă mai rog insist de tine, scuză-mă, iartă-mă, n-am ştiut-cunoscut-închipuit că e vorba de o femeie-dragoste-sentimente, dar zău, dragă, scumpe amic-prieten-cunoştinţă, dacă mă întrebai pe mine îţi spuneam eu imensul adevăr despre femei-dragoste-sentimente, trei lucruri-chestii care nu există sunt complet diferite, pentru care nu merită să suferi-ambalezi-pui la inimă, dacă vrei amănunte, detalii, fă o cinste şi-ţi explic-lărmuresc desluşit, pe îndelete, în linişte şi complet, puah, automatele astea, ce pot ele şti ce e omul-viaţa-femeia-dragostea-sentimentele...?!

A, n-ai timp, îţi pare rău, te scuzi, mă rogi să te iert, bine, nu face nimic, sunt ocupat, îmi pare rău mă scuz şi eu, dar să ştii ca de mine nu poţi să scapi-ascunzi-fereşti, tot trebuie, e obligatoriu să-mi povesteşti cândva-odată, o să le spun şi lui X., Y., Z., Q., W., la nimeni altcineva, poţi să controlezi, pe discreţia mea, ce naiba! Te-am lăsat acum, ne vedem curând, la revedere, te-am salutat-pupat-sărutat, sănătate şi la amicii-prietenii-cunoştinţele noastre comune, să nu mă uiţi, poate totuşi ai o înregistrare, pa, iubitule!...”

Tu te depărtezi, el se depărtează, te întrebi cu teamă dacă într-o zi, de spaima batjocurii, nu va trebui să le spui într-adevăr sau să-i minţi dar cum să-i minţi, ce să le zici ca să te creadă, el se bucură, satisfăcut că *acum* ştie ceva intim despre tine, va putea pătrunde în sufletul tău prin spărtura creată. Unde să-ţi aţină calea ca să-i spui minciuni pe care să ţi le demaşte, să te vadă roşind-transpirând-dezgolindu-ţi intimitatea?

Aşa că Gaepa, dacă s-a uitat atent împrejur, a ştiut el ce face, şi cred că devenise mai înţelept, îmbătrânise.

Cunoştea dinainte ce avea să urmeze, doar se gândise de multă vreme; a îngenuncheat în faţa lui B.I.A. 453, pe o placă mozaicată, şi exact după 1,75 de secunde el şi automatul au fost învăluiţi într-un câmp energoemisiv modulat într-un ritm lent, care ştergea contururile şi zgomotele străzii, doar sursele puternice şi punctiforme de lumină mai putând fi desluşite. Efectul era reversibil faţă de exterior, trecătorii vedeau numai două umbre cuprinse într-un halou violet, dar niciun detaliu precis, Gaepa ştia asta, pândise îndelung

pe alţii, să se asigure. Stătea îngenuncheat lângă B.I.A. 453 şi se gândea că e bine, e linişte, în fond nici n-ar mai trebui să-l întrebe ceva, ajunge atât că e linişte, nici întuneric dar, nici lumină. Ce, e puţin lucru în zilele noastre? Ar putea rămâne aici o veşnicie, B.I.A.453 e prea înţelept ca să aibă nevoie de dispozitive locomotoare, el nu se clinteşte din loc, înţelepciunea trebuie căutată, nu vine ea, aşa, singură la tine, dar cine mai are timp să o mai caute... „Probabil că din lipsă de timp oamenii n-ajung să desluşească marile adevăruri", gândeşte Gaepa şi zâmbeşte văzându-se cugetând. „Vecinătatea cu înţelepciunea e molipsitoare." Apoi îşi dă seama că pe trupul atotştiutorului este gravat un text cu caractere atât de mici încât nu se disting decât stând aşa ca el, îngenuncheat:

„Pentru a beneficia de înţelepciune, pronunţaţi răspicat codul contului dumneavoastră bancar. Dacă vi se pare scump, amintiţi-vă că inteligenţa nu are preţ. – Societatea Industrială Galactică IMPEXPINTEL."

Gaepa este emoţionat. Acum vor începe clipele mult aşteptate. Bineînţeles, vagabondul din el va încerca să trişeze. Va pronunţa un alt cod, probabil cel al lui Daddy Blue, ca să se răzbune, dar nu va uita să înregistreze convorbirea pe o reţea organotronică. „Înţelepciunea trebuie stocată."

Gaepa: 6-7-9-PAR-l0-4-2-IMPAR-l1-3-7.

B.I.A. 453 (blând, sfătos, nemetalic): Omule, minţi! Acesta nu este codul tău, este codul unui om rău, pedepsit de legile societăţii noastre. N-ai vrea să-l dai pe cel adevărat? Poate că tu eşti un om bun, un om bun nu poate avea codul unui om rău!

Gaepa: Am greşit, înţeleptule, iartă-mă, codul meu adevărat este 8-5-0-PAR-B-D-IMPAR-l 3-l.

B.I.A. 453: Omule, minţi! Acesta nu este codul tău, este codul unui alt om rău. Ai merita să suporţi rigorile legii, dar nu vreau să mă ostenesc. Te numeşti Gaepa, te-am recunoscut după analiza spectrală a vocii, nu mai e nevoie să-mi spui codul.

Gaepa: Aşa e, înţeleptule, iartă-mă, te rog, iartă-mă, n-am să te mai mint! (Oftează naiv.) Cât de multe ştii!

B.I.A. 453: Cine minte de două ori în acelaşi fel, deşi ştie că n-are şanse să fie crezut, are nevoie de puţină înţelepciune. Te iert!

Pe trupul său cilindric apare o banderolă gălbuie pe care scrie preţul iertării, „400 unităţi contizate".

B.I.A. 453: Gaepa, eşti adept al vreunei religii, crezi în existenţa unei forţe care stă deasupra tuturor oamenilor, dirijând ceea ce se petrece în Univers?

Gaepa: Când eram mic, am crezut în AMMEK, pe urmă în REMPOR, mai târziu în Triada lui GAHH, în Entitatea Informaţională Universală, în Porastama Multidimensională, în EOK, KATSA, EOR, TAFA, în TAD… şi cam atât. Acum nu mai cred, nu tot timpul, cel puţin, mai mult când am un ghinion sau un noroc foarte mare mă gândesc la ceva care-mi conduce destinul.

B.I.A. 453: Te iert deşi viaţa ta trebuie să fie atât de pustie între bucurii şi necazuri!

Sub banderola gălbuie apare o alta roşietică, pe care scrie preţul iertării, „600 unităţi contizate".

B.I.A. 453: Gaepa, a sosit momentul să-mi spui de ce ai venit la mine! Te pot ajuta cu ceva?

Gaepa: Sunt mai multe lucruri, înţeleptule, dar întâi şi-ntâi aş vrea să-mi desluşeşti un vis pe care l-am

avut acum două săptămâni. Eram undeva în mijlocul stelelor, în spaţiu, departe de orice planetă. N-aveam niciun costum de protecţie, eram îmbrăcat în halatul meu de casă, dar supravieţuiam foarte bine. Şi nu făceam altceva decât citeam dintr-o carte cu pagini luminoase. Din când în când mă opream şi încercam să verific dacă reţinusem corect. Ţineam minte tot, afară de titlul cărţii şi autorul. Atunci o închideam şi mă uitam pe copertă. Era o carte foarte veche, astăzi cred că nici nu se mai înregistrează informaţie pe aşa ceva, e adevărat, nu?, mi se pare desuet, dar aceea nu era o carte obişnuită. Ştiam de undeva, n-aş putea să-ţi spun de unde, că era cu totul aparte pentru că într-un număr finit de pagini, foarte mare dar totuşi finit, conţinea un număr infinit de adevăruri despre Univers. Îi citeam titlul cu greu, nu ştiu de ce simţeam nevoia să silabisesc: „PO-VE-ŢE PEN-TRU FIII RA-ŢI-U-NII”, volumul 7040, de un un anume Integ Rezdef. Pe urmă desfăceam cartea la prima pagină şi citeam motto-ul. „Mulţimea tuturor mulţimilor este un adevăr născut din el însuşi, pentru a fi mai adevărat decât poate fi în sine orice adevăr”. Asta nu puteam să înţeleg, stăteam îndelung şi cugetam, nu reuşeam să pricep, şi atunci redeschideam cartea la aceeaşi pagină unde o închisesem, dar, deşi numărul corespundea, pe ea scria acum altceva. Dădeam o pagină, două, zece înapoi şi nu mai recunoşteam nimic din ceea ce citisem şi reţinusem. Atunci mă simţeam obligat să o iau de la început, şi totul mi se părea nou, de fapt era nou, mă gândeam să fi pus un semn unde rămăsesem, dar n-avea rost, nu paginile le pierdeam ci conţinutul lor, şi reîncepeam totul pentru că la capăt mă aştepta

cunoaşterea absolută. Am visat asta câteva nopţi la rând, şi în cele din urmă se făcea că reuşisem, înţelegi, reuşisem! Ştiam totul! Am închis cartea şi nu m-am mai uitat la copertă. Pluteam aşa, prin vidul interstelar, şi mă gândeam că pot răspunde la orice întrebare mi-aş pune sau mi s-ar pune. Stelele erau mici, mici de tot, şi sclipeau departe de mine. Când m-am trezit, din toată nesfârşirea adevărurilor mai ştiam doar câteva. În schimb, ţin foarte bine minte titlul cărţii, *Poveţe pentru fiii raţiunii,* volumul 7040, de Integ Rezdef. Aş vrea să-mi spui, Înţeleptule, această carte există cu adevărat? Se numeşte aşa sau altfel? Pot un număr finit de pagini cuprinde un număr infinit de adevăruri despre univers. Există cunoaşterea absolută?

B.I.A. 453: Eşti un caz foarte rar, Gaepa. Visul care l-ai avut se numeşte „Visul ANSEMN" – visul cunoaşterii – şi îi sunt tipice repetabilitatea în timp şi deznodământul ce mi l-ai descris. Da, da, sunt foarte puţini aceia care l-au putut relata, şi toţi au avut o viaţă foarte interesantă. Despre carte nu se ştie dacă ea există cu adevărat, dacă se numeşte aşa sau altfel. Teoretic, se poate admite că un text scris cu ajutorul unui alfabet să fie codificat simultan într-o infinitate de moduri, conţinând astfel o infinitate de adevăruri. El va fi citit întotdeauna altfel, pentru că nicio codificare nu este absolută în timp. Înţelesurile ale oricui şi ale orice se schimbă cu vremea. Pentru asta trebuie să ştii însă că existenţa nu este continuă. E vorba de un ritm al materiei, mult mai rapid decât orice transformare s-ar putea întâmpla cu ea, şi de aceea nedecelabil. Existenţa este eşantionată în timp de non-existenţă. Între eşantioanele de timp corespunzătoare universului

nostru trăiesc alte universuri, separate între ele de non-existenţă. În lipsa existenţei timpul însă nu are sens şi de aceea se poate spune că non-existenţa durează infinit de mult, pe când cea dintâi se termină întotdeauna. Ea poate fi cunoscută, non-existenţa nu. Adevărurile despre materie sunt conţinute în materia însăşi, şi la asta se referea motto-ul cărţii. Un grup de adevăruri dă naştere unui alt adevăr, mai stabil în timp decât ele. Suprastructurând adevăruri, se poate presupune că se va obţine un adevăr invariant în timp la orice formă de codificare, deci absolut. Adevărul absolut însă nu mai oferă posibilitatea de a fi decodificat, pentru că asta ar presupune refacerea procedeului invers, descompunerea lui în adevăruri de grad inferior, cu ajutorul unor coduri relative în timp. În ultimă instanţă, îţi poţi închipui universul compus din infime particule de adevăr, toate perfect identice, care, prin combinaţie, dau universul în întregul său. Poţi considera o singură particulă ca fiind adevărul absolut. Dacă însă vrei să-i faci şi pe alţii să împărtăşească adevărul tău absolut va trebui să le oferi nu o particulă de adevăr, fie el şi absolut, ci întreg universul, ceea ce este imposibil. De aceea, aspiraţia spre absolut este o cale individuală. Mai mult, aş spune chiar că pe oameni îi însingurează în mod necesar. Asta pentru că suprastructurarea nu este un proces unic. Adevărul rezultat nu este acelaşi niciodată. El este însă întotdeauna absolut. Absolutismul nu se referă la om, la cel care-l află, ci la univers, care este relativ la timp. Iată de ce adevărul absolut despre univers poate fi aflat doar de fiecare în parte şi nu poate fi transmis nicicui. El nu slujeşte la nimic, deoarece reprezintă tot

ceea ce există mai general despre un univers care te înglobează şi pe tine. Orice încercare de a folosi adevărul absolut la ceva îl descompune în adevărurile de grad inferior din care este alcătuit, deci îl distinge. El nu poate fi conţinut de vreo raţiune, ci doar simţit. Între a şti adevărul absolut şi a-l simţi se ascunde cu siguranţă indentitatea. Adevărul absolut nu te poate face fericit, deoarece el include adevărurile despre fericire undeva în adâncul sâu. Dacă ştii totul despre fericire, nu mai poţi fi fericit. Dacă nu ştii nimic, iarăşi. Fericirea e însuşi drumul pe care o cauţi. Eu cred că acel care a scris cartea i-a lăsat paginile goale. În albul lor ai citit adevărul absolut, îl ştii dar nu-ţi sluješte la nimic, fiindcă nici începutul, nici sfârşitul cunoaşterii nu au vreo semnificaţie, ci doar ceea ce se află între ele.

B.I.A 453 tace. O banderolă albastră pe care scrie „5 000 unităţi contizate”. „Preţul cunoaşterii despre cu- noaştere”, gândeşte Gaepa. „Nu e mult”, conchide şi se hotărăşte să mai întrebe.

Gaepa: Poţi, aşadar, cunoaşte adevărul absolut fără să te apropii de fiecare adevăr elementar în parte?

B.I.A. 453: Fireşte, pentru că nimeni nu pleacă spre cunoaştere de la nimic. Tu însuţi eşti o structură de un anumit ordin peste cel al elementelor fundamentale. Drumul către fiecare adevăr elementar este pentru tine la fel de dificil ca şi cel către adevărul absolut.

Gaepa: Înţeleptule, dacă ştiu adevărul fundamental înseamnă deci că nu mai pot fi fericit?

B.I.A. 453: Ba da, dar pentru asta cunoaşterea ta trebuie să aibă sensul orientat invers decât al celorlalţi din jurul tău: de la absolut către nivelul de structurare al adevărurilor care te clădesc pe tine ca om.

Banderolă verzuie. „500 unităţi contizate”.

Gaepa: Înţeleptule, o ultimă întrebare. Între absolut şi mine, femeia-dragostea-sentimentele ce reprezintă ea-ea-ele, adevăr sau minciună?

B.I.A. 453: Eu nu pot şti adevărul absolut, şi nici să-l simt. Eu nu pot îmbrăţişa femeia, nu o iubesc şi nu o urăsc. De aceea, cred că te repeţi. Mă întrebi mereu dacă paginile albe reprezintă cartea pe care ai visat-o.

Banderolă violetă, „200 unităţi contizate”.

Gaepa se ridică în picioare şi câmpul energoemisiv dispare. Se întoarce cu spatele la B.I.A. 453 şi se uită cu prudenţă în jur. Oare l-a văzut cineva cunoscut? Nu m-a remarcat, sunt departe de el şi e prea multă lume pe stradă. Se îndreaptă acum chiar către mine. Ştiu că se duce spre B.I.A. 454, să-l întrebe ceva important la care nu găseşte singur răspunsul. Când va ajunge în dreptul meu, îl voi bate pe umăr spunându-i: „A, Gaepa, bătrâne, ce mai faci, te-am văzut adineaori consultând un automat din ăla bătrân de stupid şi înţelept, cum naiba le zice? În fine, n-are importanţă, nu te supăra, ştiu că este ceva intim, delicat, extrem de personal…, dar femeia-dragostea sentimentele, de ce n-ai venit la mine să-ţi lămuresc-explic?… să nu mă uiţi, poate totuşi ai o înregistrare, pa, iubitule!…” Eu mă depărtez, el se depărtează, mă bucur, satisfăcut că ştiu ceva despre intimitatea lui, acum îi voi putea pătrunde în suflet prin spărtura creată. Uite-l! Despică mulţimea pestriţă cu umerii şi în curând va fi lângă mine. „A, Gaepa. Bătrâne…” Dar nu e Gaepa. Eu însumi vin prin mulţime spre mine. În buzunar am înregistrarea organotronică pe care o cunosc atât de bine. Mă uit cu teamă împrejur, ferindu-mă de

cunoscuţi. Ajung în dreptul meu şi nu mă văd privindu-mă. Îmi vine să strig: „Bătrâne, stai, opreşte-te, bătrânul de stupid şi înţelept, dragostea-femeia-sentimentele sau invers, stai să-ţi explic-lămuresc...”. Dar nu scot un cuvânt, căci nimeni nu ştie de ce se aprind la răstimpuri imprevizibile dâre luminoase pe trupul lui B.I.A. 454. Mă privesc din spate străbătând mulţimea. Un alt Eu se zbate să cunoască, să afle. Femeia-dragostea-sentimentele? Între două colţuri de stradă, timpul se luptă să distrugă adevărul pe care îl ştiu.

Capitolul IV
MAŞINA ILUZIILOR

Pe adorabila Ta Er Ka am cunoscut-o chiar în faţa intrării. Era seară târziu şi luminile organice străluceau palid pe contururile firmelor. Mi s-a agăţat de braţ, şi, bătând din piciorușul ei mic pentru a-şi întări spusele, a grăit dulce:

— Iubitule, astă-seară vreau să ne distrăm. Mă duci înăuntru? şi şi-a intins năsucul spre uşa masivă de câmp condensat energoemisiv.

Parcă puteam să zic nu? Adică puteam, dar era atât de simpatică! Deasupra intrării stătea scris cu caractere clipitoare:

MAŞINA ILUZIILOR
BAR

Nu mai fusesem niciodată aici şi eram foarte curios. Am intrat şi am luat loc la o masă. Pe pereţi dansau şerpuind holograme abstracte. Din când în când, scurte inscripţii fulgerau întrerupând dinamica plăsmuirilor din decor şi dispăreau înainte de a le putea citi. Înghesuit discret într-un colţ, un robot cu voce uşor răguşită fredona o romanţă, în timp ce degetele lui mângâiau clapele unui pian veritabil. Melodia se tot scurgea pe lângă mine şi în cele din urmă mi-am dat seama că era un şlagăr la modă.

„Am iubit o hologramă,
Suplă, gingaşă şi zveltă,
Şi-am trăit apoi o dramă,
O beţie de speranţe...”

Chelnerul mi-a tuşit chiar în ureche. Am tresărit puternic şi, aplecându-mă spre Ta Er Ka, am întrebat-o:

— Ce bem, scumpişor?

— Mai e vorbă?! s-a mirat ea şi apoi a strigat tare şi plină de exuberanţă: Iluzin, chelner, mă auzi, să curgă valuri de Iluzin!

Am văzut chelnerul şi frumoasa lui uniformă cu epoleţi şi fireturi prefăcându-se într-o butelie mare şi pântecoasă. Apoi s-a ridicat de la podea şi a început să plutească în aer. Când s-a înclinat pentru a-şi deşerta conţinutul în paharul lui Ta Er Ka, am văzut scris pe etichetă:

„Iluzin
Cockteil de speranţe
şi iluzii, în amestec
cu arome naturale”

Ta Er Ka a râs şi, pe urmă, ridicând paharul până în dreptul ochilor, m-a privit prin lichidul roşietic. Răsuflarea şi mâinile ei calde abureau sticla.

„Am iubit o androidă,
Suplă, gingaşă şi blondă,
Dar m-a părăsit candidă....”

fredonam eu încetişor, odată cu robotul-pianist. Iluzinul

avea un parfum ciudat şi începuse să mi se urce la cap. Vorbeam mult, spuneam glume şi râdeam împreună cu ea. Nimeni nu se gândea să ne stăvilească. Ta Er Ka mi se părea tot mai fermecătoare pe măsură ce trecea timpul. Era exact aşa cum mi-aş fi putut-o dori.

Toate hologramele de pe pereţi se mutaseră în ochii ei. Nimic altceva nu mai conta pentru mine. Mă bucuram pur şi simplu că există şi exist. Niciodată în viaţă nu ţinusem şi nici nu credeam că am să pot ţine la o femeie. Totuşi, atunci şi acolo, mă îndrăgosteam de Ta Er Ka cu fiecare înghiţitură de Iluzin ce o sorbeam.

Când am terminat paharul, îndrăznesc să afirm că o iubeam. Chelnerul în uniformă cu epoleţi şi fireturi a întins mâna. Dintre degete i se scurgea, însângerat, Iluzinul. Eram dornic de senzaţii noi. L-am întrebat cu aerul dur al unui om ce se dă mare fiindcă le-a văzut şi le ştie pe toate:

— Ascultă, băiete, alte chestii de distracţie mai aveţi prin maghernişa asta?

Duritatea mea l-a lăsat indiferent.

— Desigur, dacă doriţi, ar mai fi sala de dans. Vă pot arăta drumul.

L-am urmat.

*

Prima senzaţie din sala de dans a fost că mă aflu într-o peşteră largă. Impresia venea de la lumina albăstruie ce crea o atmosferă glacială. Ta Er Ka simţea probabil la fel ca şi mine pentru că am văzut-o

căutându-mi mâna. Şi era să cad jos!

În locul, mâinii delicate pe care abia începusem s-o cunosc, o grămadă de oase se întindea spre mine.

M-am privit, atât cât mai era posibil. Nici măcar o singură bucăţică de ţesut viu nu se afla rătăcită printre coastele mele, cât de altfel şi ale tuturor celor din sală. Aveam impresia că scheletul meu se mişca pe principiul unei păpuşi cu sfori, şi instinctiv m-am uitat în sus, către tavan. Nu era nimic de văzut, fiindcă zona luminată în albastru se termina puţin deasupra craniilor noastre. Excepţie făceau nişte litere vag clipitoare, grupate în inscripţia:

MAŞINA ILUZIILOR

Melodia după care dansau toate scheletele din jurul nostru, scăldate în lumina rece, am recunoscut-o cu uşurinţă. Era o compoziţie, la modă pe atunci, a celebrului calculator KS. Am făcut un efort cumplit să mă concentrez, căci o auzeam pe Ta Er Ka spunându-mi ceva, însă eu, fascinant de mişcarea grotească a maxilarelor ei, nu mai reuşeam s-o înţeleg.

— Ce mult se aseamănă oamenii între ei, fără învelişul lor de carne! mi-a mai zis şi a tăcut.

Peste câteva clipe s-a terminat şi muzica. Revenirea la lumina albă m-a durut. Nici măcar faptul că un înveliş viu se aşternuse peste noi, făcându-ne să ne recunoaştem ca fiind tot cei de dinainte, nu izbutea să-mi atenueze chinul.

N-a trecut mult şi a început un alt dans. De data aceasta mă uitam chiar la Ta Er Ka şi am putut vedea puţinele secunde de tranziţie spre noua ei

metamorfoză. Era acum o orhidee atârnată de un lujer zvelt. Eu însumi am întins către ea o petală cu puţin surâs de polen şi am încercat să o mângâi. Nu m-am priceput prea bine, fiindcă o petală nu este o mână, dar am reuşit totuşi să-i transmit că o doream, şi am înţeles că şi ea dorea apropierea. Îşi îndreptase corola spre mine, şi m-a ajuns parfumul sălbatic al lucrurilor care încă nu fuseseră rostite între noi. După câteva clipe, eram două lujere împletite într-un sărut fără început şi fără sfârşit. Preţ de o veşnicie m-am simţit ca o buruiană încolăcită în jurul unui crin, până am citit în privirea ei că nu e aşa, deşi nu ştiu cum m-a privit, iar eu nu înţeleg cum am văzut asta, pentru că nici eu, nici Ta Er Ka nu aveam ochi. Nu aveam nici urechi să ascultăm melopeea aceea penetrantă ca un fascicol de radiaţii, nici nas să ne recunoaştem parfumurile, şi nici buze să schimbăm şoapte de iubire. Priviţi de afară, nu eram decât două orhidee contopite într-un sărut vegetal, şi cu toate acestea ştiu că orice senzaţii care pot fi percepute de un om şi de o floare le aveam. Nici măcar densitatea şi căldura luminii aceleia verzi ce ne înconjura nu-mi scăpau.

Într-un târziu obosisem. Eram amândoi pantere într-o junglă sufocantă şi despicam vegetaţia în salturi prelungi. Chiar şi faptul că îngusta potecă se deschisese brusc pe plaja unei mări fără sfârşit dincolo de orizont nu mă mai entuziasma. Ta Er Ka a ridicat o labă arătându-mi singurul element discordant al peisajului: panoul cu binecunoscuta reclamă:

Iluzin
Cockteil de speranţe

şi iluzii, în amestec
cu arome naturale.

Şi în clipa aceea am redevenit oameni. Ne-am grăbit să părăsim sala de dans. Nu eram pregătiţi să suportăm atâtea metamorfoze. Reîntorşi la masa noastră, am auzit robotul-pianist grăind solemn din colţul lui:

— Stimaţi consumatori, venind în întâmpinarea mai multor cereri, voi relua pentru dumneavoastră şlagărul acestei seri.

„*Am iubit o hologramă,*
Suplă, gingaşă şi zveltă.
Şi-am trăit apoi o dramă,
O beţie de speranţe...”

*

În fracţiunile acelea de secundă i-am reconstituit momentele ce au precedat fapta lui mârşavă. Ca străfulgerat de undele unui câmp mitogenetic l-am văzut oprindu-şi aerojetul în faţa barului şi surâzând trist firmei. Înăuntrul vehicolului său era întuneric, dar asta nu l-a împiedicat să cupleze un nou miniacumulator în magazia pistolului-laser. A coborât apoi, ascultând fâşâitul uşii glisante. Descriind o curbă mai largă decât cea necesară, a ocolit rondoul cu arbuşti decorativi din faţa intrării. A privit câteva clipe lungi perechile ce se perindau, după care a trecut şi el pragul. L-am văzut încă de la uşă, clipind orbit, dezorientat de hologramele de pe pereţi şi de larmă.

Apoi a recunoscut şlagărul. Şi normal, melodia era la modă!

„Am iubit o androidă...”

Ne-a căutat îndelung din priviri şi până la urmă ne-a găsit. Dacă ştiam, aş fi preferat să fim amândoi orhidee în sala de dans. Nu ne-ar fi recunoscut nici pe mine, nici pe Ta Er Ka, pentru că, pur şi simplu, părea lipsit de sensibilitatea parfumurilor. De îndată ce ne-a văzut, s-a îndreptat spre masa noastră. Mergea calm, cu mâna dreaptă vârâtă în buzunar, şi părea să nu observe nimic în jur. Nu-l mai deranjau nici muzica, nici larma celor de la mese, şi nici agitaţia hologramelor nu reuşea să-l deconcentreze. S-a oprit în dreptul lui Ta Er Ka şi a schiţat timid o înclinare din cap.

— Bună seara! a spus el şters, de parcă ar fi vrut să ne salute pe amândoi, dar de uitat se uita numai la ea.

Raţiunea îmi paralizase voinţa. Mă gândeam că poate Ta Er Ka îl cunoaşte de undeva, or fi avut vreo socoteală, era frate sau logodnic, ce ştiam eu despre ea în afară de faptul că o iubesc?! Am sorbit o înghiţitură de Iluzin şi m-am decis să tac. Să tac şi să nu fac nimic până când nu s-or mai lămuri lucrurile. În toată viaţa mea de până atunci pătimisem pentru că nu avusesem răbdare să-mi ţin gura şi să stau deoparte. Acum credeam că încremenirea mă va aduce pe calea cea bună.

— Bună seara, dar nu vă cunosc! i-a răspuns mirată suav Ta Er Ka.

Mă privea întrebător cu ochii ei mici. Atunci

înţelesesem şi aş fi putut acţiona dacă aş fi avut reflexe mai prompte, dar totul s-a desfăşurat atât de repede!

— Îmi pare rău, domnişoară, dar e cam târziu să facem cunoştinţă!

Atât a mai spus şi, parcă pentru a-şi întări vorbele, a schiţat gestul de a privi cronograful agăţat de încheietura stângă, în timp ce mâna dreaptă căuta cu ţeava armei pieptul ei tresăltând. Am văzut raza ucigaşă înşurubându-se cu un vaier şi vaporizând ţesuturile, apoi mâna descleştându-se de pe armă şi trupul lui înscris într-o mişcare de translaţie ce îl depărta de mine. Pistolul cădea spre podea ca din vârful unui munte şi deplasarea lui a durat infernal de mult, până când am băgat de seamă că se află strâns aprig în pumnul meu. Atunci m-am uitat după el, la timp, căci, după ce răsturnase în fugă o masă, lăsând uluită o pereche destul de simpatică, s-a năpustit cu capul înainte într-o hologramă de pe perete şi a dispărut înghiţit de aceasta. Dar eram pe urmele lui. Simţurile mi se ascuţiseră într-atât încât aş fi jurat că percep deplasarea moleculelor aerului provocată de fuga lui.. M-am repezit să trec şi eu prin hologramă. Prima impresie a fost că mă afund într-un abis răcoros, apoi abisalul a devenit elastic şi m-a aruncat cu putere înapoi. Am căzut rău şi m-am şi împiedicat de-o masă, răsturnându-mă. Însă puţin îmi păsa. Eu aveam Arma şi n-am ezitat s-o folosesc împotriva obstacolului. Am tras încă din timp ce mă sculam ajutându-mă cu mâna stângă, şi priveam feţele tâmpe ale celor de la mese care se uitau la mine cu căutături extaziate. Idioţii, credeau că face parte din program! Întorcându-mi

gâtul înainte, am zărit peretele-suport al hologramei despicat ca o draperie sub lama cuţitului, şi o clipă mi-am amintit de pieptul ei. Robotul de la pian tăcuse.

Mi-a trebuit puţin să-mi dau seama că jungla din jurul meu era semn că mă aflam în sala de dans. Probabil el prinsese pauza dintre melodii, aşa că i-am sorbit imaginea, panteră ucigaşă, dispărând la cotul cărării. Eu apărusem un pic mai târziu şi rămăsesem om, şi omul avea Arma. M-am năpustit pe acelaşi drum adulmecând mirosul crimei, care nu era prea slab să nu-l simt, în îndârjirea mea. Însă picioarele nu mă puteau purta la fel de repede ca ale lui, şi constatam cum bestia îşi bătea joc de mine, refuzând să alerge pe cât ar fi fost capabil s-o facă. Se oprea destul de departe de mine, tot pe lângă vreo cotitură, şi dacă vedea că schiţez gestul de a ţinti dispărea iute. Altminteri, mă aştepta rânjind trist, până mă apropiam la o distanţă pe care el o socotea periculoasă. Asta a durat o vreme, până am ajuns într-un luminiş larg. Undeva, în partea opusă a acestei discontinuităţi vegetale, era rânduită o stivă de lemne şi, ascuns îndărătul ei, mă privea cum mă apropii ştergându-mi cu palma stângă fruntea năduşită, în vreme ce cu dreapta strângeam arma aţintită spre pământul reavăn. Când mi-au mai rămas câţiva metri, a scos un urlet batjocoritor din gâtlejul lui de panteră. Apoi, dintr-un salt, s-a pierdut pe cărarea din spatele grămezii de trunchiuri moarte, şi a fost rândul meu să rânjesc. Nu trecuse nicio oră de când fusesem şi eu o panteră hârjonindu-mă cu Ta Er Ka şi cunoşteam drumul, ducea până la malul mării fără nicio bifurcaţie. Şi mai ştiam că poteca ocoleşte mult, eu putând ajunge tot acolo

înaintea lui, pe scurtătură, chiar dacă aş fi fost un moşneag fără vlagă. Dar eu eram om tânăr, îndârjit, şi aveam şi Arma. Puteam chiar să alcătuiesc o capcană dibace pentru cazul când ar fi fost suficient de deştept să se întoarcă înapoi, în vreme ce eu l-aş fi aşteptat la limanul apelor cu valuri. Oricum, aveam să ies învingător, împlinindu-mi răzbunarea. Dar mai presus de asigurarea răzbunării m-a bucurat altceva, faptul că se dăduse de gol, că era om şi era asasinul pe care îl căutam, şi nu vreo panteră nevinovată. Era om pentru că o fiară a junglei nu s-ar fi simţit obligată să ţină poteca, şi era asasin pentru că fugea de mine prea inteligent şi batjocoritor.

*

L-am aşteptat să apară, întins comod pe nisipul fin, la umbra reclamei cu:

Iluzin
Cockteil de speranţe
şi iluzii, în amestec
cu arome naturale.

L-am mai lăsat apoi câteva clipe să se bucure de valuri şi de gândul că scăpase. Vântul bătea dinspre mare şi eu eram bine ascuns, aşa că nu-mi putea bănui pânda. Nu departe de unde se oprise, Ta Er Ka, pe vremea când eram amândoi pantere, scrisese pe nisip „Fericire!” şi cuvântul acela nu se ştersese încă. N-am mai suportat şi m-am ridicat în picioare ţintindu-l. Era suficientă distanţă între el şi junglă ca să-mi scape,

orice ar fi făcut. Tocmai atunci a întors capul spre mine şi, într-o clipă, a înţeles.

Mi-a citit în ochi moartea, dar nu s-a temut, s-a mirat doar.

— De ce vrei să mă ucizi? m-a întrebat blând, cu glasul lui şters de totdeauna.

A fost rândul meu să mă mir. Nu ştiam că putea vorbi, eu şi Ta Er Ka, pe vremea când fusesem pantere, nu vorbisem, sau poate nu simţisem nevoia.

— Pentru că şi tu ai omorât-o pe Ta Er Ka! mai mult am ţipat eu replica Am iubit-o, ştii?

— Păi tocmai de asta am făcut-o, prostule... Mi-a fost milă de tine. Tu, sau ai uitat, sau n-ai ştiut niciodată unde te afli!

În clipa aceea, din spatele orizontului au început să se înalţe stoluri imense de păsări albe, şi din zborul lor au alcătuit pe cer inscripţia:

MAŞINA ILUZIILOR
BAR

Privirea mi-a alunecat din nou la urarea pe care o panteră, pe când eram şi eu panteră, mi-o scrisese pe nisip. M-am trezit bătrân, de parcă toată vlaga universului se scursese de atunci. Apoi am simţit că mă înfurii, mă înfurii cumplit, şi am strâns iar mânerul pistolului-laser, ţintind cu ură chiar între ochi.

— Am să te ucid, aşa că ştii! am scrâşnit. Cine sunteţi, tu şi maşina asta a iluziilor, şi ce aţi făcut cu Ta Er Ka? Pe tine am să te ucid, şi pe urmă am să caut fierăraia asta şi am s-o distrug, aşa să ştii! am repetat eu încăpăţânat.

— N-ar avea niciun rost! mi-a răspuns el cu privire felină şi adâncă, cuibărindu-se în nisip. N-ar avea niciun rost, pentru că încă n-ai înţeles nimic. Maşina Iluziilor şi cu mine suntem acelaşi lucru.

— Şi Ta Er Ka? am gemut ca un val sfâşiat de furtună.

— Şi Ta Er Ka!

— Nu te cred, nu te cred şi gata! m-am înfuriat eu din nou, dar putere nu mai aveam şi genunchii mi se muiaseră. Mâna dreaptă abia mai strângea Arma.

— Bine, o să-ţi dovedesc! a spus omul-asasin-pan-teră-maşină, şi verdele junglei, cu fâşia de cer de deasupra, s-a dat deoparte, lăsându-mă să văd sala de dans. Scheletele s-au oprit din mişcare şi ne-au privit tăcute.

— E, de ce stai, alege! m-a îndemnat maşina-panteră. Dacă ghiceşti care din scheletele astea îi aparţine lui Ta Er Ka, îţi promit că o vei avea înapoi, întreagă şi vie!

M-am ridicat în picioare clătinându-mă şi am trecut de pe nisipul plajei pe podeaua sălii. Ca la o comandă, scheletele s-au răsfirat în linişte şi s-au îndepărtat puţin, formând în jurul meu un cerc. Am privit buimac câteva exemplare şi mi s-a părut că o ghicesc.

— Ea e! am exclamat arătând cu degetul un schelet mai mic de statură.

— N-ai ghicit! mi-au răspuns în cor şi izbucnind în hohote demente.

— Atunci ea e! am ales iarăşi grăbit, arătând în altă parte a cercului.

— Atunci… poate ea! am mai încercat o dată, chinuit de hohotele care se amplificau exponenţial.

Scheletele pe care le indicam se înveleau cu o carne venită din neant, iar restul clămpăneau infernal din degete. M-am prăbuşit în mijlocul cercului lor, privind craniile ce se adunau deasupra mea scandând repetat şi cu batjocură versurile pornite de la unul dintre ei:

Printre oase n-ai ghicit,
Ce-ai dorit nu ţi-ai găsit…

Era să-mi pierd cunoştinţa, când scheletele au pierit ca şi cum le-ar fi sorbit un vârtej, nisipul s-a întins până sub mine, iar cortina verde a junglei şi cerul de deasupra ei au căzut peste pleoapele mele. Parcă şi forţele mi se adunau în trup, şi odată cu ele îmi revenea şi ura. Maşina-panteră şedea la căpătâiul meu şi observa tristă ce se întâmplă în ochii mei.

— Tot n-ai înţeles nimic! Nu vrei să crezi când îţi spun şi-ţi dovedesc… Totul e doar decor, trucaj…

— Şi Ta Er Ka?! am mai sperat o clipă.

— Şi Ta Er Ka!

— Nu se poate!

Eram gata să încep sâ plâng.

— Dacă vrei neapărat să distrugi ceva, poftim, trage în valuri şi îţi promit că te vei simţi răzbunat.

Am ţintit neîncrezător valurile, descriind cu raza de foc contururile unui pătrat. S-a auzit un zăngănit de geamuri sparte şi în mijlocul mării s-a căscat forma geometrică ce o decupasem. De partea cealaltă se vedeau şiruri lungi cu panouri încărcate de circuite şi recipiente cu memorii organice.

— Nu se poate, nu e nimic adevărat, mă minţi, pan-teră-maşină asasină şi laşă! plângeam eu şfichiuind cu

laserul mormane de piese. Nu se poate, o vreau pe Ta Er Ka, dă-mi-o pe Ta Er Ka! mă rugam şi imploram maşina pe care o distrugeam.

— Degeaba! striga pantera cu voce încărcată de mâhnire. Tot n-ai înţeles nimic! N-ai s-o poţi distruge, Maşina Iluziilor e o parte din fiecare om, opreşte-te!

Fereastra decupată mai înainte în valuri nu-mi mai ajungea, zdrenţuisem aproape toată marea şi păsările albe, încremenite pe cer, desenând firma:

MAŞINA ILUZIILOR
BAR

— Dă-mi-o pe Ta Er Ka! plângeam eu mai departe şi distrugeam panourile frumos rânduite.

Când s-a descărcat acumulatorul, am aruncat Arma în ultimul val ce rămăsese întreg într-un colţ şi m-am întors cu faţa la verdele junglei. Se boţise şi crăpase.

*

Am trecut tăcut prin sala de dans, evitind perechile de orhidee înlănţuite, fără să le simt parfumul.

— S-a îmbătat cu Iluzin! a spus cineva de la o masă.

Afară, în faţa intrării, m-am oprit câteva clipe căutându-mi aerojetul. În urma mea, pantera neagră, felină şi tristă, a deschis uşa, ţinându-mi paşii, şi m-a ajuns iar vocea uşor răguşită a robotului şi sunetul pianului său:

„Am iubit o *hologramă,*
Suplă, gingaşă şi zveltă,
Şi-am trăit apoi o dramă,
O beţie de speranţe…”.

Capitolul V
NESFÂRŞITA MAŞINĂ

Cădeam liber prin cilindrul de tranzit. Dedesubtul şi deasupra mea, pereţii acestuia se închideau nespus de departe şi, prin transparenţa lor verzuie, se putea zări cilindrul exterior, de urcare. Lângă mine, fraţii Telefa, Inginerul şi Preotul cădeau şi ei.

Coboram aşa, prelingându-ne şi răsucindu-ne pe lângă pereţi, de-a lungul unei spirale vagi. Timpul se scurgea cu o viteză minimă pentru noi şi cred că, în aproape patruzeci şi opt de ore de când ne aflam în această stare, inimile noastre nu apucaseră să bată nici măcar o dată. La un moment dat, văzusem urcând prin cilindrul exterior doi tipi, un bărbat şi o femeie, şi de atunci mă căzneam să leg un gând despre ei, însă singurul cuvânt pe care reuşisem să-l pornesc în mintea mea era „când”, şi parcă se mai alcătuia după el şi un semn de întrebare.

Alt reper în afară de schimbarea subtilă a poziţiei noastre faţă de o axă imaginară care ar fi trecut exact prin mijlocul torului şi de senzaţia atingerii destul de puternice cu un curent de aer ce venea din jos nu aveam.

*

Acum trei săptămâni totul părea mult mai simplu. Eram şaisprezece oameni care porniserăm să ieşim la suprafaţă. Cele şase luni pentru care semnaserăm

contractul trecuseră şi nimeni nu avea dreptul să ne oprească. De ce să mint, nici nu încercase careva, sau cel puţin aşa aveam eu impresia. În orice caz, nimeni nu ne ajutase, asta e cert. Unii au fost sceptici, cei mai mulţi au rămas indiferenţi.

Venisem, să mă angajez la Fabrica de Retinazin mânat de foame. Ea ultima şansă de a reuşi să-mi câştig pâinea. Când eşti urmărit de Controlul Spaţiului de dimineaţă până seara şi invers, iar pe deasupra toate computerele din oraş te au în memoriile lor organice înscris la adresa „Periculos, dăunător subsecţia – activităţi politice” nu prea ai şanse să te angajeze cineva. Nici măcar nu poţi încălca legea fără să fii pedepsit, fiindcă nu le scapă nimic. Şi atunci nu-ţi mai rămâne altceva de făcut decât să mergi la Fabrica de Retinazin. Acolo nu te întreabă nimeni de unde vii, ce profesie ai şi alte fleacuri din astea. La poarta fabricii stă scris cu litere de mărime potrivită:

„Angajăm pe oricine. *Durata minimă a contractului* - 6 luni. *Pentru nou-născuţi vă rugăm* a *completa formulare aparte.*

Direcţiunea”.

Paznicul din ghereta de sticlă de lângă poartă avea o privire alunecoasă şi mâini umede care şi-au lăsat urma pe hârtia ce mi-a întins-o la semnat. L-am întrebat curios:

— Dacă vreau să ies să mă plimb, am voie oricând sau trebuie să respect nişte ore?

— Nu, amice, mi-a rânjit el, când ţi se face chef de lumina soarelui poţi să ieşi! Ai să te convingi însă că nu

e nevoie. Pentru început, o iei drept înainte, până la prima cupolă. Intri înăuntru şi cobori pe scara roşie. Pe urmă te descurci tu sau te descurcă alţii.

Nu înţelesesem nimic din prima parte a spuselor sale, dar drumul era clar şi mi-am zis că am tot timpul să mă lămuresc. Am intrat în cupolă printr-o deschidere mare în formă de cerc. Deşi pe dinafară n-ai fi zis, construcţia era semitransparentă şi cenuşie. Coborând pe scara roşie prima fiinţă pe care am întâlnit-o a fost un bătrânel mic de statură, cu părul alb şi slinos. Purta o salopetă zdrenţuită şi foarte murdară. Acolo unde l-am găsit, scările se întrerupeau pentru o clipă într-o mică platformă. Din perete ieşeau câteva ţevi, un rezervor cu robinet şi nişte aparate de măsură. M-am uitat la el o vreme cum se agita în jurul rezervorului şi cât de concentrat privea gradaţiile aparatelor. În cele din urmă, văzând că nu se întâmplă nimic, l-am întrebat:

— Ce faci aici, omule?

— Ssst, mi-a făcut el semn să tac. Aştept să dea prima zăpadă!

Exact în clipa aceea acul unui instrument a tresărit, moşul a vârât palma dreaptă sub robinet şi din rezervor, însoţit de nişte fâşâieli, a ieşit un pumn de zăpadă. Cu ochii strălucind de lacrimi s-a întors spre mine.

— Vezi, plângea el printre surâsuri, în palma mea a nins! Ştii, eu m-am născut de mult, de mult de tot pe o planetă care astăzi nu mai există. Acolo era iarnă întotdeauna şi aveam zăpadă berechet. De când am venit spre părţile astea n-am mai găsit zăpadă decât aici. De aia îmi şi place locul. Uite, să nu zici că sunt

rău, gustă şi tu puţin! mi-a întins mâna cu palma desfăcută.

Am luat puţină substanţă albă cu vârful degetelor şi mi-am pus-o pe limbă. N-am simţit nicio emoţie – zăpadă siliconică şi atât! Am dat din umeri şi am plecat în jos pe scări. După un timp, am auzit zgomot de maşini. Am intrat printr-un coridor ce se deschidea perpendicular pe direcţia scărilor şi m-am trezit într-o hală largă. Peste tot erau semănate sfere verzui în care se agitau haotic nişte discuri.

— Bună ziua! am salutat timid pe un tip care mi se părea mie că avea figură de şef. Ştiţi, eu sunt proaspăt angajat, aţi putea să-mi spuneţi şi mie ce am de făcut?

— Băieţică, mi-a răspuns el morocănos, la noi nu mai sunt locuri de mult! Ia-o şi tu pe culoarul din partea cealaltă a secţiei şi umblă! Până la urmă găseşti un loc unde să fie nevoie de tine.

Pe urmă mi-a întors spatele. N-am mai zis nici eu nimic şi mi-am văzut de drum. Am umblat, cred, zile în şir. Treceam dintr-o secţie într-alta, din când în când regăseam scara roşie, mai coboram, mă mai abăteam iarăşi pe câte un culoar. Dacă mi se făcea foame, ceream pe la oameni şi mi se dădea mereu acelaşi fel de mâncare. Câte o farfurie metalică, cu o bucată de Retinazin spongios pe ea. Îi întrebam:

— Da’ altceva nu mai aveţi, fraţilor, în afară de Retinazin?

— De unde? mi se răspundea. Asta mâncăm şi noi, în rest nimic, că dacă am avea ţi-am da şi ţie!

Unii mai adăugau:

— E bun, ţine şi de sete!

Într-un târziu, nimerisem într-o încăpere lungă şi

îngustă. Pe marginile ei treceau două benzi rulante. Pe cea din dreapta alunecau colete mari, ambalate în ceva argintiu şi legate între ele, câte două, trei sau chiar patru, cu nişte sârme. Câţiva tipi alergau pe lângă ea, desfăceau câte un colet, îl săltau pe umăr şi îl depuneau pe banda din stânga. Odată ajunşi la capătul sălii, se odihneau puţin, apoi se întorceau în partea cealaltă ca să o ia de la început.

L-am întrebat şi eu pe unul care tocmai terminase un drum:

— Băi frăţie, e vreun loc aici şi pentru mine?

— Oho! mi-a răspuns el. Muncă pe cât vrei, la discreţie! Serveşte-te! m-a invitat cu un gest larg, arătându-mi banda.

Nu prea convins, am pus ochii pe un grup de colete şi am început să dezleg sârmele, alergând destul de lejer totuşi odată cu ele. După ce am desfăcut unul, mi l-am potrivit pe umăr, nu era prea greu. Şi l-am trecut pe banda din stânga. Mă cam săturasem de umblat şi m-am hotărât să rămân acolo măcar o vreme, mai ales că nimeni nu se interesa de ceea ce făceam. Nimeni nu ne controla. I-am întrebat pe mai mulţi:

— Bine, şi dacă, să spunem, nu ne mai facem treaba, ce se întâmplă?

— Foarte simplu! mi s-a răspuns. Dacă un singur colet scapă prin dreapta, în ziua aceea distribuitorul secţiei noastre nu ne mai dă haleală!

Am aflat că exista şi o poezioară care ilustra această sancţiune:

Scapi pe dreapta,
Nu ai papa!

De dormit dormeam într-o altă sală, foarte aproape de cea în care lucram. Era plină de o groază de ţevi groase, care o străbateau fără să privilegieze o direcţie anume. Şpilul era să te culci pe două ţevi alăturate care să fie şi călduţe, şi din astea nu erau decât două perechi nu foarte lungi. Nu toţi aveam loc, şi până câţiva consimţeau să se mute de-a curmezişul, ca să încapă toată lumea, se mai iscau neînţelegeri. De obicei adormeam instantaneu şi somnul nostru ţinea până venea alt schimb şi ne scula, fără multe menajamente. Dacă totuşi se nimerea să ne sculăm mai devreme, şi asta ni se întâmpla mai ales mie şi Inginerului, mai schimbam şi câte o vorbă. Era o înţelegere tacită să nu ne adresăm unul altuia pe nume. Fiecare avea o poreclă, sau era apelat simplu: „mă frate, amice, garidule...”.

Odată, tot aşa, trezindu-mă, l-am văzut pe Inginer scriind ceva într-un carneţel. După figura lui concentrată şi după mişcările discursive ale mâinii, mi-am închipuit că face nişte calcule.

— Şef, l-am întrebat, ce meştereşti acolo?

Era tânăr, cel mai tânăr dintre noi toţi, şi părea şi cel mai deschis.

— Uite, ce să fac, încercam să calculez cât de mare e fabrica asta! mi-a răspuns el şi şi-a îndreptat privirea spre mine. Ştii, eu am umblat foarte mult prin ea, când m-am angajat aici eram un puşti abia ieşit de pe băncile facultăţii şi...

— Stai puţin! l-am întrerupt. Când a fost asta? Te întreb fiindcă arăţi foarte tânăr.

— De mult de tot nu mai ţin minte, probabil că sunt mai mult de zece ani, dar asta nu spune nimic. Tu n-ai

fost destul de atent să observi, însă aici timpul curge altfel. N-ai remarcat că, de când ai pătruns în fabrică, de exemplu, barba, unghiile au încetat să-ţi crească?

Nu, nu observasem, dar dacă stăteam şi mă gândeam bine era adevărat. L-am întrebat prima chestie care mi-a trecut prin cap:

— Şef, dar ţie nu ţi-a venit ideea să pleci de aici? Văd că nimeni nu vorbeşte despre asta! Eu de-abia aştept să-mi expire contractul ca s-o întind. Cu cât mi s-a spus că am să capăt pe şase luni pot să iau o cursă prin trans- paţiu şi să-mi încerc norocul în Hipercubul 34. Tu de ce stai, ce aştepţi, ai semnat un contract mai lung?

Nu mi-a răspuns imediat. Întâi a surâs blând şi parcă amuzant de naivitatea mea.

— Toţi am fost la fel ca tine! Doar că cei care trăiesc de mai multă vreme aici au aflat că nu se mai poate ieşi! Nu că te opreşte cineva, în niciun caz să nu te gândeşti la asta. Pur şi simplu nu mai găseşti drumul înapoi. Dacă încerci să te întorci, nu vezi altceva decât hale, săli, coridoare şi nesfârşita scară roşie. Şi încă ceva. Degeaba urci! Îmi face impresia că este mai mult o scară virtuală, cu un singur sens real de parcurs. Ori că o iei în josul ei, ori în sus, de fapt cobori. Înţelegi? nu faci altceva decât să cobori! Mereu cobori, te afunzi tot mai adânc în pântecele acestei blestemate fabrici cu o singură maşină!

— Cum, şef, ce tot spui?! m-am mirat eu, cum să fie o singură maşină, în fiecare secţie am văzut o groază de maşini?!

— Ei, nu ai tu pregătirea necesară ca să-ţi, dai seama! De fapt, este o singură maşină. Tot ceea ce ai

văzut nu sunt decât părţile ei componente, angrenaje, subansamble. Toate sunt cuplate între ele şi formează o unică maşină. Încă nu ştiu cât e de mare, ce volum umple. Mereu refac socotelile şi pe măsură ce adaug date noi, obţin rezultate din ce în ce mai mari.

Discuţia s-a oprit în momentul acela fiindcă peste noi năvălise alt schimb şi nu am putut-o relua prea curând. Între timp, m-am împrietenit cu fraţii Telefa, în special cu Dren, cel mai mic dintre ei. El mi-a destăinuit că primele amintiri care le avea despre viaţă se legau tot de această fabrică. Credea că se născuse aici. Ascultase însă multe poveşti despre „lumea de deasupra" şi ar fi vrut să ştie dacă există aievea sau era doar o legendă izvorâtă din dorinţa oamenilor de mai bine.

— Ştii, îmi mărturisise, vreau doar atâta, să aflu dacă lumea asta din care spui că vii tu e reală. Nici nu cred că aş putea rămâne acolo. Îmi doresc numai să arunc o privire.. Atât, înţelegi?

Înţelegeam prea bine. Eu însumi, de la o vreme, începusem să mă îndoiesc. Mă punea adesea să-i descriu, să-i povestesc cum e acolo, şi nu se mai sătura. De la un timp încoace mi se înstăpânise ideea că relatez din ce auzisem de la alţii, născoceam chiar amănunte, fiindcă Dren, în setea lui de a şti, îmi epuizase amintirile. Ceea ce era real în spusele mele şi ceea ce era plăsmuire mi se amestecau în minte, mă străduiam să le separ şi constatam cu spaimă că minciunile mele par mai vii, pentru simplul motiv că erau mai proaspete.

— Acolo sus, îi povesteam eu, oamenii muncesc şi dorm mai puţin decât aici.

— Şi când nu muncesc şi nu dorm, ce fac? mă întreba Dren, visând cu ochii închişi şi gata să adoarmă.

— Când nu dorm şi nu visează, oamenii au timp să se gândească la ei înşişi, citesc microfilme, se plimbă. Ştii, bărbaţii obişnuiesc să se plimbe cu femei, să le spună cuvinte frumoase. Uneori le şi sărută, dar tu habar n-ai ce înseamnă asta!

— Cum adică „le spun vorbe frumoase”? Şi ce vrei să spui cu, „le sărută”? Şi nu înţeleg nici de ce se plimbă împreună. Îşi caută un loc de muncă? La noi, aici, când cineva umblă din secţie în secţie şi nu-şi găseşte de lucru, spunem că „se plimbă”. Eu cunosc o fată care presează piese metalice cu nişte câmpuri de forţă. Dar nu mă plimb cu ea. Dormim împreună pe un coridor pe unde nu prea trec oameni. Şi nici nu-i spun „cuvinte frumoase”. Tu poţi să-mi dai un exemplu de cuvânt frumos?

Am tăcut încurcat.

— Eu pot! a chicotit el. Uite, ţi-l zic şi ţie: „Retinazin”! Nu-i frumos?

—Nu, ăsta-i un cuvânt care se referă la ceva util! am căutat să-l conving. Frumosul e cu totul altceva. Uite, când îi spui unei fete „te iubesc” şi când mai şi crezi ce afirmi, astea sunt nişte vorbe frumoase.

— Am înţeles! s-a bucurat Dren. Cuvintele frumoase sunt acelea care nu au semnificaţie, sunt cuvinte inventate…

— N-ai priceput nimic! m-am supărat şi am vrut să-l lămuresc mai bine, dar în răsuflarea lui ceva se schimbase şi mi-am dat seama că adormise. M-am întors pe partea cealaltă şi m-am cufundat eu însumi în

somn.

*

Am avut ocazia să-l cunosc şi pe Preot, ba chiar l-am şi auzit predicându-ne. Ştiam că mai fusese prin secţia noastră, dar nu în schimbul meu. Era un tip vânjos, chel şi, spre deosebire de noi, nu purta partea de sus a salopetei. Când a apărut în mijlocul benzilor rulante, prima lui grijă a fost să ne spună:

— Nu vă opriţi din lucru! Ascultaţi şi munciţi. Aceasta este voinţa Maşinii şi, îndeplinind-o, vă faceţi plăcuţi Ei! Fiecare din noi este o maşină, şi împreună suntem părţile Maşinii! Ascultaţi roţile Destinului învârtindu-se şi munciţi, căci adevărul se află între buzele mele, fiecare dintre noi este o rotiţă în Maşina Fără Început şi Sfârşit, şi însuşi Destinul este o maşină, iar rodul Ei vi-l fac cunoscut vouă sub numele de Retinazin!

S-a oprit o clipă, cu privirile în gol, şi-a dres glasul şi a continuat:

— Ascultaţi şi munciţi, voi, bărbaţi, şi voi, femei, căci de veţi asculta, adevărul îl veţi afla, iar de veţi munci, veţi avea Retinazin pe săturate! De nu veţi asculta, în viaţă vă va fi întuneric, iară de nu veţi munci, în stomacuri un gol fără sfârşit veţi avea! Ascultaţi cuvântul Maşinii prin gura neînsemnatei sale rotiţe şi nu conteniţi munca! La început a fost Maşina, şi Ea nu avea angrenaje, nu avea subansamble, şi nici oamenii nu erau roţile Sale, ci întregul univers era o Maşină şi Maşina era universul întreg. Aşa a fost la început şi aşa va fi la sfârşit, căci oamenii sunt rotiţe, se strică,

dispar, sunt înlocuiţi cu alte dispozitive, dar Maşina este veşnică şi veşnic slăvit fie Retinazinul pe care, în nemărginita Ei milă, ni-l dă nouă, să ne fie hrană, apă, şi să ne ferească de boli! Ascultaţi şi munciţi ascultând!

Predica m-a şocat profund. Parcă pusese între mine şi Lumea de Sus abisul dintre închipuire şi realitate.

Realitatea era ceea ce vedeam în jurul meu, şi tot mai mult trecutul se depărta de mine. I-am spus asta Inginerului. A dat din umeri.

— Prostii, omule! Cum poţi să crezi nişte vorbe nefundamentate ştiinţific, debitate de un alienat?! Realitate e şi Lumea de Sus, şi cea din jurul nostru. Numai că fabrica asta unde ne aflăm este foarte mare. Din ce am calculat până acum, se pare că ea se întinde pe adâncime până la jumătatea planetei, dar s-ar putea să fie chiar mai mult decât atât. Când voi afla exact, am să ştiu şi cât am de mers ca să ies afară.

M-am sfătuit şi ca fraţii Telefa. Den, cel mai mare dintre ei, a spus:

— Eu sunt vinovat că fraţii mei se află aici, fiindcă eu i-am adus! Am făcut-o pentru că Sus nu era de mâncare, dar dacă Max şi Dren vor, voi căuta să-i duc înapoi.

Max avea şi el o idee:

— Dar dacă am căuta să oprim Maşina? Pur şi simplu s-o stricăm. Acum multe mii de schimburi, eu Dren şi Den lucram în altă secţie, nu mai ştiu unde, şi am reuşit să defectăm mecanismul unei benzi rulante.

— Şi ce s-a întâmplat pe urmă? m-am arătat eu curios.

— N-a venit nimeni să repare banda. Am plecat toţi

cei ce lucram acolo, căci distribuitorul nu ne mai dădea Retinazin.

— Aşa nu se poate face nimic, eu i-am spus-o! s-a băgat şi Den în discuţie. Maşina asta e ceva imens, angrenajele ei cred că nici nu pot fi numărate. Dacă o singură rotiţă, o secţie sau câteva se opresc, pesemne că nici nu se simte. Totul merge înainte, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Singura cale ar fi dacă toţi ar pune mâna să o distrugă deodată. Pare unica soluţie de a opri acest monstru.

Au mai trecut câteva schimburi şi ne-am hotărât. Lumea de Sus ne atrăgea pe fiecare într-un fel aparte, dar în acelaşi sens. Cu toţii am făcut economie la Retinazin. Între timp, vestea plecării noastre se răspândise şi pe la celelalte secţii vecine. Oameni fără nume veneau să ne iscodească, să se lămurească, unii încercau să ne convingă să rămânem pe loc, alţii ne invidiau, recunoscând de multe ori că ei n-ar avea acest curaj. S-au găsit câţiva care s-au oferit să meargă cu noi. De comun acord am acceptat propunerile care ni s-au părut că au în spatele lor o hotărâre fermă. În afară de mine, Inginer şi fraţii Telefa, urmau să se prindă în aventură încă zece oameni. În ultima clipă, a venit la mine şi Preotul. Tocmai ieşisem din tură şi voiam să mă culc. Am încercat să-l evit. Anticipam că va face un tulburător apel pentru ca eu şi tovarăşii mei să ne schimbăm gândul, dar n-a fost aşa. M-a rugat să-l luăm şi pe el în marea călătorie. M-aş fi opus viguros, dar nu aveam niciun motiv şi, în plus, prezenţa lui mi s-a părut că aduce prestigiu grupului nostru. Mi-a spus:

— Eu, umilul slujitor al Maşinii, sunt cel dintâi care vrea

să vadă cum sufletele voastre vor obosi să se tot îndoiască. Veţi umbla mult şi veţi ajunge la capătul unui drum, acolo unde se deschide un alt drum, la capătul căruia veţi găsi alt drum, şi veşnic drumuri se vor deschide la capătul drumurilor, ci de veţi încerca să vă întoarceţi înapoi vechile coridoare nu le veţi mai recunoaşte, iar de veţi încerca să mergeţi înainte Lumea de Sus tot nu o veţi găsi, căci ea nu este decât o amăgire a celor ce nu cred că Nesfârşită este Maşina atât în afara cât şi înăuntrul nostru. Căutând Lumea de Sus, vă căutaţi pe voi înşivă, iar căutându-vă pe voi înşivă căutaţi Maşina. Când o veţi găsi, în sufletele voastre se vor aşterne liniştea născută din resemnare şi credinţa pe care eu mă voi strădui să v-o transmit pentru a vă alina durerea ce urmează spulberării unei iluzii. Nu există Lumea de Sus şi nicio lume mai prejos de ea, ci Lumea este o singură nemărginită Maşină care ne cuprinde pe toţi deopotrivă, iar de credem ori nu credem în ea, de suntem bărbaţi, femei, bătrâni sau copii, destinul nostru este destinul Ei şi încă destinul Ei este destinul nostru. Ascultaţi şi munciţi! şi-a încheiat el micul discurs cu formula consacrată.

Inginerul nu prea ar fi vrut să-l luăm cu noi.

— O să ne bată la cap cu misticismul lui maşinist până la loc comanda! şi-a motivat el părerea.

— Nicio problemă! Dacă întrece măsura, îl insonorizez! ne-a liniştit Dren, şi aşa a rămas.

Am pornit la drum stăpâniţi de un fel de efervescenţă neuronală. Nu eram entuziaşti, ci mai mult febrili. Cred că toţi, în afara de Preot, speram în miracolul găsirii Lumii de Sus fără prea mult efort.

La început, a fost uşor. Dacă intram într-o secţie

oamenii ne întâmpinau în general bucuroşi. Ne ofereau Retinazin din belşug, ne puneau o groază de întrebări şi ne copleşeau cu urări de succes. Uneori, mai rar, ne încredinţau mesaje pentru cei de sus.

— Eram foarte tânără când am semnat contractul pe şase luni, îmi mărturisea o femeie Am lăsat sus pe soţul meu, trei copii şi o soră. Aş vrea – şi aici a scăzut tonul, apucându-mă de încheietura braţului – să le spui că sunt bine, îi mai iubesc încă şi mi-e dor de ei. Uneori îi şi visez, pe rând. Mă întreb dacă au existat aievea. Acum, văzându-vă pe voi încep să am speranţa că, într-o zi, mă voi putea întoarce acolo. Copiii mei sunt acum, probabil, destul de mari. Nu ştiu cât timp a trecut de când am venit aici, dar, în orice caz, trebuie să se fi adunat mai mult de zece ani. Să le spui copiilor mei că mama lor îi doreşte mult, mult de tot, şi că nu i-a uitat!

— Bine, femeie! am întrerupt eu şirul de cuvinte care începuse să devină redundant. Spune-mi unde locuiau deasupra şi, dacă găsim drumul, o să încerc să-i caut, îţi promit!

— Nu mai ştiu, zău că nu mai ştiu! a izbucnit ea în hohote de plâns. A trecut atâta timp de atunci…

— Stai, nu plânge, am rugat-o. Spune-mi, măcar… poate îţi aminteşti cum îl chema pe soţul tău.

— Îl chema… cred că îl chema Nesco, avea părul roşcat şi ochii albăstrui, strălucitori. Era cam cât tine de înalt, nu se poate să nu-l recunoşti…

Am privit buimac hala în care ne aflam. Nişte lingouri mari, dintr-un material gălbui, se aşezau pe nişte bancuri de lucru masive. Prin acţionarea unei pedale, de sus cobora un câmp de forţă care le turtea,

făcând din ele nişte discuri cu gravuri complicate stanţate pe suprafaţa lor. Femeia se chinuia să-şi aducă aminte adresa şi numele copiilor, dar eu ştiam că nu avea nicio şansă. După atâta timp de viaţă subterană, amintirile îşi schimbau structura iniţială şi chiar sensul fundamental se altera. Nu mai erau imagini, nu mai erau cuvinte, ci mai degrabă un fel de stări simbolic rememorative. Fleacuri ca nume, adrese, chiar şi ale unor fiinţe foarte apropiate, dispăreau fără urmă.

— E-n regulă! am minţit-o pentru că nu aveam timp, trebuia să ne continuăm drumul. Ai zis că-l chema Nesco, avea părul roşcat şi ochii albaştri-strălucitori. E-n regulă, o să-l găsesc şi o să-i spun! am mai repetat o dată, căutând s-o conving că aşa va fi.

Ceva mai târziu, intrând într-o altă secţie, mi-am dat seama că nici măcar nu-mi spusese numele ei.

Am mai reţinut, din miile de figuri care ne aţineau calea, pe un şef de secţie ce ni s-a adresat patetic:

— Fraţilor, dacă o să găsiţi, drumul măcar unul din voi, sau câţiva, să se întoarcă şi să ne ia şi pe noi de aici! Gândiţi-vă la mulţimea imensă de suflete pe care le lăsaţi în urma voastră! Nu ne uitaţi, fraţilor!

Fiecare dintre noi avea preocupările lui în astfel de situaţii. Eu eram predispus la confesiuni. Preotul ţinea şi el predici mai lungi sau mai scurte, după cât eram de grăbiţi şi după cum adulmeca psihologia celor ce ne primeau. Inginerul măsura din ochi halele şi nota datele în carneţel. Căuta să lase semne greu de şters, pentru ca nu cumva să ne reîntoarcem pe acelaşi drum fără să-l recunoaştem. Zgâria scurte inscripţii pe maşini, vopsea figuri geometrice pe pereţi sau făcea

orice altceva care ar fi putut atrage atenţia.

— Oamenii uită repede! îşi motiva el acţiunea. Peste un an, dacă am trece din nou pe aici, nimeni nu-şi va mai aduce aminte de noi, şi în niciun caz nu-şi vor da seama că suntem aceiaşi. Încerc să evit căutări inutile.

Dacă mai avea putere, seara, înainte de a adormi, încerca să refacă socotelile lui. De fiecare dată când se încheia succesiunea de calcule probabilistice, volumul Maşinii se mărea.

Cei zece muncitori care plecaseră cu noi se pierdeau pe drum, cu timpul. Nici repede, nici încet, dar sigur, rămâneau prin secţii, pe măsură ce căutarea îi obosea până la limita superioară a resurselor pe care le puteau mobiliza pentru a găsi Lumea de Sus. Nu am apucat să aflu despre ei nimic demn de a fi reţinut.

Cei mai lipsiţi de griji păreau fraţii Telefa. Nu-şi făceau niciun fel de probleme. Stările lor de spirit păreau perfect sincronizate. Glumeau şi tăceau la unison. Mi se părea ciudat, fiindcă personalităţile lor erau destul de deosebite.

Treptat, monotonia drumului începuse să ne obosească. Mereu aceleaşi hale mari pline de agregate care nu înţelegeam cum funcţionează. Mereu oamenii ne aşteptau. Vestea despre itinerarul nostru mergea mult mai repede decât noi. Mereu bucata de Retinazin căpătată de pomană şi Preotul cu predicile lui despre milostenia Maşinii, care îngăduia unor necredincioşi ca noi să se plimbe fără să muncească. Mereu nesfârşirea Maşinii se desăvârşea în calculele Inginerului. Maz spuse odată în glumă:

— Dacă ne-am opri, dimensiunile Maşinii ar rămâne finite, pe când, dacă insistăm, s-ar putea să realizăm în

cele din urmă că nu e aşa!

Den a luat-o ca un îndemn de a ne conserva speranţele prin renunţare.

Nu mult după aceea, am găsit scara roşie. Toţi ne-am bucurat, până şi Preotul, în afară de Inginer, care a rămas indiferent.

— Nu e decât un alt drum! a spus el.

N-avea dreptate. Urcând, l-am întâlnit pe moşul de care mă izbisem prima oară când pătrunsesem în fabrică. Ţinea mâna întinsă şi palma deschisă, în poziţia clasică a cerşetorilor. Ochii, strânşi la colţuri, priveau în gol şi buzele i se mişcau mecanic:

— Vând frica, oameni buni, cumpăraţi frica pentru un boţ de Retinazin! Voi, cei curajoşi, cumpăraţi frica, un sentiment nou şi tot atât de nesfârşit ca această Maşină. Voi, fără trecut, şi prezent, cumpăraţi frica de viitor pentru o bucată de Retinazin!

Treceam în şir pe lângă el. Eram în drum spre Lumea de Sus. Fiindcă încheiam coloana, îi urmăream pe cei din faţa mea, studiindu-le reacţiile. Inginerul a întors capul în partea cealaltă, să nu-l vadă. Preotul l-a privit plat. Părea nerentabil să încerci să-i schimbi convingerile.

Max l-a măsurat ironic. Moşul arăta lipsit de orice gând constructiv. Le-a spus ceva la ureche celorlalţi doi fraţi ai săi şi toţi au izbucnit în râs.

M-am oprit şi l-am scuturat.

— Tataie, trezeşte-te, tataie, că-ţi dau un pumn întreg de zăpadă! l-am păcălit că să-l trezesc din amorţeală.

Ochii lui s-au înviorat şi câteva clipe m-a privit cu interes apoi şi-a dat seama că-mi bat joc de el. A

zâmbit fără răutate. Mi-a grăit blând:

— Acum e primăvară, anotimp de speranţe. Oamenii se înalţă spre alte lumi, căutând căldura unui fel de radiator caloric ce, pare-mi-se, se numeşte soare. Abia când toate dorinţele ard şi-i mistuie dogoarea lor ajung să-şi dorească un pumn de zăpadă ca mine.

— Lasă asta, moşule! i-am zis eu curios. Uite, îţi dau o bucată de Retinazin, dă-mi frica!

M-a cântărit îndelung din priviri. Apoi a băgat mâna într-un buzunar interior al salopetei şi a scos un cilindru ce părea a fi cristalin şi opac. Era astupat la ambele capete şi nu desluşeam îmbinarea capacelor. Lăsa impresia unui monobloc de dimensiuni nu prea mari.

— Ia cilindrul ăsta! mi l-a întins. Toată frica strânsă în el ţi-o dau din suflet! O să ai mare nevoie de ea!

I-am dat o bucată de Retinazin şi m-am grăbit să-i ajung din urmă pe ceilalţi. Pentru prima oară de când eram împreună mi-a fost teamă să nu mă pierd de ei.

Urcând, am aflat în curând că scara roşie se termina într-o hală imensă, cea mai mare pe care o văzusem până atunci. Până unde puteam cuprinde cu ochii, o mulţime de benzi rulante se deplasau spre stânga. Între ele nu existau spaţii libere, aşa că nu se putea trece decât păşind pe suprafaţa lor. Nu erau perfect paralele şi nici nu aveau toate aceeaşi viteză. Unele se mişcau mal încet, altele mai repede. Acolo unde se întretăiau, o parte din ele dispăreau undeva dedesubt, şi totodată apăreau altele noi. Preotul a văzut în asta o dovadă a măreţiei Maşinii, care îşi putea permite să-şi detaşeze subansamblele de o anumită semnificaţie. Ne-am sfătuit între noi şi, în cele

din urmă, Mas a încălecat pe o bandă şi ne-a făcut semn să ne luăm după el. Nu era nimic dificil în asta, şi multă vreme mi s-apărut un joc captivant. Săream de pe o bandă pe alta fără greutate, diferenţele de viteze nefiind mari, şi totodată înaintam mereu în acelaşi sens, de parcă am fi fost nişte copii zbenguindu-ne în apa unui fluviu mare şi leneş. Am mers aşa zile în şir. Când oboseam, ne culcam toţi pe aceeaşi bandă şi ne lăsam în voia ei. Locul unde se termina scara roşie nu se mai vedea de mult. De jur împrejur, aceleaşi fâşii metalice ne târau cu ele şi tavanul jos al sălii strivea orizontul.

După cel de-al zecelea somn efectuat în asemenea condiţii s-a lăsat o ceaţă aproape impenetrabilă şi uşor răcoroasă. Înaintarea de-a curmezişul benzilor în grup devenise anevoioasă, aşa că, de comun acord, ne-am oprit. Stăteam lungiţi în şir şi ne lăsam târâţi. Aproape nu mai schimbam niciun cuvtnt, căci nu era nimic de spus.

N-a mai trecut mult şi ni s-a terminat Retinazinul. De la un timp micşorasem porţiile, dar în zadar. Odată cu foamea, sufeream şi de sete. De când intrasem în fabrică, Retinazinul ţinuse loc şi de apă. Acumulasem multă oboseală în această călătorie şi lipsa lui ne-a dat gata. Ultimele speranţe ardeau violent, mistuind înseşi vieţile noastre. Nu aveam să găsim Lumea de Sus decât dacă moartea avea să ne strămute acolo. Timpul se scurgea încet şi chinuitor cu asemenea gânduri. Inginerul m-a văzut că mă jucam distrat cu cilindrul cumpărat pe o bucată de Retinazin. Aş fi dat oricât să nu fi făcut schimbul şi să fi avut de mâncare. Mi l-a cerut şi a început să-l studieze. Până la urmă, l-a

desfăcut. Era plin cu un lichid incolor şi fără miros. După ce l-a gustat, mi-a spus:

— Trebuie să fie apă! Nu sunt sigur, dar aşa cred.

— Apă?! m-am mirat.

Apa era ceva din lumea de deasupra. Amintirile au început să se reverse înăuntrul meu, în vreme ce sorbeam câteva înghiţituri mici din acest lichid. Atunci am auzit vocea moşului, tânguitoare şi părând a veni de undeva de foarte aproape, din ceaţă.

— Vând Retinazin, oameni buni, cumpăraţi Retinazin pentru un pic de frică! Voi, cei flămânzi, şi voi, cei însetaţi, cumpăraţi Retinazin, alimentul tot atât de săţios ca şi această Maşină! Voi, cei fără trecut şi fără viitor, cumpăraţi Retinazin cu puţină frică de prezent!

— El ştie pe unde se ajunge sus! am ţipat eu şi am dat să părăsesc banda noastră pentru a-l căuta prin ceaţă.

Fraţii Telefa nu m-au lăsat.

— Era la intrare, foarte aproape! El ştie! mă zbăteam în continuare.

Nu mi-au dat drumul decât după ce glasul s-a stins.

— Ar fi fost imposibil să-l găseşti în ceaţa asta! a încercat Inginerul să mă convingă după ce mă mai liniştisem. Înţelegi – a continuat el – singura noastră şansă este să rămânem uniţi, altfel Maşina ne face praf. Atâta timp cât mai sperăm să ne găsim drumul, fie spre viaţă, fie spre moarte, vom merge împreună!

I-am dat dreptate şi am cedat.

Apoi ceaţa s-a dat deoparte, întâi pe fâşii, pe urmă cu totul. Am văzut cum banda noastră căpătase o înclinare ce se accentua mereu. Departe, în faţă, se căsca o pâlnie uriaşă. La marginea ei se opreau zeci de

mii de benzi venind din toate direcţiile, pentru a-i delimita contururile.

— Iată ce vom păţi cu toţii pentru răsplata necredinţei! ne-a mustrat Preotul. Măcar acum, în faţa pâlniei veşniciei care ne va sorbi, recunoaşteţi că nu există Lumea de Sus şi să murim împăcaţi cu nesfârşirea Maşinii!

Nu l-a ascultat nimeni. Ne-am năpustit grăbiţi împotriva sensului benzii. Nu ne-a trebuit mult să ne dăm însă seama că făcând apel la toate resursele noastre fizice puteam, în cel mai bun caz, să rămânem în acelaşi loc. Chiar dacă am fi fost odihniţi şi sătui, nu cred că am fi reuşit să facem mai mult. A trebuit să renunţăm. Ne-am lăsat duşi spre pâlnie fiindcă altă soluţie nu era. Până în ultima clipă fraţii, Telefa au rămas culcaţi şi nemişcaţi. Nu am văzut frică sau regrete pentru ceva în privirile lor, ci numai dârzenie.

— Nu ştiu ce-i moartea! mi-a declarat Dren. Poate e ceva mai bun şi mai variat decât viaţa monotonă pe care am trăit-o. Regret doar că nu am găsit Lumea de Sus pentru a le arăta drumul spre ea şi acelora ce i-am lăsat în urma noastră!

— Poate alţii, după noi, vor reuşi să oprească blestemata de Maşină şi, în felul acesta, vor găsi o lume mai bună decât Fabrica de Retinazin! şi-a exprimat speranţa Max.

— Eu i-am adus pe fraţii mei în aceste subterane şi deci eu port vina pentru ceea ce li se întâmplă acum, a conchis grav Den. Mă mângâi însă cu gândul că în tot acest timp am fost nedespărţiţi şi sunt mândru de bărbăţia de care dau dovadă în ultimele clipe. Cu cel din urmă gând îi port spre Lumea de Sus, în care

continui să cred, deşi noi nu vom mai ajunge acolo.

Inginerul n-a spus nimic, fiindcă nu obişnuia să enunţe cuvinte mari. Evaluase din ochi mărimea pâlniei şi se grăbea să termine ultima înlănţuire de calcule, îl priveam şi mă întrebam ce volum va avea Maşina după aceste socoteli finale, şi mă mai întrebam dacă ele au vreun rost.

Preotul renunţase să ne mai aducă la credinţa lui şi bolborosea cu voce scăzută un soi de litanie. Părea cu totul adâncit spre universul lui interior.

Cu câteva clipe înainte de a ne prăbuşi în abis, Inginerul s-a năpustit din nou împotriva sensului de înaintare al benzii. Alerga fără să se oprească de a scrie în carneţelul său mic. Pe urmă s-a liniştit şi s-a aşezat jos. În acele ultime secunde a terminat calculele, a subliniat rezultatul. Încremenit un moment pe buza pâlniei, ne-a strigat nouă, celor ce deja cădeam:

— E nesfârşită!

Un ecou stâmit din senin s-a pornit să reverbereze cuvintele sale. „E nesfârşită, nesfârşită, nesfârşită”, auzeam adâncurile spunându-mi.

*

Cădeam liber prin cilindrul de tranzit, aşa îi spuneam în mintea mea, fără să ştiu de ce. Corpurile noastre erau structurate dezordonat pe verticală. Timpul se deschidea infinit înaintea noastră şi de aceea clipele păreau şi ele fără de sfârşit. Am crezut atunci că aşa arată veşnicia. Un cilindru verzui translucid, cu diametrul de câţiva zeci de metri, înconjurat de un alt

cilindru mai mare, care se găsea într-un cilindru şi mai mare, şi prin această mulţime nenumărabilă de cilindri concentrici se scurgeau clipele. Însă totul are un sfârşit, chiar şi veşnicia, pentru că cilindrul s-a lărgit, până la urmă dovedindu-se că se termină la celălalt capăt cu o altă pâlnie. Ne-am pomenit toţi, şi eu, şi fraţii Telefa, Inginerul şi Preotul deasupra Oraşului.

Stăteam suspendaţi deasupra lui, la mare înălţime, susţinuţi de un clopot gigantic, imaterial, şi priveam dedesubtul nostru. „Lumea de Sus se află sub noi”, îmi repetam în gând şi jocul acesta de cuvinte mă amuza teribil.

Putem să văd totul. Era suficient să-mi doresc, şi ochiul meu penetra orice clădire, de la nivelele subterane până la cele mai înalte de la suprafaţă. Era suficient să-mi doresc şi gândurile mele penetrau creierele tuturor oamenilor ce-i aveam sub picioare. Mă deruta însă derularea mai rapidă decât normală a timpului. Vieţile oamenilor pulsau ritmic sub mine. Deplasarea în spaţiu era uimitor de regulată. Casă-serviciu-casă, casă serviciu-piaţă-casă, casă-serviciu-piaţă-cartierul de agrement-casă, casă-şcoală-cartierul de agrement-casă.

— Nu e adevărat! am ţipat risipind tăcerea spaţio-temporală ce mă înconjura. Aceasta nu e Lumea de Sus! Aceasta este o maşină! Lumea de Sus există…

Aproape imediat a început curgerea noastră în sens invers. Undeva, jos, lăsam maşina-oraş în stare de funcţionare. Mici piese construite din came continuau să se mişte ca nişte mecanisme cu camă. Casă-serviciu- casă…

Când ne-am regăsit pe scara roşie, nu ne-a venit să

credem. Eram toţi şi întregi. Ca şi cum nimic nu s-ar fi schimbat, am continuat să urcăm. Când oboseam, intram în vreo secţie, căpătăm Retinazin de mâncare şi ne culcam pe unde apucam, apoi o luam de la capăt. Întâlnirea cu bătrânelul de la ieşire a marcat despărţirea mea de grup. Stătea în acelaşi loc şi l-am recunoscut. Lângă el pe perete, se aflau fixate aceleaşi ţevi, rezervorul cu robinet şi aparatele de măsură.

— Ce faci aici, omule? l-am întrebat la fel ca prima oară.

Mi-a întins, tăcut, pumnul plin cu zăpadă siliconică.

— E prima ninsoare, ştiu! i-am zis şi le-am făcut celorlalţi semn să mă urmeze. Cunoşteau de la mine povestea. Inginerul a clătinat sceptic din cap. Ne-am repezit în goană în sus, ne-am strecurat pe sub cupola cenuşie şi am ieşit în curte. Preotul îngenunchease şi privea nedumerit la cerul de deasupra capului său. Lumina zilei îl făcea să strângă din ochi.

L-am lăsat aşa şi ne-am îndreptat spre ghereta de sticlă. Paznicul ne-a măsurat neîncrezător întâi. Pe urmă, un zâmbet i s-a lăţit pe toată faţa.

— A, băieţii au terminat munca şi se duc să se distreze! ne-a spus el. Poftiţi, a adăugat amabil şi s-a grăbit să ne deschidă uşa din exteriorul fabricii.

Am trecut primul dincolo. Câteva clipe nu am realizat nimic, apoi m-a izbit silueta cupolei pe care ştiam că o lăsasem dincolo. M-am întors cu spatele şi am privit în urmă crezând că am halucinaţii. Prin transparenţa gheretei de pază se vedea, ca reflectat în oglindă, acelaşi peisaj. Preotul se ridicase în picioare şi venea spre noi şi din partea aceea, şi din partea noastră. Simetria era perfectă şi ghereta nu făcea

decât să-i ofere o axă de sprijin. Eu, fraţii Telefa şi Inginerul eram singurele elemente discordante.

— Unde e Lumea de Sus? m-a întrebat deznădăjduit Dren. Ai minţit, ai născocit, nu-i aşa că lumea asta nu există?

I-a răspuns Preotul, acesta din partea noastră, care se apropiase suficient de mult.

— Aceasta este voinţa neobosită a maşinii! Fiecare dintre noi este o maşină şi împreună suntem părţile Ei. Ascultaţi roţile Destinului învârtindu-se şi întoarceţi-vă la muncă, căci toţi suntem roţi în Maşina Fără început şi Sfârşit!

— N-avem încotro, ne vom întoarce! a spus Den întunecat.

— Eu nu mă întorc! le-am zis hotărât. Nu cred în nesfârşirea acestei Maşini, iar jos nu mai cobor! Am să merg înainte. Undeva, la suprafaţa acestei planete, se găseşte oraşul. Maşina nu l-o fi înghiţit şi pe el!

— Faci o mare greşeală! Abia acum îmi dau seama! m-a dojenit Inginerul. Maşina asta e nesfârşită, aşa cum mi-au arătat-o ultimele calcule. Nu mai avem decât o singură cale spre Lumea de Sus. Să ne unim toţi cei de jos, din secţii, şi să oprim Maşina, aşa cum a încercat să facă Max, dar n-a reuşit, fiindcă era singur.

— Şi la ce bun s-o oprim? a întrebat Dren. Dacă o oprim, n-o să mai avem Retinazin.

— Dacă o oprim, atunci o să putem înţelege cu adevărat cum funcţionează. Va trebui probabil să reparăm ceva la ea, să facem modificări, dar după toate acestea, când îi vom da drumul, va funcţiona mai bine.

— Şi dacă nu va funcţiona mai bine? s-a băgat şi

Max în vorbă.

— Atunci, s-a arătat hotărât Inginerul, o vom opri din nou şi o vom lua de la capăt. Şi vom face asta până când va trebui să meargă cum vrem noi. Atunci veţi vedea că Lumea de Sus se află în jurul vostru. Ei, ce zici, rămâi cu noi? mi s-a adresat el din nou.

Eu pornisem însă. L-am auzit, dar nu m-am mai întors să-i răspund. Mergeam înainte, apăsat de cerul senin de deasupra mea, şi având sub tălpi nesfârşirea Maşinii.

Capitolul VI
MAŞINA DE VISAT ŞERPI

Ne oprisem, şi eu, şi micuţul Bati, în faţa magazinului CEAR, de pe strada 43 Desa, puţin mai sus de Complexul Zero. Pe aici treceam în fiecare zi. Îl parcam pe copil în faţa vitrinei, iar eu traversam la „Câinele cu gâtlejul de wolfram”, să dau pe gât ceva tărie. Nu-mi făceam nicio problemă că Bati ar fi luat-o razna, cum fac alţi puşti de vârsta lui. Cădea într-un fel de transă hipnotică privind vitrina încărcată cu aparatura organotronică, aşa că puteam să-l părăsesc ore în şir, văzându-mi de treburi. El nu se mişca singur de-acolo şi nici altcineva nu ar fi reuşit o asemenea performanţă decât dacă ştia şpilul. Trebuia să-i tragi două palme după ceafă şi să-i zici ceva de taică-su. Atunci se trezea parcă dintr-un somn greu, şi încă o jumătate de oră se menţinea tăcut, incapabil de orice iniţiativă, dar putea fi urnit. De vină însă pentru tot ce s-a întâmplat în ziua aceea a fost doar panoul cu reclama pentru SATVI. Era prea nostim, prea bine făcut pentru a nu se înfige în subconştientul oricui l-ar fi privit măcar o clipă. Un şarpe compus din segmente multicolore avea scris pe trupul lui:

„Un somn bun vă asigură o sănătate perfectă. Cele mai plăcute vise le puteţi avea cumpărând SATVI AK 5.

SATVI AK 5 – O maşină de vis.”

Am făcut câţiva paşi traversând strada 43 Desa, apoi m-am înapoiat, fără să ştiu de ce. Şarpele mă fascina. Se descolăcise în creierul meu, obsedându-mă coloristic. Dacă nu intram în magazin să cer un prospect despre Satvi, simţeam în mod cert că voi plezni de curiozitate.

Vânzătorul avea o figură atât de ştearsă încât am crezut, la început, că-i lipseşte capul. I-am solicitat amănunte, iar el mi-a întins, foarte politicos, o hârtie. M-am întors cu faţa la vitrină. Micuţul Bati privea prin mine. Am dat din umeri şi m-am cufundat în lectură.

„SATVI AK 5 este o maşină construită după cele mai modeme principii ale organotronicii. Ea permite inducerea unor vise plăcute, reglează metabolismul şi poziţia corpului în timpul somnului. În fig. 1 este prezentată schema-bloc. Notaţiile sunt:

a, b, c, – generatoare aleatoare de vise pentru culorile roşu, alb şi albastru

d – idem sunet

a', *b',* c', d' – selectoare şi adaptoare la structura onirică a utilizatorului

f – mixer de imagini şi sunete – sincronizator de ritmuri interne

g – regulator metabolism

i – Controlul corpului

j – amplificator

k – reglaj automat al intensităţii viselor

m – traductor oniric

m – generator de efecte onirice speciale

n – programator pentru durata visului

Utilizarea unor componente selecţionate şi a unor

scheme de principiu noi a permis atingerea unor parametri specifici foarte buni, dintre care amintim:

— distorsiuni onirice mai mici de 0,5 %

— intensitatea medie a viselor: 14 ow

— intensitatea maximă a viselor: 72 ow

— eficacitatea reglajului automat al intensităţii viselor: 38,47%

— durata maximă de desfăşurare a unui vis: 12 ore

SATVI AK 5 se foloseşte în felul următor:

1) Se apasă butonul P (pornit, fig. 2) şi se reglează durata unui vis (ore, minute, secunde) de la butoanele *T1, T2, T3.*

2) După ce v-aţi aşezat într-o poziţie comodă pentru dormit, vă potriviţi inductorul de vise pe cap (fig. 3) şi apăsaţi pe butonul START.

VA DORIM VISE PLĂCUTE lN COMPANIA LUI SATVI AK 5.

NU UITAŢI: SATVI AK 5 – O MAŞINĂ DE VIS”

Pe ultima pagină a prospectului mai scria:

„Câteva dintre cele mai recente realizări ale firmei SATVI

SATVI AK 6 – Memorie organică auxiliară pentru indus vise preînregistrate

SATVI AK 7 – Programator de creaţii onirice

SOLICITATI PRODUSELE SATVI ÎN MAGAZINELE DE PROFIL!”

Ceea ce mă deranja întotdeauna la prospectele de soiul ăsta era lipsa preţului.

— Aveţi încredere în asemenea maşini? a întrebat o voce feminină în spatele meu.

M-am întors să văd dacă nu cumva mi se adresează mie şi am văzut o domnişoară, presupun că era

domnişoară, cu un aer teribil de curios.

— Ştiu şi eu ce să vă spun?! i-am răspuns, apoi l-am rugat pe vânzător: Fiţi amabil, aş putea să probez maşina cu vis scurt, un minut sau două?

— Desigur, vă rog! şi a tras lângă mine un fotoliu plutitor; mă privea insistent, dar degeaba, tot nu i-am putut reţine figura. Luaţi loc şi faceţi-vă comod, relaxaţi-vă!

M-am aşezat şi l-am lăsat să-mi potrivească pe cap inductorul de vise – o reţea de sârme argintii şi elastice. Spre deosebire de instrucţiunile citate, abia după aceea a apăsat pe butonul P şi a reglat butoanele *T1, T2, T3* la indicaţiile 0 20.

— Sunteţi gata?

I-am făcut semn cu mâna să-i dea drumul.

Nu s-a întâmplat nimic altceva decât că totul a încremenit. Contururile se înmuiau iar luminozitatea scădea ca în amurg. Domnişoara aceea de o teribilă curiozitate a început să-şi piardă culorile. Vânzătorul era doar o pată cenuşie pe un fundal întunecat. Apoi i-am pierdut pe amândoi în secvenţa aceasta împietrită atât în afara cât şi înăuntrul meu. M-am gândit atunci, stând aşa, la foarte multe lucruri, dar astăzi, când încerc să-mi aduc aminte, îmi face impresia că nu erau adevărate gânduri, în niciun caz raţionamente, ci doar nişte embrioane: multe, timide, fragile. Mă contemplam cu ajutorul unor simţuri străine experienţei mele anterioare, şi de aceea nu mă înţelegeam, nu mă recunoşteam. O luciditate dureroasă creştea în mine, trăgând pe urmele ei spaima de răspunsul la o întrebare foarte simplă: „Cine sunt?” Şi era atât de întuneric încât m-am silit să-mi

redescopăr o imagine, orice fel de imagine, n-avea importanţă conţinutul ei, mă interesau culorile şi mai ales lumina. N-am putut! Nu-mi aminteam cum arăta lumina, şi deci noţiunea de culoare nu mai avea sens. Atunci am vrut să cânt, să vorbesc. Pierdusem însă controlul asupra nervilor ce-mi acţionau corzile vocale. Nici măcar n-am reuşit să-mi imaginez un sunet. Înainte, când gândeam, auzeam în creier cuvintele, dialogam cu propriul meu Eu. L-am întrebat şi acum: „Ei, bătrâne, ce ne facem? cred c-am dat de ceva nasol! Ai vreo idee despre ce se întâmplă?" Şi el, Bătrânul, adică Eu, tăcea. Totuşi exista, era la locul lui, în mine, în fond eu trebuia să fi rămas Eu, sau poate tăcerea era incomunicabilitate. Vorbeam acum două limbi atât de diferite încât nu numai că nu ne mai înţelegeam, dar nici nu mai puteam percepe mesajele ce ni le adresam unul altuia. Cred că, în orice caz, că nu mai gândeam în cuvinte, în imagini, în sunete, ci altfel. Continuam totuşi să-l chem: „Bătrâne, de ce nu-mi răspunzi? Ştiu că eşti pe undeva, pe aici, prin mine. Răspunde-mi, trebuie să-mi răspunzi! Doar sunt cineva, sunt ceva! Trebuie să-mi răspunzi! Eu şi cu tine suntem aceeaşi fiinţă, acelaşi…! Nu mă lăsa singur, Bătrâne, te rog! Am multă nevoie de tine, te implor, răspunde-mi! Suntem aceeaşi fiinţă! Sau poate… Eram?"

Dacă într-adevăr îl pierdusem, devenisem cel mai singuratec om din univers. Orice individ, în deplinătatea facultăţilor sale mentale, oricând şi oriunde s-ar afla, poate sta de vorbă cu el însuşi. Eu însă nu, sau, mai bine zis, eu nu *mai* puteam! Şi totuşi el, *Eu,* mai exista. Îl simţeam *ştiam* asta! îmi repetam

mereu: „Eu sunt eu, eu sunt cel care am fost şi voi fi cel ce sunt, eu sunt Eu, eu sunt Eu, eu sunt Eu…” Aş fi vrut să ţip, să urlu, măcar în interiorul meu, dar asemenea gesturi nu mai ştiam să fac. „Nu-i nimic, am spus, Bătrânul trebuie să se afle pe aici, pe undeva… poate dincolo de întunericul ăsta. Da, aşa trebuie să fie, eu sunt şi aici, şi de partea cealaltă a întunericului. Ne-au despărţit! cât de singur sunt, cât de singur sunt! Nu-ţi fie teamă, Bâtrâne! Am să încerc să mă mişc, te voi căuta şi, dac-ai rămas aşa cum te ştiu, dac-ai rămas tot Eu, chiar şi de partea cealaltă a întunericului, ştiu că vei face acelaşi lucru.”

Greutate aveam, simţeam că aveam, deşi parcă era altfel distribuită decât fusesem obişnuit. Dar nu am reuşit să mişc nicio parte a corpului care mi-ar fi putut sluji deplasării. „Mâinile, picioarele…” încercam să-mi aduc aminte ce erau ele pentru mine înainte şi cum le foloseam. Nu mai însemnau nimic! Nici măcar cuvinte! Când mi-am dat seama că nu respiram, un spasm longitudinal mi-a încleştat trupul pe care, totuşi, *îl aveam!* Spaima pusese în mişcare ceva din mine care se putea deplasa. Senzaţia am avut-o în vârful buzelor, a ceea ce aş fi numit înainte buze, pentru că ele nu se mai aflau acolo unde le ştiam, pe faţa mea, ci parcă în creştetul capului. Un reflex străin mie m-a făcut să înghit. Am simţit gustul bun al pământului, gras şi afânat. Şi atunci cineva a vorbit în mine. Nu era Bătrânul, sunt sigur de asta. A spus: „Sunt o râmă, am fost întotdeauna o râmă şi voi rămâne la fel. Sunt un vierme anelid, cu cili în loc de braţe. Ce gustos e pământul gras şi afânat!”

Atunci am putut să mă mişc. Îmi ondulam trupul şi

împingeam în lungul lui pământul cu ajutorul cililor. Acest nou *Eu* din mine *ştia* cum să o facă. Cu buzele apucam întunericul şi-l mâncam.

*

Hoinăream prin Univers. Acesta era negru, gras şi afânat, sau poate nu era negru, dar, neexistând lumină şi neavând ochi, îmi dădeam cu părerea orientându-mă după gust. În orice caz, era gras şi afânat. Rostul meu în această cosmogonie era înghiţitura – condiţia primordială a mişcării. Înghiţind mă puteam deplasa în linie dreaptă sau curbiliniu. Aveam intuiţia vagă a cilindricităţii corpului meu.

Într-un târziu, am emis ipoteza că exista o relaţie cauză-efect între caracteristicile mediului meu de viaţă şi forma lunguiaţă pe care o posedam. Unidimensionalitatea pronunţată mă apăra de zdrobire şi mă ajuta să înaintez. Eram o discontinuitate în continuumul universului şi el mi se opunea, închizându-se în urma şi înaintea mea. De aceea, m-am bucurat când am găsit mică falie – probabil un loc gol între câţiva bulgări de univers. O crăpătură în care puteam sta fără să fiu presat din toate părţile. Am numit-o Libertate.

*

— Hei, omule! a spus o voce lângă mine, făcându-mă să tresar puternic. Mult ai să mai faci pe râma?

M-am bucurat teribil. Cu un zvâcnet, ceva începuse să pulseze în mine, probabil inima.

— Dar nu mă fac, *sunt* o râmă!

— Ba eşti om şi fă bine de-ţi deschide ochii!

„Bătrâne, am ţipat în gând, văd iarăşi!” Era din nou în mine. Nu era nevoie să-mi spună ceva. Îl simţeam. „Până la urmă, eu sunt Eu”, am murmurat privind cercul de lumină aflat în faţa mea. „Până la urmă, noi rămânem Noi înşine”, a venit răspunsul din adâncul meu. Mă aflam într-un tunel strâmt, săpat în pământ. M-am târât şi, ieşind afară din el, am pătruns sub o masă. Numeroase picioare de bărbaţi şi femei se uitau la mine mirate. Întorcând privirea înapoi, spre gura tunelului, am văzut un şarpe compus din segmente multicolore strecurându-se pe urmele mele.

— Te cunosc de undeva! am fost sigur.

— Sunt şarpele Kram-Kram-Kram. Când ne-am întâlnit prima oară, eu eram desenat pe un afiş, iar tu erai un om. Când ne-am întâlnit a doua oară, eu eram un şarpe, iar tu o râmă. Suntem amândoi inconsecvenţi cu aspectul nostru exterior.

În clipa aceea am auzit fluierăturile unei mulţimi imense şi am realizat nervozitatea picioarelor de sub masă.

— Ei, lasă o să mai discutăm noi! mi-a zis. Acum du-te! Mulţimea te aşteaptă să-i vorbeşti!

Am ieşit de sub masă în patru labe. M-am ridicat şi am început să-mi scutur hainele. Urale demente mi-au salutat apariţia. Pământul de pe mine nu era negru ci brun-roşcat.

*

— Vă salut pe toţi! le-am strigat întinzând braţele

către ei. Gestul sau vorbele mele i-au potolit. Când s-a făcut linişte deplină, am continuat: Vă voi vorbi despre universul în care trăim. El este mare! El este foarte mare! El este nemărginit! Dar nu este gol..., nu, să nu credeţi asta! Universul este umplut cu pământ. Da, da, cu *pământ!* Pământul este negru, pentru că nu i se poate vedea culoarea, gras şi afânat. Şi în pământul acesta trăiţi voi! Ştiţi ce sunteţi? Nişte râme! Nişte viermi anelizi, buni de momeală la peşti! Trăiţi pentru a înghiţi. Nimic nu puteţi face dacă nu înghiţiţi!

Am început să plâng.

— Eu sunt singurul om printre atâtea râme! Vai, ce singur mă simt!

Un murmur surd de protest creştea în sală.

— Ce, am răcnit, poate vreţi să spuneţi că nu e aşa?!

„Da”, au strigat cu toţii.

— Mă râmelor, dacă vreţi să-mi dovediţi că sunteţi oameni, haideţi în oraş, să călcăm în picioare viermii obezi care mănâncă pământul degeaba!

„Să mergem, să mergem”, au izbucnit aprobări în mulţime, apoi delirul colectiv s-a sincronizat în scandarea „Să-i zdrobim!” sau „Vom zdrobi!”, nu se înţelegea prea bine. Toţi se ridicaseră în picioare şi ieşeau din sală, cu gândul de a o porni spre oraş. Am vrut să-mi părăsesc locul, căci trebuia să mă aflu în fruntea lor.

Şarpele Kram-Kram-Kram mi se încolăcise de glezne şi, prelingându-mi-se până la ureche, a şuierat:

— Să nu exagerăm! Acesta ar fi un vis prea agitat!

*

Apoi a început să se înalţe către tavanul sălii, drept ca o frânghie atârnată de sus. Avea pe puţin câteva sute de metri. „Cum poate fi un şarpe atât de lung?!” m-am mirat. Ultimul segment al cozii, colorat în verde, mi s-a împletit în jurul umerilor, şi am început să urc şi eu. Destul de repede, mulţimea rămasă jos s-a transformat într-o pată cenuşie ce se răspândea în toate părţile. La un moment dat, mi s-a părut că ascensiunea s-a oprit. Atunci am văzut-o în dreapta mea, puţin mai sus, atârnată de un şarpe la fel de colorat ca al meu... „*Ea* este, există, va fi, va mai fi fost?!” a întrebat cineva din mine. Jos se făcuse întuneric. De undeva însă două raze de lumină albă se agăţaseră de trupul *Ei,* aidoma şarpelui. Am căutat din ochi un punct de sprijin pentru a-mi crea o mişcare de balans spre *Ea*, dar nu l-am găsit.

— Apropie-te am rugat-o abia şoptit. Aş face-o eu, dar nu pot!

— De ce?! s-a mirat. Mă cunoşti?

— Te cunosc! i-am răspuns. Te cunosc prea bine. Eşti fiica unui dur de la Controlul Spaţiului! Niciodată nu m-am putut apropia prea mult de tine, dar te-am iubit şi aşa. Vino lângă mine!

S-a uitat la mine cu ochii mari şi senini în care m-am văzut atârnat de un şarpe, la rândul *Ei* repetându-se în nesfârşitele pupile ale unor oameni pe care-i ştiam că sunt toţi la fel ca şi mine. Ar fi trebuit să fiu în fruntea lor, la demonstraţie, dar un destin compus din segmente multicolore mă făcuse acrobat. La capătul acestor interminabile reflectări, tatăl *Ei* mă privea sever, aşezat într-un fotoliu luxos.

— *Ea* este, există, va fi, va mai fi fost, însă nu pentru tine! V-aţi întâlnit în acelaşi vis, dar vă despart o mulţime de şerpi multicolori!

— Voi reclama! am izbucnit indignat. E visul meu, vreau să visez că sunt şi eu mare grangure şi că *Ea* mă iubeşte.

— Să nu exagerăm! mi-a şuierat şarpele Kram-Kram-Kram în ureche. Nu poţi visa chiar orice!

— O iubesc! am ţipat. Apropie-te, vino lângă mine! am chemat-o, întinzând braţele spre *Ea.*

— Mulţumesc, eşti foarte drăguţ! mi-a spus.

Braţul drept i s-a desprins din umăr şi s-a apropiat plutind de mine. Degetele răsfirate mi-au mângâiat părul.

Apoi braţul s-a întors la *Ea* şi şarpele multicolor ce o cuprindea a început să o ridice.

— Acest vis s-a datorat unei scurte defecţiuni tehnice! am auzit vocea lui Kram-Kram-Kram. Firma SATVI vă cere scuze şi vă asigură că nu se va mai repeta. Ne vom strădui în continuare să vă înlesnim numai vise de care sperăm că veţi fi mulţumit!

Ea era acum foarte departe, foarte sus, şi cele două raze o urmaseră.

— Dă-mi drumul şarpe ticălos dă-mi drumul! m-am zbătut, încercând să mă desprind.

Încet, parcă cu părere de rău, strânsoarea lui a slăbit, până n-am mai simţit-o. Era tare întuneric fiindcă *Ea* plecase luând lumina şi credeam că voi cădea zdrobindu-mă în mijlocul mulţimii ce rămăsese jos. Am rămas însă suspendat şi orb, condamnat la nemişcare din cauza lipsei unui punct de sprijin.

— Regretăm enorm, a fost o scurtă defecţiune

tehnică! mi-a mai spus o voce compusă din segmente multicolore, şi, auzind-o, am simţit nevoia să înghit. Gustul pământului negru, gras şi afânat mi s-a părut cunoscut.

*

Am ieşit din vis printr-un tunel săpat în pământ care se termina chiar la rondul cu flori din faţa complexului ZERO. Mi-am scuturat hainele şi am privit în jur. Puţin mai încolo, micuţul Bati rămăsese aşa cum îl lăsasem, hipnotizat de vitrina cu aparatură organotronică. Atunci am văzut apărând în celălalt capăt al străzii 43 Desa mulţimea în plină dezlănţuire şi am vrut să alerg într-acolo. Picioarele însă nu voiau să mi se mişte, deoarece erau strâns înfăşurate în inelele unui şarpe multicolor.

— Omule, mi-a spus el, eşti formidabil de încăpăţânat! Nu ţi-am spus că n-ai voie să visezi orice? De ce insişti să-ţi creezi singur coşmare? Ia aruncă o privire în magazinul SATVI!

Am făcut cum mi-a spus şi m-am zărit dincolo de vitrină, întins pe un fotoliu plutitor, cu ochii închişi şi reţeaua de fire argintii pe cap.

Domnişoara aceea cu privirea mirată încă se mai uita la mine. Tresăream în somn. Apoi am auzit un sunet melodios şi mi-am dat seama că, de fapt, eu nu eram în stradă, ci stăteam pe un fotoliu şi trebuia să mă trezesc. Am deschis ochii.

— Ei, m-a întrebat vânzătorul, în timp ce-mi desfăcea legăturile de pe cap, aţi dormit bine?

— O, da, excelent!

— Chiar aţi visat ceva frumos? a vrut să ştie domnişoara curioasă.

— Nu chiar, dar mi-au venit nişte idei! i-am aruncat peste umăr şi am ieşit atât de repede din magazin, încât n-au mai avut timp să mă întrebe dacă nu cumpăr ceva.

*

Fiind foarte obosit, în seara aceea m-am culcat devreme. Am adormit şi am visat că mă aflam în faţa unui zid imens de piatră peste care nu puteam trece, oricâte încercări aş fi făcut. Şarpele Kram-Kram-Kram a apărut dintr-o crăpătură şi mi-a spus:

— Dincolo de acest zid se află cele mai frumoase visuri pe care le poate avea un om, dar tu nu vei ajunge să-l depăşeşti dacă nu-ţi cumperi o SATVI AK 5, chiar şi cu plata în rate!

— Atâta pagubă! am mormăit, începând să mă trezesc. Pot să visez şi cu ochii deschişi!

M-am îmbrăcat, cu gând să mă duc până la „Câinele cu gâtlejul de wolfram”.

Capitolul VII
MAŞINA INTERIOARĂ

Bună seara, doamnă Delix, o salutam, sau bună ziua, foarte rar bună dimineaţa. Văzându-mă în pragul magazinului de la nivelul l7, ea îmi făcea semn afirmativ din cap, adică da, intrarea era permisă, dacă tot n-aveam altceva mai bun de făcut puteam să intru şi să caut, fiindcă ăsta mi-era obiceiul. Aşa mă simţeam eu bine, răscolindu-i marfa pentru ca, în cele din urmă, să cumpăr te miri ce. Scotoceala era plăcută. Atunci îmi izbucneau în cap tot felul de gânduri, idei despre maşinării complicate, şi încercam să recunosc în ciurucurile care îmi cădeau în mână pe cele ce mi-ar fi putut folosi. Uneori aveam scurte revelaţii. În rafturile de lângă mine, pe sub tejghele sau pur şi simplu levitând prin preajmă se afla tot ce mi-ar fi trebuit. Vag, maşina părea că se află oarecum strânsă în jurul meu şi ar fi fost necesar doar un pic de efort pentru a o monta; ea era ingenioasă, folositoare, revoluţionară chiar. S-ar fi cuvenit să cumpăr subansamblele respective, să încerc transpunerea în practică a ideii însă brusc, din adâncul fiinţei, mă năpădea o lene mistuitoare în care bunele mele intenţii se topeau ca un abur uşor în aerul încăperii. Căutam să reiau apoi raţionamentul, să reconstruiesc maşina. Subansamblele reci, piese mecanice ori circuite organotronice nu se mai legau niciodată, rămâneau nefuncţionale, păreau cu neputinţă de reasamblat.

Mă plânsesem doamnei Delix de acest fenomen. Avea o ţinută sobră de persoană în vârstă; părul alb, aerul serios mă incitau să o zgândăr. „Ştiu, mi-a răspuns ea sec, toţi clienţii noştri păţesc la fel. Există o genă a maşinii care se lasă dezmorţită într-un asemenea loc.ª

Altă dată a afirmat, nu mai ştiu cum venise vorba despre maşini, dar despre ce altceva puteai discuta în acel magazin, „maşina simbolizează nevoia primordială a omului de a ordona universul exterior, astfel încât acesta să fie controlabil şi eventual folositor”.

Şi încă mi-a mai spus cu o ocazie „maşinile vagi pe care aveţi senzaţia că le intuiţi ca schemă şi mod de funcţionare sunt proiecţiile maşinilor din exterior în subconştientul dumneavoastră, ca urmare a nevoii de a rândui lumea interioară algoritmizând-o. Nevoia aceasta nu durează mult, iar când senzaţia trece, de obicei în momentul pornirii la fapte, schema se neantizează, devine imposibilă ca şi repetarea identică a unui sentiment”.

Înclinam să cred măcar o parte din spusele ei pentru că pierdeam foarte mult timp în magazin căutând, fără să ştiu ce, fără să fiu mânat de vreo nevoie practică de a cumpăra ceva, grijile şi preocupările mele concrete fiind orientate spre cu totul alte direcţii. Şederea printre angrenaje, subansamble, circuite demontate din tot felul de instalaţii cărora nimeni nu le mai cunoştea rostul mă linişte a, împăcându-mă cu mine însumi. Doamna Delix ştia sau intuia toate acestea căci, la sfârşitul căutărilor, când, obosit de atâta aplecare pe sub tejghele, îi întindeam fleacul pe care-l cumpăram simbolic pentru a-mi justifica îndelungata

prezenţă acolo, îmi zâmbea puţin ironică, puţin amuzantă, eventual mă scutura de praf cu nişte fire destul de rigide, făcute din nu ştiu ce care erau înfipte într-o bucăţică de lemn, şi se exprima ceremonios:

„Mă bucur foarte mult că aţi găsit ce căutaţi, domnule!” Sublinia nuanţând intenţionat „ce căutaţi”. Zâmbeam şi eu un pic ruşinat, niciodată cu adevărat stingherit, îi plăteam şi ieşeam.

Alteori nu cumpăram nimic, dar doamna Delix nu se supăra. Exclama foarte îndatoritoare: „Vai ce rău îmi pare că astăzi nu ati găsit ceva interesant!”, în vreme ce eu mă chinuiam să exprim prin mimica feţei falsul meu regret, căci de fapt mă bucuram de infima sumă economisită ce pentru mine însemna totuşi foarte mult.

Lucrurile cumpărate nu le păstram niciodată pentru că nu aveam un domiciliu stabil şi, oricum, scoase dintre celelalte, nu-mi mai spuneau nimic. Aveam diferite metode prin care mă descotoroseam de ele până a ajunge la colţul străzii.

O singură dată am făcut o excepţie. Găsisem în spatele unui raft, zăcând aruncată, o cutiuţă metalică foarte interesantă. Înăuntru era căptuşită cu un material spongios care proteja o sferă din sticlă incoloră. În mijlocul acesteia se distingea un cub cu pereţii coloraţi într-un roşu-violaceu translucid.

— Doamnă Delix, m-am auzit vorbind, pentru prima oară într-adevăr uimit de ceva descoperit în magazinul ei, asta ce e?

A tresărit, speriată de îndrăzneala mea, comisesem într-un fel o nepoliteţe pentru că o puneam la o grea încercare. Era probabil imposibil să cunoşti rostul

tuturor celor aflate acolo. O clipă am văzut în privirea ei tentaţia de a-mi refuza răspunsul, căuta o formulare vagă dar politicoasă, apoi a reuşit să-şi aducă aminte, ceea ce a făcut-o să crească mult în faţa mea.

— Acest obiect, domnule, este o sferă-oracol. Ea este astfel construită încât intră în contact cu subconştientul şi inconştientul, putând în acest chip răspunde la întrebări legate de viaţa dumneavoastră precum şi la cele privitoare la marile taine ale Exteriorului, în măsura în care ele se află în adânc şi pot fi aduse la suprafaţă.

— Nemaipomenit! am izbucnit eu, cu totul entuziasmat. Şi cum reuşeşte? Poate această sferă-oracol să vorbească?

— A, nu, domnule! Mergeţi cu imaginaţia prea departe. Are un cod simplu de comunicare. În momentul când vreţi să o utilizaţi o luaţi în mâini, astfel încât să nu-i acoperiţi toată suprafaţa, trebuie să mai vedeţi printr-un loc cubul din interior. Formulaţi întrebarea cu glas ferm, bine articulat. Nu e nevoie să ridicaţi tonul. După câteva clipe, sfera vă va răspunde prin iluminarea în impulsuri a cubului din centrul ei. Dacă se emite un singur impuls atunci răspunsul este afirmativ, iar dacă se emit două e negativ. O serie de cinci şase impulsuri scurte trebuie interpretată ca o stare de indecizie – nu ştiu, nu pot să răspund, nu are importanţă, întrebarea este nesemnificativă… Vreţi să încercaţi?

— Desigur, doamnă Delix, sunt chiar foarte curios!

Mi-a întins sfera cu un aer oarecum solemn; am pus-o în palma dreaptă, acoperind-o cu degetele răsfirate ale celeilalte. Eram surescitat, mâinile îmi tremurau

puţin. Sfera era tare, netedă şi rece. Am căutat pentru ea o întrebare al cărei răspuns să mă lase indiferent. N-am reuşit. Toate întrebările care le-aş fi născocit în acel moment mă implicau mai mult decât aş fi dorit. Poate de aceea vocea mi-a sunat chinuită.

— Este universul în care trăim finit?

Am aşteptat cu teamă răspunsul. După câteva clipe, lumina dinăuntrul sferei a clipit de vreo cinci ori scurt. Mi-am dat seama că indecizia mă satisfăcea. Dacă ar fi răspuns afirmativ sau negativ m-aş fi simţit dezamăgit, în plus, culoarea roşietic-violacee care inunda cubul la momentul respectiv îmi crea o plăcere cromatică deosebită. Am ezitat un pic.

— Cât costă această sferă-oracol, doamnă Delix? m-am hotărft definitiv.

— Este o construcţie foarte rară, astăzi nu se mai fac asemenea lucruri, lumea nu mai este preocupată de introspecţie. Valorează 4 000 de unităţi decontizate.

„Ei, pe naiba!” am exclamat în gândul meu. Toată magherniţa ei nu valora nici jumătate din această sumă. M-am tocmit cu doamna Delix cum nu mă mai tocmisem vreodată, fiindcă nici nu avusem de ce. N-a vrut s-o lase sub 500 nici moartă. Tot timpul discuţiei a rămas foarte calmă, deşi îmi aduc aminte că i-am trântit şi nişte vorbe mai puţin delicate. Mai mult chiar, la plecare m-a ironizat cu politeţea ei obişnuită:

— Mă bucur foarte mult că astăzi aţi găsit ceva care să vă intereseze! La revedere, domnule, mai poftiţi pe la noi!

— Bună seara, doamnă Delix, am salutat-o, sau bună ziua, poate chiar bună dimineaţa!

Eram fericit sau, în orice caz, foare bucuros. Flecare

om are întrebări de pus, mai puţini au de dat răspunsuri, eu aveam maşina care să facă asta.

Mă închisesem în camera mea şi zăceam în cel mai deplin întuneric. Pentru mine nu mai existau pereţii, oraşul, Hipercubul 14, materia dispăruse toată din univers iar conştiinţa, câtă va mai fi fost, se găsea concentrată în jurul unicului punct din spaţiul cu adevărat interesant — Sfera-oracol. Eu eram Întunericul, întrebam, Lumina răspundea, un fel de beţie care mă făcea să verific totul.

I

Exist? Da. Mai mult decât alţii? Da. Voi trăi mult? Da. Voi realiza ceva în această viaţă? Da. Tot ceea ce mi s-a întâmplat până acum a avut vreun rost? Indecizie. Nu poţi să-mi răspunzi? Nu ştii? Da.

II

Subconştientul meu trăieşte ca entitate aparte, independentă de conştient? Da. Pot intra în legătură? Da. Tu, sferă, mijloceşti această legătură? Da. Subconştientul meu cunoaşte răspunsul la orice? Nu. Dar despre sine? Indecizie. Aş putea comunica cu el folosind forme de expresie mai complicate dar mai bine nuanţate? Da. Este posibil în acest moment? Nu.

III

Afară este noapte? Indecizie. Voi găsi mâine de lucru? Da. Mă va iubi vrodată? Da. Va dura mult până atunci? Indecizie.

IV

Există în mine puteri, forţe de care nu sunt conştient? Da. Le voi putea vreodată folosi? Da. Aş putea să-i transmit *Ei* vreun mesaj folosind subconştientul meu? Da. Va intra în legătură cu subconştientul *Ei?* Indecizie. Pot începe? Da. Îmi vei confirma primirea mesajelor de către *Ea* prin da? Indecizie.

V

O cunoşti? Indecizie. Mă cunoşti? Da. Ştii totul despre mine? Indecizie.

Aici s-a întrerupt însă scurta serie a încercărilor de a investiga universul meu interior cu ajutorul sferei-oracol. A doua zi nu am găsit de lucru, cu toate că avusesem nişte promisiuni. Asistând la schimbarea gărzii de la Sediul Controlului Spaţial pentru a o vedea, mi-am dat seama, după privirea indiferentă, că mesajul meu telepatic nu ajunsese până la *Ea.* Întrucât înregistrasem pe un cristal organotronic toate întrebările şi răspunsurile, le-am reluat, analizându-le amănunţit. Exista o sinceritate, poate naivă, recunosc, care îmi fusese înşelată.

M-am dus, furios ca niciodată, până la magazinul doamnei Delix pentru a-i cere socoteală. Eram în stare să-i fac praf dugheana şi, eventual, să-i frâng gâtul. Pe drum m-am mai calmat, dar nu suficient. Ajuns faţă în faţă cu ea, pe un ton foarte nervos i-am explicat cum stăteau lucrurile.

— Foarte bine, domnule! a întâmpinat senină doamna Delix reproşurile mele. Dar ce vă deranjează?

Îmi venea să o dau cu capul de toţi pereţii magazinului.

— Păi cum, doamnă, sfera asta oracol mă fraiereşte fără jenă, iar dumneavoastră aţi pretins că ea… mă rog… vizualizează răspunsurile date de subconştientul meu. Mai îndrăzniţi şi acum să susţineţi acelaşi lucru?

— Poate că da! Doamna Delix desfăcuse cutia şi învârtea sfera între degetele ei subţiri, albe. Sunteţi convins că minte întrutotul?

— Absolut! Minte cu neruşinare!

— Păi atunci e simplu! Toate răspunsurile ei interpretaţi-le pe dos!

— Bine, dar nu e cinstit… Am dat o groază de unităţi decontizate pe ea… Economiile mele pe un an…

— Greşeala dumneavoastră provine din necunoaştere! Subconştientul vă furnizează prin intermediul acestei maşini răspunsurile pe care le doriţi, nu cele absolute.

O mulţime de gânduri mi s-au învălmăşit în cap.

— Şi atunci, adevărurile, marile răspunsuri la întrebările care mă frământă…

Doamna Delix a zâmbit blând, arătându-mi cu un gest larg magazinul:

— Poftiţi, mai căutaţi, poate găsiţi!

Mi-am cerut scuze şi am plecat, nu înainte de a o fi salutat.

*

Bună seara, doamnă Delix, sau bună ziua, foarte rar bună dimineaţa. Nu, nu am mai repetat de atunci greşeala, nu am mai pus maşinii întrebări la ale căror

răspunsuri aveam opţiuni cât de vagi, sau am făcut-o numai pentru a mă distra.

Ce zi îngrozitoare, nu-i aşa? Da.

Mâine voi găsi de lucru? Da.

Mă va iubi? Da. În curând? Da.

Odată şi odată voi schimba această lume, ştii? Da.

Mai spune-mi o dată, mă va iubi? Da.

Totul, totul poate fi altfel. Va fi?

Indecizie.

Capitolul VIII
PARADA PĂIANJENILOR

Imensa piaţă de la nivelul l7 stă sub genunchii mei, dalele reci de piatră nu-mi dau voie să mă scufund, deşi trupul mi-e greu, şi aş face-o, zău, aş face-o! Fiindcă trebuie să încerc, mă ridic, încet îmi înfrâng nesfârşite rezistenţe interne şi înfirip un pas, doi, iată, trei, patru,... gata... Mai departe nu mai pot, mâna mi-a ajuns deasupra liniei albe. Puţin tremurată, desenată de o mână grăbită sau nesigură, culoarea ei pură închide un pătrat de mărimea unei camere obişnuite. Nevăzuţi, pereţii se ridică de jur-împrejurul ei şi mă cuprind pe mine în mijlocul lor, dalele reci de piatră nu-mi dau voie să mă scufund, deşi trupul mi-e greu, şi aş face-o, zău aş face-o, aş trece dincolo de linia albă! Palatul Guvernamental mă priveşte, Sediul Controlului Spaţial mă priveşte, deasupra mea, atârnat de cupolă, ochiul incandescent de cristal mă priveşte şi el. În piaţă nu e nimeni şi simt nevoia unui cer. Ochiul incandescent de cristal se lăfăie pe fundul antenei parabolice. Degeaba îngenunchez şi pipăi nevăzutul perete cu vârfurile degetelor. El nu există, dar nu-mi dă voie să trec dincolo de linia albă, deşi trupul mi-e greu, aş face-o, zău, aş face-o! Peretele nu există, totuşi este perfect neted şi dur şi mă doare când încerc să-mi croiesc drum prin el. Mă pot sprijini de el sau chiar, dacă-l lovesc, pot auzi o vibraţie înfundată.

Pumnul mă doare, vibrează nu zidul ci undeva, în mine, durerea, zidul nici nu există, doar doare, buricele degetelor nu se turtesc la atingerea lui, şi asta o văd privindu-mi braţele oprite de un inexistent obstacol. Deasupra, ochiul incandescent de cristal îmi apasă pe umeri şi trupul mi-e greu, aş trece în adâncuri prin dalele reci de piatră însă nu se poate, aş trece dincolo de pătratul meu desenat cu linie tremurată, nesigură sau grăbită, dar nu pot să mă ridic să frâng corola antenei parabolice, fiindcă mi-e frică de arşiţa ochiului şi de mirosul trist al acestei insolite flori de temniţă. Îmi duc mâinile la cap şi îmi cuprind tâmplele între degete. De aici iau naştere pereţi invizibili. Este suficient un emiţător telepatic, aşezat pe undeva pe-aproape, de exemplu în interiorul unei antene parabolice, şi dacă ai creier şi eventual imaginaţie, cu cât mai multă imaginaţie, cu atât mai bine, încep să se nască ziduri perfect transparente, inexistenţa nu e altcumva decât foarte transparentă. Cei care m-au vrut prizonier şi-au spus că nişte pereţi telepatici sunt la fel de impenetrabili ca orice alt soi de pereţi, că o temniţă creată telepatic este chiar mai chinuitoare decât una de altă natură fiindcă îţi dă în fiecare clipă iluzia libertăţii şi ţi-o distruge tot atunci. La urmă, or fi concluzionat filosofic: „Inexistenţa creează captivităţi la fel de bune ca şi existenţa!”.

Închid ochii. Vreau să scap de privirea fierbinte a ochiului incandescent de cristal şi văd fereastra camerei mele de la ferma părintească. Un păianjen Arko îşi risipise plasa extraordinar de fină, pe toată întinderea ei. În lumina slabă a înserării, nu putea fi văzută. Gâze bezmetice se repezeau să treacă prin ea

şi deodată sufereau impactul cu ceva invizibil, mişcarea aripilor li se încetinea şi zborul se curma imediat. Plasa elastică le aducea în perimetrul cercevelelor şi încremeneau, nimic nu mai trăia în ele, cu excepţia privirii, ochii lor mici încă se mai rugau pentru milă inexistenţei aceleia duşmănoase. Mă apropiam să le văd mai bine. Nimic evident nu le oprea să zboare. Nimeni nu le tăiase aripile. La fluturii cu două perechi de aripi, de obicei, se lipea de plasă doar cea inferioară, iar cea superioară continua să se zbată. Lumina slabă a înserării scotea la iveală un desen uşor fosforescent pictat pe spatele lor, iar mişcarea regulată de zbatere a petalelor mă fascina. Nimic nu mă împiedica să văd prin transparenţa fiecăruia dealul de lângă fermă peste care turma noastră de prepisoni mergea la culcare. Curând se făcea întuneric, şi atunci nu se mai distingeau fluturi, ci doar contururi care încadrau un desen fosforescent. Atunci păianjenul Arko apărea dintr-un ungher ştiut numai de el şi se căţăra până în mijlocul plasei. Nu-l vedeam prea bine, era doar o insectă neagră urcând pe cerul plin de stele. La intersecţia diagonalelor ferestrei se oprea, acoperind β Cassiopeea cu pântecul său, şi deschidea ochiul incandescent ca o supernovă spre mine. Dacă în clipa imediat următoare cineva intra în casă pe uşa din faţă, se făcea curent în camera mea dinspre exterior spre interior şi plasa păianjenului Arko îşi forma o concavitate cu spatele la mine. Înseşi stelele păreau să coboare, şi mi-era frică de β Cassiopeea, fiindcă în mijlocul ei dogorea o supernovă. Privirea celorlalte gâze n-o mai înţelegeam, era rândul să mă tem pentru mine, şi frica este un sentiment atât de copleşitor încât

nu-ţi mai lasă loc pentru a o percepe şi la alţii. Mă uit printre pleoapele foarte puţin întredeschise la ochiul incandescent de cristal şi păianjenul Arko este cea mai potrivită asemănare pe care o pot dezgropa din amintiri. Aştept ca cineva să deschidă uşa, să se facă curent şi ochiul să se apropie de mine. Administraţia ar fi putut să improvizeze şi în această piaţă un cer artificial, ca la nivelul l9.

*

De clipa care urmează mi-e frică. De pătratul în care mă aflu întemniţat se apropie un pâlc de copii. Sunt vreo patru şi niciunul nu are mai mult de 12 ani. Se opresc lângă linia albă. Se uită la mine curioşi, fiindcă stau întins pe dalele de piatră, chiar în mijlocul pieţei, şi nu dau niciun semn că aş vrea să plec de acolo. În timp ce eu mă bucur că printre ei nu se află şi micuţul Bati, unul îşi ia inima în dinţi şi mă întreabă:

— Nene, da’ de ce stai dumneata culcat aici?

Mă uit la el şi nu ştiu ce să-i răspund. Improvizez:

— Aştept şi eu pe cineva!

— Şi aştepţi de mult? vrea să ştie un altul.

— Nu, abia am venit.

— Nene, da’ pe cine aştepţi?

— Pe cineva.

— Aha!

— Nene, da’ de ce stai matale culcat?

— Astăzi am umblat foarte mult şi mă dor picioarele. De aceea stau culcat. Să mă odihnesc puţin. Nu vreţi să-mi ţineţi de urât?

S-au aşezat toţi patru pe latura dinspre Palatul

Guvernamental.

— Dacă vreţi, pot să vă spun o poveste…, le propun.

— A nu! zice unul, tot numai pistrui. Poveşti ne spun şi roboţii, şi părinţii, chiar şi la şcoală… Mai bine, nene, hai să ne jucăm!

— De acord! îmi dau grăbit aprobarea. Uite cum zic eu să facem: voi alergaţi în jurul pătratului – le arăt cu degetul linia albă – şi, pe rând, trebuie să treceţi prin interiorul lui dintr-o parte în alta. Dacă prind pe unul din voi, acela va trebui să rămână cu mine aici, înăuntru, şi să mă ajute la prinderea celorlalţi. E-n regulă?

— Daa! încuviinţează pe rând.

— Nene, vrea pistruiatul să ştie, după ce suntem toţi prinşi, o luăm de la capăt şi stă altcineva primul, nu-i aşa?

Nu răspund la întrebare. Mă ridic şi-i provoc:

— Ei, nu-i daţi drumul?

Puştii pot trece prin zidul telepatic fără să-l simtă. Eu îmi propun să-i distrez cât mai bine şi să fiu atent la linia albă, ca să nu mă lovesc.

*

Cu cei mari e mai greu. Ei ştiu că sunt captiv şi afişează o gamă largă de stări, între compătimire şi batjocură, chiar violenţă uneori.

„Tinere, dumneata ai furat?” m-a întrebat o bătrânică. Am tăcut, privind-o absent. După un interval de aşteptare, a insistat: „De ce nu-mi răspunzi, tinere, nu-i aşa c-ai furat?”

— Ba v-am răspuns, doamnă!

— Cum mi-ai răspuns, că eu n-am auzit nimic?!

— V-am răspuns în interiorul meu, n-aţi putut să-mi citiţi în priviri?

— Ai furat, las’ că ştiu eu c-ai furat!

— De unde ştiţi, m-aţi văzut sau v-a dispărut ceva din casă?

— Vai, ce ruşine, tinere! Să furi, la vârsta dumitale! Părinţii ştiu?

„Părinţii mei?!” Dac-ar şti mama cum mă ţin ăştia închis, n-ar mai rămâne un nivel întreg din tot oraşul! Oare câte mii de parseci or fi până acasă? La fereastra din camera mea, ochiul incandescent al păianjenului Arko mă aşteaptă, ştiu sigur. Şi sora mea mă aşteaptă, întreabă: „De ce eşti tu aşa de tăcut, visător?” „Nu sunt tăcut, visător… Sunt un vagabond”, mă laud eu, ca să-l văd pe tata zâmbind. „Aşa n-ai s-ajungi departe!” mai adaugă soră-mea, convinsă că glumesc. Oare cât de departe o fi până acasă? Câţi parseci?

„Lasă dragă, nu te mai uita atâta la el!” exclamă un domn îmbrăcat respectabil către consoarta lui, ceva mai tinerică. „E un delicvent, un borfaş, sau ceva de genul ăsta.” „Şi chiar nu poate ieşi din mijlocul pătratului ăluia?” El îi şopteşte ceva la ureche şi îi arată cu degetul ochiul incandescent din tavan şi antena parabolică ce-l susţine. „Nu-mi vine să cred, nu se vede nimic!” se miră ea şi, întoarsă cu profilul spre mine, îmi zâmbeşte doar cu o jumătate de faţă. „E atât de tânăr şi drăguţ!” Mă înclin, făcând o reverenţă. Ca s-o distreze şi să-i arate cât de curajos este, individul încearcă un pas în interiorul pătratului meu. Se uită la mine cu teamă. Am să-l muşc oare? Văzându-mă pasiv, îndrăzneşte şi mai face unul. Acum se află în aceeaşi

temniţă ca şi mine. Pentru el, inexistenţa nu există, pur şi simplu. Mă simt umilit şi vreau să fiu rău. Mă prefac, luându-mi masca fioroasă, schiţez gestul de a sări la el şi trag un urlet atât de înfiorător cât mă pricep. Mi-a făcut impresia că a executat un salt de 20 de metri înapoi. Acum e departe, în afara pătratului, nu-l mai pot ajunge. Păcat! Mi-ar fi făcut plăcere să-l muşc! Oare câţi parseci sunt până acasă la mine? Doamna râde, se amuză cu lacrimi, evident, de soţul ei. Acesta se reapropie. Acum nu mai e speriat. Îi şopteşte din nou ceva consoartei care, din când în când, întoarce capul şi se uită la mine. „Cum, chiar crezi că unei femei ar fi în stare să-i...?!”, disting. El întăreşte, clătinând din cap. Se îndepărtează amândoi. „Mai poftiţi! le strig în urmă. Încă două zile sunt la dispoziţia dumneavoastră, pe urmă plec într-un turneu şi cine ştie când mă mai întorc. Mai poftiţi, să vă distrez!”, dar ei nu-mi mai acordă nicio atenţie. Izbesc cu pumnii în zid şi mă doare. Zidul e neted şi asta mă doare şi mai mult. Mă dor şi pumnii. De fapt, zidul nu există decât în mintea mea. Îmi şi văd creierul închis într-un cub de sticlă foarte transparentă. Nimic nu se mişcă în el, nu disting nicio pulsaţie, circumvoluţiunile sale stau încremenite.

*

Târziu, noaptea, visez creiere închise în cuburi de sticlă şi mănunchiuri de nervi purtând spre ele informaţia: „Dalele reci de piatră nu mă lasă să mă scufund, deşi trupul mi-e greu, şi aş face-o, zău, aş face-o!” Păianjenul Arko priveşte cuburile de sticlă

agăţate în invizibila-i plasă şi ochiul său incandescent clipeşte. E semn că-i înfometat.. Şi mă trezesc, fiindcă aud paşi. Este *Ea,* o aşteptam să sosească după schimbarea gărzii la palat. Vine la marginea liniei albe şi îngenunchează. Ca în fiecare noapte, îşi trece mâna prin părul lung şi aşteaptă. „Oare de data asta va pătrunde în pătratul meu?” mă întreb, dar cu voce tare spun altceva:

— Cine eşti, cine ai putea fi?

— Acum două nopţi mi-ai zis că mă cunoşti. Îşi îngroaşă vocea: „Eşti fiica unui dur de la Controlul Spaţiului, ne-am întâlnit într-un vis, nu-ţi duci aminte?”

A încheiat citatul şi acum zâmbeşte. Oprit în dreptul *Ei,* îi mângâi conturul. Întâi, pe peretele invizibil desenez ochii, apoi nasul şi buzele, linia fină a gâtului, silueta zveltă… Câţiva milimetri de aer despart desenul de model. Pentru mine sunt de netrecut. Schiţez cu linii nevăzute pe un perete nevăzut gleznele *Ei* şi apoi fruntea mea atinge dalele reci de piatră.

— Dacă aş fi liber…, şoptesc. Sau dacă ai vrea să treci linia albă…

— Am trecut-o, spune *Ea,* tot şoptit. Nu vezi?

Neîncrezător, mă ridic în picioare şi trec vârfurile timide ale degetelor peste buzele calde şi moi. Atât se află în temniţa mea. Un sărut incandescent ca o supernovă, paralizant cu plasa păianjenului Arko. Oare nu va deschide cineva uşa de la intrare, să se nască o boare de vânt care s-o apropie mai mult de mine? Încerc să-mi trec braţul peste umerii *Ei* şi întâlnesc zidul. *Ea* râde ştrengăreşte şi buzele fac un pas înapoi. Acum sărut un zid nevăzut.

Iat-o, se învârte în jurul temniţei mele, iar eu mă

răsucesc pe loc urmărind-o.

Iat-o, traversează pătratul, prin locul cel mai depărtat de mine, şi eu fac un salt să o prind.

Zidul, iată, mă doare şi spun:

— Eşti frumoasă ca o batjocură! Tu eşti o temniţă ai cărei pereţi nu stau niciodată pe loc! Mai bine pleacă! Să ştii că doar creierul meu se află închis într-o cuşcă. Inima încă mai bate afară!

Iată, zâmbeşte, dincolo de linia albă.

Iată, se duce. Sunt singur.

Coloana imensă de demonstranţi se iveşte la capătul pieţei şi defilează tăcută în jurul temniţei mele. Eu dorm şi n-o simt. Cineva spune chiar lângă mine: „... atunci gândurile şi faptele noastre vor fi libere”. Dar păianjenul Arko? mă întreb, căci e noapte târziu, şi încă există creiere în cuburi de sticlă.

*

1. De câteva zile sunt liber. Am două săptămâni să-mi găsesc de lucru, altfel voi ajunge din nou în mijlocul pieţei, sub ochiul incandescent de cristal. Daca s-ar întâmpla aşa ar mai veni *Ea* oare să mă vadă? Ar trece linia albă?

2. Am rămas cu un tic din captivitate. Adeseori întind braţele în faţă şi caut pereţi nevăzuţi. Uneori, ei nu există.

3. M-am dus la medic şi l-am rugat să-mi arate holograma creierului meu. L-am văzut mărit de douăzeci de ori. Imens, tăcut, nimic nu pulsa în el, circum- voluţiuni încremenite. Mi s-a părut că disting, vag, transparenţa unui cub încătuşându-l. I-am atras

atenţia medicului. El n-a observat nimic. L-am consolat: „Nu-i nimic, doctore, sufletele noastre nu pot fi niciodată închise intr-un contur descris de o linie albă!”

4. Într-o zi, am văzut-o dând să intre în clădirea Sediului Controlului Spaţial. Am strigat-o, nu m-a auzit şi am vrut s-o ajung. Cele două santinele mi-au proptit ţevile automatelor-laser în piept.

„Eşti de partea cealaltă a zidului, omule! Pereţii, vizibili sau invizibili, te dor şi trupul ţi-e greu!”

5. Mă plimb pe străzile oraşului şi încerc să m-apropii de oameni. Între mine şi ei stă un zid, o temniţă. Eu am temniţa mea, iar ei pe a lor. Sunt închisori mobile. Ne lasă să ne deplasăm, dar nu să ne şi apropiem. Ziduri lângă ziduri…

6. In lumina slabă a serii, păianjenul Arko…

Capitolul IX
LABIRINTUL TIMPULUI

Din viaţa mea a dispărut ziua de Vineri. Asta s-a întâmplat pentru că, în toamna trecută, poetul Nizamar lansase moda labirintelor, întâi concret, pe un teren viran de la nivelul l7, apoi speculativ, într-un eseu intitulat *Viaţa în spaţiile întortocheate* şi în câteva poezii dintre care cea mai cunoscută poartă acelaşi nume ca şi eseul. Ideea tuturor acestor creaţii este că nu există un loc mai potrivit pentru meditaţii şi orgii ca Labirintul. Ea este rodul unei experienţe vaste acumulate în câteva sute de petreceri însumând mai mult de zece mii de ore.

Gaepa îmi sugerase că meseria de Recenzor Labirintic ar trebui creată pentru a proteja viaţa proprietarilor unor astfel de lăcaşuri. Consultând Maşina Interioară, am aflat că nu am nimic de pierdut încercând. Pe moment am fost de acord, cu toate că mai târziu aveam să-mi schimb părerea. S-a întâmplat ca iniţiativa mea să prindă. Astăzi nimeni nu ar mai concepe ca un Labirint să fie inaugurat fără avizul unui Recenzor Labirintic. În urma unei explorări minuţioase, el întocmeşte o caracterizare ce devine cunoscută în tot oraşul, în special în familiile de condiţie bună.

Pe Marele Alf nu am avut cum să-l refuz. Îi eram obligat pentru că datorită lui supravieţuisem o bună

bucată de timp. După câteva amânări, dictate de nişte presimţiri cam tulburi pe care le-am încercat, am hotărât să explorez labirintul său într-o vineri, pe la prânz. Speram să pot termina până seara, ca să asist la schimbarea gărzii de la Sediul Controlului Spaţial, fiindcă îmi era dor de *Ea* şi altă posibilitate de a o vedea nu aveam.

Labirintul se afla la subsolul casei. M-am întreţinut îndelung cu Mama Angelicata în faţa intrării, construită ca o spărtură întâmplătoare într-un zid. Insista să renunţ, spunea că soţul ei, care nu era prezent, fiind reţinut de nişte probleme importante la servici, a făcut un proiect de labirint cu totul ieşit din comun, că ea nu se pricepe să-mi explice în ce constă elementul original dar îmi dezvăluie, rugându-mă să rămână doar între noi, că doi montatori şi un inginer au rămas înăuntru, nemaiputind probabil ieşi. Am surâs neîncrezător, cunoşteam bine familia lor. Eram convins că în acel moment Angelica încerca să pună bazele unei legende atractive pentru protipendada oraşului.

Am întrebat-o dacă iluminarea este sigură, i-am tras o scatoalcă micuţului Bati care ţinea morţiş să meargă cu mine şi am păşit dincolo de prag. Am aruncat o privire peste umăr, Angelicata era într-adevăr foarte frumoasă, micuţul Bati plângea dar mi-era imposibil să cred că din cauza îngrijorării faţă de soarta mea, probabil că-l atinsesem bine.

*

Coridorul era destul de larg însă nu pe toată lungimea sa. Uneori, mai ales acolo unde îşi schimba

direcţia, se gâtuia pentru a se lăţi pe urmă din nou. Pereţii păreau făcuţi din cărămizi vechi, mucegăite, desigur o imitaţie, fiindcă labirintul nu putea fi mai vechi de două luni. Tavanul emitea o fosforescenţă albăstruie care dădea impresia de frig, cu toate că temperatura aerului se menţinea în limite acceptabile; mă liniştea gândul că pot vedea pe unde merg. Faptul că podeaua răsuna metalic destul de puternic mi-a atras atenţia că ar fi posibile deviaţii de la orizontală.

Înaintam cu viteză potrivită, căutând să-mi notez într-un carneţel toate amănuntele drumului. Îmi număram paşii între două schimbări de direcţie. Acolo unde culoarul se abătea de la linia dreaptă mă opream şi aproximam unghiul. Aş fi putut să iau cu mine nişte instrumente precise de măsurări topometrice. Orgoliul meu de Recenzor Labirintic promovase însă reclama unui extraordinar simţ al orientării pe care l-aş fi avut. Fiindcă el era doar o născocire, îl înlocuiam cu această meticulozitate a observaţiei, mai apropiată de posibilităţile mele dar totuşi obositoare. Înregistram totul.

Un şobolan. Doi. Umezeala din aer. Trei şobolani. Zece paşi. Miroase a mucegai. Patru. Ia te uită, şi lilieci! Cinci şobolani. Oare ce mănâncă? Douăzeci de paşi. Şobolani mari, roşii. Stop. Schimbare de direcţie. Cam cincisprezece grade la stânga, deci şaptezeci şi cinci dreapta dacă m-aş întoarce înapoi. Şase şobolani. Dar dacă se repetă? Poate îi număr degeaba. Zece paşi. Liliecii parcă nu trăiesc la lumină. În fond, poate nici nu sunt lilieci. Douăzeci de paşi. Poate sunt altfel de animale, asemănătoare doar ca formă. Poate sunt... Treizeci de paşi.... Proiecţii holografice. Dar se aude

fâlfâitul aripilor. Ei şi, totul poate fi trucat! Patruzeci de paşi. Oare trucajele mănâncă ceva? Tâmpenia asta de labirint...! Cincizeci de paşi. Cine a mai văzut labirint fără nicio ramificaţie?! Schimbare de direcţie. Să zicem unsprezece grade la stânga. Tot stânga! Să vezi că mă învârt în cerc. Sau poate există o variaţie şi de la orizontală, prea fină ca să-mi dau seama? Naiba să-l ia pe Marele Alf! Zece paşi. Şapte şobolani. Adică nu. Nu-i mai număr! Douăzeci de paşi. Dacă ar fi morţi, ar putea sluji de repere dar a*şa...* Treizeci de paşi. Doi lilieci! Dacă am terminat cu şobolanii, o să fac la fel şi cu liliecii.

*

Înaintam cu asemenea gânduri monotone în cap şi asta mă ajuta să nu mă las pradă senzaţiei specifice de Labirint, aceea că am rătăcit drumul şi că nu mai pot ieşi, ori încotro aş lua-o. Experienţa m-a învăţat că panica, în meseria mea, este foarte periculoasă. De aceea trebuie combătută din răsputeri, chiar numărând şobolani roşii dacă este nevoie. Aşteptam totuşi evenimentul, adică bifurcaţia. Undeva, îmi spuneam, labirintul trebuie să ofere cel puţin două variante, altfel nu poate fi considerat ca atare. De fapt, odată cu bifurcaţiile ar fi trebuit să fie creată capcana, cea care oferă posibilitatea rătăcirii.

Fiindcă aceasta nu apărea, creştea în mine o nelinişte surdă. Capcana trebuia să fi fost de altă natură, îl cunoşteam bine pe Marele Alf. În inteligenţă nu strălucea el prea mult, dar cu toate acestea avea o înclinaţie spre diabolic.

De undeva, de departe, se auzea răgetul cumplit al unei fiare, şi apoi, imediat, nişte paşi grăbiţi răsunând pe podeaua metalică. M-am uitat dezorientat împrejur. Nu aveam la mine nimic din ceea oe ar fi putut sluji drept armă. Apărură câţiva şobolani care fugeau grăbiţi în direcţia opusă drumului meu. Chiţcăiau speriaţi, în vreme ce paşii se apropiau. În cele din urmă, s-a ivit de după colţul cel mai apropiat al coridorului. Salopeta sa verzuie era sfâşiată, părul vâlvoi şi ochii ieşiţi din orbite. S-a oprit în faţa mea, aruncându-se în genunchi. Vorbea şuierat, respirând greu:

— Domnu' inginer, domnu' inginer… fiara, faceţi ceva sau fugiţi!

— Da' de ce să fug? l-am întrebat prosteşte.

— Păi… vine!

— Aşa… Da' cine vine?

— Eu asta nu ştiu! Dumneavoastră trebuie să ştiţi mai bine, că sunteţi om învăţat!

— Şi după ce mă cunoşti?

— După carneţel! Şi şeful nostru avea carneţel, şi el era învăţat, era inginer…

Sub barba nerasă de multe zile o cută a obrazului îi zvâcnea fără oprire. I-am pus mâna dreaptă pe creştetul capului.

— Linişteşte-te, omule! O să lămurim noi totul! am căutat să-i dau curaj cu această formulă vagă de îmbărbătare. Haide, ridică-te!

— Domnu' inginer, domnu' inginer…! respiraţia i se mai liniştise, dar continua să stea chircit în genunchi, îmbrăţişând strâns picioarele mele. Ce bine că v-am găsit! Ştiţi, noi ne-am pierdut, adică eram trei, şeful şi

cu încă unul, ceilalţi au dispărut, poate au reuşit să iasă, noi nu, pe urmă m-am rătăcit… şi am rămas singur… De mult sunt singur… Domnu’ inginer, mi-e foame, daţi-mi ceva de mâncare…!

— N-am, măi omule, că ţi-aş da…

— Domnu’ inginer, măcar un pic, zău, vă plătesc… Aici n-am cu ce, dar noi câştigăm frumos, am de unde, dacă ieşim *Afară* n-o să vă pară rău!

M-am răstit la el, începuse să mă enerveze:

— Înţelege că n-am! Dacă n-am, n-am şi gata! Şi nici nu sunt inginer. Eu sunt Recenzor Labirintic.

Fiindcă l-am văzut nedumerit, am adăugat stins:

— Avizez calitatea labirintului!

— Păi e bun, domnu’ recenzor! E prea bun! Haideţi, scoteţi-mă de aici!

Am dat din umeri şi m-am uitat în carneţel. Nu mi-a trebuit niciun minut întreg ca să număr etapele parcurse.

— Sunt două mii cinci sute optzeci şi doi de paşi, până la ieşire.

— Aşa de puţin?! Nemaipomenit! Dar timpul, timpul puteţi să mi-l spuneţi?

— Ei, na, într-o oră ai ajuns, poate chiar şi mai repede!

— Păi, domnu’ recenzor, vă credeţi pe stradă? Atunci sunteţi mai rătăcit decât mine! Dumneavoastră nu ştiţi că aici suntem în Labirint? Tocmai dumneavoastră?!

Mă privea dezămagit, mustrându-mă parcă pentru incompetenţa mea profesională.

— Cum vrei! m-am hotărât brusc. (Nu aveam vreme de pierdut, mă aşteptau treburi importante.) Vii cu

mine sau pleci mai departe, trebuie recuperaţi şi ceilalţi.

— Înapoi eu nu mai merg! Veniţi mai bine dumneavoastră cu mine! Sigur nu veţi ajunge departe, mai ales că nu aveţi hrană.

— Asta nu se poate! Am o datorie de îndeplinit! am declarat cu un oarecare patos. Mărturisesc că îl dispreţuiam un pic pentru frica animalică ce impregnase toţi porii fiinţei sale.

A izbucnit în râs. Sunetele îi ieşeau din gâtlej înspumate, încerca să mai şi comunice ceva, dar nu reuşea, se îneca.

— Datorie… ha, ha, dumneavoastră vă… ha, ha, credeţi *Afară*, ha, ha, vă credeţi ca pe timpul din care… ha, ha, ha…

Ne-am despărţit acolo, apucând-o fiecare în direcţie opusă. Nu l-am mai văzut niciodată căci drumul spre *Afară* nu l-am găsit, deşi îl caut şi astăzi.

Mergeam atent, nici prea repede, nici prea încet, notând totul. Făcusem 4 983 de paşi de la intrare, când după cotul 113 coridorul s-a deschis brusc spre imensa piaţă de la nivelul 17. O vedeam ca printr-o ceaţă interpusă, care, însă înaintând, a dispărut. Mi-am dat seama că ieşisem dintr-un zid, chiar lângă Corpul de Gardă de la Sediul Controlului Spaţial. Era probabil la ora schimbării gărzii, căci am văzut-o traversând grăbită piaţa, strecurându-se înăuntru pe lângă santinelele ce au salutat-o cu indiferenţă şi dispărând acolo unde n-am putut intra niciodată.

— Stai! am strigat-o, poate speram să mă audă, dar în van. Stai, nu te du, aşteaptă să-ţi spun ceva! am urlat cu atâta deznădejde, ca şi cum ar fi trebuit să

opresc funcţionarea sau declanşarea a ceva foarte important. *Ea* însă nu a întors nici măcar capul, era pe vremea când prea puţin puteam schimba cu îndemnurile mele.

M-am repezit în urma *Ei* ascultând de un imbold lăuntric tulbure ca şi toată această iubire. Dincolo de uşa din câmp condensat energoemisiv am intrat din nou într-o ceaţă care mi-o ascundea. Continuând dezorientat căutarea, m-am apropiat de gura unui coridor. M-am întors înapoi ieşind chiar între cele două santinele, care refuzau să mă bage în seamă. Simţeam nevoia să termin cu totul. Să fie atunci şi acolo – gata.

— Hei, nu băgaţi de seamă că sunt un intrus?! am încercat să atrag atenţia celor doi soldaţi. Le priveam figurile dure, mâinile aspre sculptate pe patul pistoalelor-laser, în fond de ce nu atunci, de ce nu acolo? Am ridicat palma dreaptă cu intenţia fermă de a lovi pe unul din ei. Dar degetele mi-au trecut prin obrazul său fără să întâlnească niciun fel de oprelişte. Am dus mâna la gură, ca şi cum aş fi spus ceva urât, nepermis, ruşinos. O, bravi soldaţi din Gardă, iertaţi-mă că m-am îndoit de voi! Se petrec lucruri stranii, spaţiul nu mai e spaţiu şi timpul nu mai e timp, căci altfel nu aţi fi scăpat ocazia de a mă pedepsi pentru nemaiauzita îndrăzneală: unul dintre ultimii oameni ai oraşului să pătrundă în Sediu!

Zărind în sfârşit garda care venea să-i schimbe, m-am îndreptat către mijlocul pieţii privind la ochiul incandescent atârnat de cupolă. Chiar sub verticala lui, un om stătea lungit pe pavaj. Nebăgat în seamă ca şi mine de cei ce străbăteau piaţa, scria ceva într-un carneţel. L-am recunoscut fără greş – fruntea aceea

îngândurată de om pentru care viaţa se rezolvă prin calcule n-o putusem uita, trăisem oricum prea multe şi prea zbuciumate clipe împreună.

— Hei Inginerule, ce faci aici?

Suna straniu o întrebare banală pentru care şi răspunsul este de obicei pe măsură. A tresărit uitându-se în jur, trecând cu privirea prin mine fără să mă vadă.

— Cine mă cheamă?

Era el, vorbea el.

— Sunt eu, nu-ţi mai aduci aminte de mine? Am colindat împreună prin Fabrica de Retinazin? Chiar nu mă vezi?

— Ah, cred că te recunosc după voce! Unde eşti?

Întreba ca unul care orbise recent, mi-era milă de el.

— Sunt aici, lângă tine!

Chiar mă aşezasem lângă el. Eram tentat să-l ating, dar gândul că ar putea fi tot o imagine mă reţinea. Am privit carneţelul deschis. Un desen alcătuit din nişte linii încrucişate, nişte noduri îngroşate şi numerotate, o ecuaţie neterminată în josul paginii în care litera „t” (t de la timp?) era subliniată cu trei liniuţe.

— Eu nu te văd! a spus, ceea ce deja eram convins. Suntem defazaţi, ce păcat!

— Cum adică?

— Eh, fir-ar să fie! Adică defazaţi! Cum să-ţi spun, tu ce vezi?

— Piaţa de la nivelul l7. Sediul Controlului Spaţial, Palatul Guvernamental. Dar nu e nimic în spatele lor, totul e numai faţadă. Trec prin clădiri, pălmuiesc soldaţi imateriali, tu înţelegi ceva din toate astea?

— Oarecum! Părea încurcat, nu ştia cum să înceapă

să-mi explice. De tine e bine, nu te-ai sincronizat încă! Fii atent ce-ţi spun, răspunde-mi la întrebări fără să pui altele căci timpul ne presează, aici, la mine, se lasă frig. O să trebuiască să plec. Rătăceşti de mult prin Labirint?

— De câteva ore, am făcut cam cinci mii de paşi de la intrare. Sunt Recenzor Labirintic şi am venit să avizez calitatea construcţiei.

— Ce tâmpenie de meserie ţi-ai ales! în fine, acum ai făcut-o! Eşti nou, n-ai de unde să ştii...

A sărit în picioare agitându-şi puternic braţele.

— Oho, da' s-a făcut frig, nu glumă! Uite cum este chestia... Eu am făcut prostia să mă sincronizez definitiv într-un deşert fiindcă nu ştiam nimic despre legile Labirintului. Noi, aici, am cam ameţit timpul şi spaţiul. Tu să nu repeţi greşeala mea. Să nu stai prea mult într-un un singur loc că te sincronizezi şi rămâi acolo cine ştie cât. Mai ales evită peisajele exotice, jungle, deşerturi. Habar n-ai ce poţi păţi într-un habitat străin, cred că îţi dai seama. Eu, de pildă, n-am mai mâncat şi n-am mai băut apă nici nu mai ţin minte de când, ba am mai tras şi nişte contraste frig-cald care m-au cam terminat. Nici nu ştiu dacă o să reuşesc să scap de aici, cam asta mi-a fost! Există, e adevărat, o relativă interdependenţă (aici a început să tremure, cuprins de o răceală pe care eu nu o simţeam) între timpul interior şi cel exterior, dar asta numai până la un punct. Hai că plec, nu mai rezist, ţine-te după mine până unde poţi. Caută şi reţine, vei întâlni toate defazajele între informaţie şi purtătorii ei, nu e grav, te vei descurca, totul e să nu te sincronizezi.

Am trecut amândoi prin zidul Palatului

Guvernamental. Acolo l-am pierdut în ceaţa lăptoasă. Rămăseseră atâtea lucruri importante pe care nu avusese timp să mi le comunice, dar mai ales îmi părea rău după aerul liniştitor pe care îl radia în jurul său. I-am condamnat de multe ori, pe Inginer şi pe alţii ca el, pentru algoritmii simplişti prin care încercau să găsească legităţile universului înconjurător. Nu mă puteam totuşi împiedica să nu recunosc că, spre deosebire de mine, cel puţin Inginerul avea o siguranţă de sine pentru care îl invidiam.

Nici nu am apucat bine s-o pornesc mai departe pe coridoarele Labirintului că am auzit larmă de voci, apoi m-am întâlnit cu un grup de femei şi bărbaţi ameţiţi, o tipă micuţă care ţinea în mână o sticlă de Iluzin s-a agăţat de gâtul meu, ceilalţi râdeau, cântau, schiţau paşi de dans, în orice caz nimeni nu părea şocat de întâlnirea cu mine.

— Pe tine nu te-am văzut în Camera Centrală! mi-a şoptit în ureche.

M-am înfiorat de aburul uşor al răsuflării ei.

— Păi n-aveai cum! Eu sunt Recenzor Labirintic. Până nu îmi dau avizul favorabil, labirintul nu poate fi dat în folosinţă!

A râs cristalin şi m-a sărutat. Avea buze moi, mirosea a Iluzin.

— Ehe, de când s-a dat în folosinţă! S-a dezlipit de mine întorcându-se spre un tip: Ia spune, dragule, de când petrecem noi?

— Da’ parcă mai ştiu?! Ce importanţă are? Cât mai există mâncare şi băutură, femei frumoase ca tine…

— Are dreptate! am consolat-o. Chiar că nu are nicio importanţă! Ia dă-mi şi mie o înghiţitură!

I-am smuls sticla de Iluzin. Am sorbit-o până la fund, aruncând apoi cu ea după un şobolan roşu. Nu l-am nimerit, căci s-a ferit cu repeziciune.

— Aşa, tipule! m-a încurajat un gras cu o manta albă pe umeri. Se vede că eşti de-ai noştri! Hai cu noi în Camera Centrală, să mai bem ceva până nu se termină.

— Merg, dar cunoaşteţi drumul?

— Oricum o dai, tot acolo ajungi!

Încă nu înţelegeam ce se întâmplă. Indivizii, deşi ameţiţi, nu se comportau ca nişte rătăciţi, păreau a fi siguri de ei, iar eu nu eram. Acţionam fără să gândesc, ghidându-mă după nişte slabe impulsuri interioare. Aş fi fost cuprins cu siguranţă de euforia Iluzinului dacă nu aş fi văzut-o în faţa noastră, rezemată de zid, gata să cadă. Într-o clipă am fost lângă ea îmbrăţişând-o strâns.

— Ce e cu tine, te simţi rău?

A mormăit ceva, lăsându-se moale pe mine.

— Trezeşte-te, sunt eu, vagabondul acela simpatic care te iubeşte ca pe nimeni alta!

— E beată, nu vezi, e moartă de beată!

Tipa micuţă cuprinsă brusc de un soi de gelozie, mă trăgea de braţ, sperând să mă convingă a o abandona. Pe *Ea* am luat-o în braţe, iar pentru cealaltă mi-am compus un ton glumeţ de chefliu.

— Suntem amici! Să vină cu noi, are şi *Ea* dreptul să bea un pahar nu?!

Grasul cu manta albă a fost de acord.

— Sigur, toţi oamenii de treabă au dreptul să bea un pahar sau chiar două. Întrebarea pe care ţi-o pun este: dar dacă nu-i de treabă? Fiicele ştabilor de la Controlul

Spaţiului sunt oare de treabă?

Având o greutate de dus, rămăsesem puţin în urma lor, cu toate că eram mai treaz decât ei toţi la un loc. Trupul ei flasc mi-l dorisem atât de mult?

Ne-am apropiat cu bucurie de cei patru soldaţi din C.S. care păzeau intrarea în Camera Centrală. Se auzea muzică, clinchet de tacâmuri şi pahare. Cei dinaintea mea au trecut fără probleme. Când am vrut să fac acelaşi lucru, trei automate-laser mi s-au proptit în coaste. Unul dintre soldaţi a luat-o din braţele mele, intrând cu *Ea* înăuntru. Nu ştiam ce ar fi trebuit să fac. Dacă vroiam să termin cu viaţa, aşa cum fusesem tentat mai înainte, acum aveam toate posibilităţile. Ţevile armelor erau reale, împunsătura lor o simţeam în carne. Avea vreun sens să o găsesc şi să o pierd mereu ca pe un miraj instabil?

Am vrut să fac scandal, gândindu-mă că poate îi voi deruta.

— Trebuie să-mi daţi voie înăuntru! Eu sunt Recenzor Labirintic. Este obligatoriu să inspectez totul, inclusiv Camera Centrală! Fără avizul meu, nici Guvernatorul nu are dreptul să dea în folosinţă Labirintul. O să…

În clipa aceea am auzit vocea Inginerului, foarte aproape, era probabil chiar lângă mine dar desincronizat temporal.

— Lasă-i, sincronizarea socială care am băgat de seamă cu destulă vreme în urmă că te preocupă foarte mult este încă şi mai dificilă. Acolo, înăuntru, nu e nimic decât un spaţiu în care se ciclează la nesfârşit segmente temporale ce chiar şi în condiţii obişnuite ar fi semănat unele cu altele ca două picături de apă.

— Mi-e foame, Inginerule! Mi-e foame de mâncare şi de iubire! De aceea vroiam să intru.

— Eu nu te pot auzi, te văd doar, dar am impresia că obiectezi la sfatul pe care ţi-l dau. Niciun argument nu este valabil, singura şansă este să umbli, să cauţi şi să încerci să afli, în speranţa că asta te va scoate de aici. Mi-e frig, te las cu tine însuţi!

— Inginerule! am scâncit rugător, dar el nu mi-a mai răspuns.

Prin spatele soldaţilor care îmi barau accesul în Camera Centrală s-a strecurat un omuleţ chel, cu mişcări agile. Purta o salopetă galbenă, modelele ciudate de pe ea Îl făceau uşor de recunoscut până şi pentru mine, care nu mă prea puteam lăuda că aveam cunoscuţi printre personalităţile oraşului. Era poetul Nizamar. S-a întors spre locul de unde venise ca să le strige:

— Habotnicilor! Imbecililor!

Apoi a venit lângă mine şi m-a tras de salopetă.

— Hai cu mine să bem ceva ca lumea! M-am săturat de orgiile lor psihogene!

Am pornit alături de el. Întorcându-ne pe drumul pe care venisem, ar fi trebuit să ajungem prin locurile pe unde eu mai fusesem, dar începusem să desluşesc legile Labirintului şi eram sigur că asta nu se va întimpla.

Nizamar vorbea mai mult de unul singur fiindcă eu mă gândeam la *Ea.*

— Asta e o tâmpenie de Labirint! N-au înţeles nimic. Un Labirint este simbolul libertăţii. Dacă ştii calea, eşti stăpânul ei. Un labirint este simbolul femeii. Vrei să ajungi în centrul ei, apoi nu mai ştii cum să ieşi.

Societatea e un Labirint. Dacă te rătăceşti de ea, nimeni…

*

Şi când în cele din urmă Labirintul ne-a aruncat iarăşi pe străzile oraşului eram tot mai obosit, tot mai puţin dispus pentru a judeca lucrurile, faptele, vroiau să fie aşa cum fuseseră întotdeauna, vroiau să se întâmple pur şi simplu târându-mă după ele ca pe un fruct al Hazardului. Am încercat să-l conving pe Nizamar să renunţăm.

— Sunt atât de obosit încât acest Carnaval nu mă mai amuză deloc! Aş vrea să mă culc şi să dorm o veşnicie, două, chiar trei…

— Dar este posibil…?! s-a indignat omuleţul poet, ale cărui nări fremătau deja adulmecând petrecerea. Asta se întâmplă o dată pe an!

— E adevărat, dar nu mă înţelegi, n-ai cum! Într-un an o dată, în doi de două ori, în o mie de ani de o mie de ori… Mă simt de parcă am văzut Carnavalul de la începutul lumii în fiecare zi!

Dar nu m-a lăsat, cuprins de o frenezie pe care nu i-o cunoşteam m-a târât în vâltoarea oraşului, şi tot ce s-a întâmplat s-a întâmplat pur şi simplu, nu am avut niciun moment senzaţia că aş putea schimba ceva.

— Nizamar, protestam, nu vezi că nici nu avem măşti?!

— Nu-i nimic! ţipa el în urechea mea, căci altfel nu ne puteam auzi din pricina muzicii şi a larmei care invadase totul, fiecare moleculă a oraşului vibra dureros. Tu arăţi ca o mască, în dosul feţei tale se

ascunde altcineva, altceva. Doar nu vrei să spui că ai fost într-adevăr un vagabond, un as al lumii interpole, un contestatar social, un îndrăgostit, un visător, un Recenzor Labirintic… Te-ai pregătit doar din vreme pentru Carnaval, şiretule, cine îmi eşti…

— Parcă cine mai ştie Nizamar?!

Dinspre capătul străduţei, nu cu mult mai largă decât culoarele Labirintului, venea spre noi o ceată de Ingineri identici, semănau toţi unul cu altul şi cu originalul, Inginerul acela cu care bătătorisem drumurile din adâncurile unei maşini, aveau carneţele, salopetă, frunţi îngândurate, însă ţipau şi se veseleau aşa cum nu-l văzusem niciodată făcând pe cel adevărat. Mulţimea lor ne-a înghiţit, încercam să răzbatem afară dar ei nu ne lăsau.

— Să-ţi spun secretul, se schimonosea unul, e nesfârşită…

— Ba e finită, infinitul nu există, e o abstracţiune, o idealizare…

— Formula Labirintului trebuie modificată în funcţie de direcţia din care te apropii de feno…

— Sigur, începu să ţipe Nizamar făcând pe nebunul, dar puteţi să-mi spuneţi cât de lung este Labirintul?

Asta i-a pus în încurcătură pe toţi; şi-au plecat privirile în carneţele şi s-au apucat de calculat. Mi-am făcut loc dând puternic din coate, îmbrâncindu-i. Am reuşit să ies dintre ei şi m-am amuzat văzându-l pe celebrul poet al Labirintelor care, ajutat de statura lui mică, evada sub ochii mei furişându-se în patru labe.

În spatele meu era un Bătrân Înţelept Automat (B.I.A.) clipind înţelegător din luminile sale, am vrut să îngenunchez lângă el şi să-l întreb, în neştire: aveam

atâtea nelămuriri, aş fi dorit să mi le exprim, simţeam nevoia să le împărtăşesc cuiva, mai puţin m-ar fi interesat răspunsurile pe care le-aş fi căpătat, presupunând că maşina mi le-ar fi dat. Apropiindu-mă însă, m-a oprit cu glasul său calm: „Sunt ocupat acum, revino mai târziu, deocamdată dau răspunsuri unui om ca tine, poate chiar ţie însuţi, sub o altă mască”.

Poetul Nizamar îmi trase un ghiont atenţionându-mă:

— Uite-o, vine, este chiar *Ea.* Ştiu că o iubeşti, nici nu s-ar putea altfel. Am impresia că vrea să-ţi spună ceva.

Şi într-adevăr, *Ea* răzbătea cu greu prin valurile mulţimii ascunse sub măştile organotronice, animale şi roboţi cu aspect hilar îşi întindeau mâinile, o îmbrânceau, ar fi vrut să o împiedice dar nu reuşeau, venea către mine, îmi făcea semne să o aştept; cum şi unde şi de ce aş fi plecat când trebuia să rămân şi să mă împlinesc ascultând-o?

— Ştiu, mi-a întrerupt *Ea* şuvoiul de vorbe care stătea să-mi ţâşnească pe buze, ştiu că mă iubeşti mai presus de orice raţiune, căci altfel nu s-ar putea, nicio judecată nu ar admite asta, dar cum să fac la fel când trupul tău multiplicat prin coridoarele Labirintului se îmbată cu speranţe deşarte la barul „Maşina Iluziilor”? Uite – mi-a întins mâna ei albă cu degete subţiri, în podul palmei o armă cu luciri mate se dezvăluia ademenitor – du-te şi distruge iluziile dacă vrei să mă ai pe mine ca o certitudine!

Atunci aş fi omorât pe oricine pentru *Ea.* Am luat arma şi m-am suit în aerojetul pe care poetul Nizamar îl furase de undeva pentru mine.

*

Mi-am oprit aerojetul în faţa barului şi am surâs trist firmei. În interiorul vehicolului era întuneric, dar asta nu m-a împiedicat să cuplez un nou miniacumulator în magazia pistolului-laser. Am coborât apoi, ascultând fâşâitul uşii glisante. Descriind o curbă mai largă decât cea necesară, am ocolit rondoul cu arbuşti decorativi din faţa intrării. Am privit o clipă perechile ce se perindau, bună seara, doamnă Delix, ce plăcere să vă revăd, sper că vă distraţi bine, apoi am trecut şi eu pragul. Am ezitat o vreme, orbit de hologramele de pe pereţi şi de larmă. Apoi am recunoscut şlagărul la modă pe care un robot îl interpreta la pian.

„Am iubit o *androidă,*
Suplă, gingaşă şi blondă,
Dar m-a părăsit candidă…”

I-am căutat îndelung din priviri şi până la urmă i-am găsit. Dacă ar fi ştiut, ar fi preferat să fie amândoi orhidee în sala de dans. Nu i-aş fi recunoscut pentru că aveam în nări parfumul *Ei* care mă făcea insensibil la alţi excitanţi olfactivi. M-am îndreptat spre masa lor. Mergeam calm, cu mâna dreaptă vârâtă în buzunar, nu observam nimic din ce se petrecea în jur. Nu mă mai deranjau nici muzica, nici larma celor de la mese, nici măcar agitaţia hologramelor nu reuşea să mă deconcen- treze. M-am oprit în dreptul lui Ta Er Ka, schiţind timid o înclinare din cap.

— Bună seara! am spus eu şters, de parcă aş fi vrut

să-i salut pe amândoi, dar de uitat mă uitam numai la ea. Celălalt tăcea.

— Bună seara, dar nu vă cunosc! mi-a răspuns mirată suav Ta Er Ka. Îşi privea întrebător partenerul cu ochii ei mici, îi cerea sprijin, ajutor, l-ar fi putut primi dacă ar fi avut reflexe mai bune.

— Îmi pare rău, domnişoară, dar e cam târziu să facem cunoştinţă!

Atât am mai spus şi, parcă pentru a-mi întări vorbele, am schiţat gestul de a privi cronograful agăţat de încheietura mâinii stângi, în vreme ce mâna dreaptă căuta cu ţeava armei pieptul ei tresăltând. Am văzut raza ucigaşă vaporizându-i ţesuturile, înşurubându-se cu un vaier în trupul micuţ, chipul *Ei* începând să se contureze din spatele măştii organotronice care se zbârcea, apoi mâna mi s-a descleştat de pe armă şi am vrut să fug, totul era Labirint, o rătăcire fără capăt, în spatele hologramelor mă aşteptau coridoarele, alte timpuri, alte variante.

*

— Haide, Nizamar, până nu pun mâna pe tine să te izbesc de pereţi, spune-mi ce cauţi tu în acest peisaj de deşert (o plăsmuire din „Barul Iluziilor” sau o aberaţie a Labirintului?). Unde este *Ea,* pentru care am luptat şi am ucis, n-am luptat şi nu am ucis pe oricine ci pe mine, visele şi iluziile mele?! De ce îmi întinzi altă armă.
crezi cumva că voi mai distruge speranţe pentru alte speranţe?

— Nu, Recenzorule Labirintic, *Ea* nu este aici pentru

că acesta nu e locul *Ei.* O vei mai căuta şi încă o vei mai găsi, căci important este drumul. O vei mai iubi şi o vei mai ucide pentru că este cel mai anacronic sentiment al tău, cel mai puţin definit. Iar arma asta este chiar de la *Ea,* ai folosit-o mai adineaori sau poate a fost de mult, va fi, nu mai ştiu exact, în orice caz ai pierdut-o dar ţi-o înapoiază, căci o să mai ai nevoie, aşa mi-a spus, ţi-o dau, deşi nu înţeleg în ce constă preţiozitatea vieţii tale, ba dimpotrivă.

*

Privesc, dar fără să văd, canionul de sus, absorbind din aer răsăritul violet al Soarelui Tarona. Sunt, voi mai fi. Voi mai fi fost pe aici, din moment ce aud uruitul slab al tancurilor pe care poetul Nizamar îl ignoră sau pur şi simplu nu-l percepe? Sunt ochii mei mai buni sau halucinez în imagini turnate în tipare deja cunoscute mie din moment ce desluşesc jos, la baza stâncilor, carcasele argintii ale SPWK-urilor, sub care se ascunde primejdia? Îl trag după mine, ne rostogolim pe contrapantă, iar colţurile stâncilor ne sfâşie carnea, suntem două şuvoaie de apă născute din ploaie, cădem, ne izbim, niciodată nu a fost altceva decât această arhetipală durere. Şi chiar dacă ne oprim, ceva continuă să se prăbuşească, să se învârtă în noi, spun, Nizamar, o, poet trândav al celor bogaţi, ştii tu oare cum este moartea în spulberarea unui tun cu radiaţii? Nu am de unde şti, răspunde el horcăind, dar cred că voi afla în curând căci toate oasele din mine sunt frânte, am fost un timp şi un spaţiu prea îndelung alături de tine, asta nu se poate să nu dăuneze în cele

din urmă, aşa afirmă poetul, nu am motive să nu-l cred de vreme ce unul din tancuri se apropie cu şenila de capul său şi, după o şovăială-părere, trece pe deasupra lui, mi-e sufletul plin de durere, nici nu mai pot să mă bucur când întreg îl văd după ce şenila s-a terminat, nu te mira, îmi explică el, m-am săturat să mai fiu atâta vreme substanţă pe lângă tine, cel care oricum mă dispreţuieşti genetic, parcă ăsta ar fi cel mai important lucru din lume, să mă pipăi ca să te convingi din când în când că exist, imaginea mea îţi ajunge, ba chiar şi atât e prea mult, important e cuvântul, de aceea mă sting. Chiar aşa se întâmplă, imaginea sa păleşte ca şi cum din el s-ar face noapte, dispare, cuvântul – e prea de-ajuns şi atât. Şi eu, Nizamar, eu ce fac, cum să scap trupul ce-l am de purtat? Fugi! Fug! Încotro? Urcă spre aripa cealaltă a canionului! Urc. Ce fac tancurile, Nizamar? Două dintre ele s-au oprit şi ţevile gândacilor argintii te caută, vor să-ţi spună ceva, nu fugi, vagabondule, poate trebuie să dai socoteală că mereu n-ai vrut să fii ceea ce eşti! Ce fac tancurile, Nizamar? Trag în tine, prietene! Stâncile se transformă într-un abur uşor, nu se aude niciun geamăt, înseamnă că nu te-au nimerit, dar, dacă s-ar întâmplă, crezi că ar fi atât de rea existenţa sub formă de vapori, de atomi?

Am ajuns, Nizamar, acum ce se va întâmpla? Pune mâna pe armă şi apără-te căci mai sus, pe piscul acela unde nu mai are rost să te caţeri, te pândeşte un lunetist! Un lunetist? Un om. Are o nevastă drăguţă, doi copii, îi place Iluzinul şi vrea să te omoare! La ce-i trebuie viaţa mea, Nizamar? Nu-i trebuie, de unde ideea asta periculoasă, viaţa ta nu trebuieşte nimănui, tocmai de asta! Haide să vezi ce se întâmplă, ce dârz

aperi ceva inutil!

Rostogolire. Salt. Culcat. Rostogolire. Salt şi fentă de salt. Şuierul aspru al laserului muşcând dintr-o stâncă. Salt peste o groapă. Cădere pe spate. Tăcere. Geamăt. Geamăt. Mama! Aşa, cheam-o! Ce tare e salteaua de piatră! Se trage de sus. Cine trage! Salt din groapă şi fugă! Cine trage? O nevastă drăguţă şi doi copii sau o sticlă de Iluzin? Fugi! Cinci paşi. Numai cinci paşi. Rostogolire peste umărul stâng. Tumbă plus salt în picioare. Viaţa e un... Şuierul aspru al laserului muşcând dintr-o stâncă! Acum cazi într-o apă adâncă şi tăioasă. Mai ales tăioasă. Adăpost în spatele unei pietre. Tăcere. Inima şi cerul. Fundul unui ocean violet adânc de câţiva kilometri. O planetă imensă spate în spate cu tine! Oasele sfărâmate şi risipite în interiorul unui trup de care ai da orice să ţi-l ştii în altă parte. Chipul imens al unui Cerb Blând şi Veşnicia în Oase ivindu-şi coarnele deasupra aripii drepte a canionului. Priveşte sclipirea armei pe care ai pierdut-o la ultimul salt. Un lunetist pândeşte de pe piscul cel mai parşiv. Salt lateral. Şuierul aspru al laserului muşcând dintr-o stâncă. Cu poftă. Cinci paşi în fugă. Numai cinci paşi. Culcat. Rostogolire peste umărul stâng. Salt în picioare spre dreapta. Arma recunoscând atingerea familiară a mâinii stăpânului. Şuierul aspru. Plonjon în cap şi pe spate. O durere tâmpită în oase şi în totul. Trăiască lunetiştii pârâţi! Inspiraţie adâncă. Cinci secunde de concentrare. N-am să-l scap, Nizamar! E rândul meu! N-ai să-l scapi, e rândul tău! Acum, trage! Tăcere. Geamătul convertizorului laser. Şuierul aspru muşcând dintr-un trup. Un lunetist pârât rostogolindu-se din stâncă în stâncă. Cad o nevastă drăguţă, doi copii, o

sticlă de Iluzin. Sticla de Iluzin se face praf.

Asta-i tot, Nizamar! Asta-i tot? De ce? Fiindcă totul e numai întrebare, un veşnic *de ce* la care eu nu sunt un răspuns ci doar un Recenzor Labirintic de circumstanţă. Iar dacă substanţa şi imaginea ta au fost prea mult pentru mine, mă pot lipsi şi de voce. Mergi, Nizamar, poet trândav, în Camera Centrală, spune-le să nu petreacă degeaba căci, oricare ar fi timpul ce şi l-au ales pentru orgie, îl voi răsfrânge asupra lor dacă se destrăbălează fără avizul meu favorabil!

Sau poate crezi că voi rămâne la nesfârşit aici, ca voi să vă bucuraţi mereu de rătăcirile mele? Nu-ţi dai seama că ne purtăm paşii pe aceleaşi coridoare? Că, acolo unde sunt eu, linişte pentru voi nu poate fi? M-aţi minţit, şi tu, şi *Ea,* acest canion de la marginea deşertului, munţii ăştia ţâşnind din nisip, au vrut să fie o capcană, o ştiu, o simt. Drept cine mă iei? Sunt sigur că dincolo sau, dacă vrei, înăuntrul stâncllor, înăuntrul lucrurilor, voi regăsi Labirintul. De la o vreme, observ că am recucerit senzaţia timpului prezent şi asta îmi spune multe. Cred că este aproape timpul sincronizării. Vom mai vedea atunci.

*

Într-un punct oarecare al Labirintului, nu e niciun semn distinctiv acolo în afară de o floare de crin zgâriată pe zid, găsesc un nod temporal. Descopăr o fărâmă a existenţei *Tale* rămasă prizonieră aici, la răstimpuri vocea *Ta* mă cheamă din abisurile trecute sau viitoare ale Timpului.

Nici nu contează că nu te pot atinge şi că nu mă poţi

auzi. Pot însă gusta din plin bucuria că exişti. Dacă nu ar fi aşa, universul accesibil simţurilor şi gândirii mele ar fi infinit mai sărac. Ni se întretaie mereu drumurile în acest Labirint, la diferenţă de câteva secunde sau ani. Întotdeauna prea târziu sau prea devreme. Nu exclud posibilitatea unei coincidenţe temporale dar nu sper în ea, nu *mai* sper. Mă priveşti fără să mă poţi vedea, mă atingi fără să mă simţi. Pe aici, chiar pe locul unde te afli, am fost sau voi fi. Înainte sau înapoi, asta contează mai puţin, eu nu definesc o direcţie în spaţiu pentru tine. Da, am auzit cuvintele tale, glasul tău puţin distorsionat, reciclat la infinit într-un mic turbion temporal. Mă rugai să te iert, spuneai că nu ai fost niciodată atât de departe de mine în fapte şi gânduri aşa cum am fost tentat să cred. Ai dreptate, gândeam lucruri rele despre tine, dar astea au fost sau vor fi, uite că nu mai ştiu. Atunci când sistemul propriu de referinţe temporale se distruge nu-ţi mai rămâne decât clipa, acest minuscul eşantion al nesfârşirii.

Ştiu că ţi-ar fi plăcut să fiu eu stăpânul ei, dar un defazaj între efect şi cauzalitate se poate produce oricând. Voi fi cândva în afara timpului, într-un anume sens îl voi domina. Dar, fiindcă reperele nu prea au sens aici, te rog să nu fixezi pentru acel moment o valoare arbitrară, un an, o zi, o oră. Va fi, este, va mai fi fost… Din afara timpului mă voi bucura că exişti în fiecare microsecundă a materiei.

*

— Padre Iliuţă, eşti chiar tu?

Vocea mi se umple de milă găsindu-l bătrân, cu

părul albit, este atât de slab încât oasele îi înţeapă salopeta ponosită, pare obosit, mai obosit chiar decât mine, deşi asta mi se pare imposibil. Cum ai făcut, Padre Iliuţă, de ai ajuns de la catedra universitară pe coridoarele Labirintului?

— Degeaba te uiţi cu atâta milă! Vocea hodorogită pare să vină din afara lui, de undeva de sus. Şi el (îmi arată copilul pe care nici nu-l băgasem în seamă) e tot eu, o variantă existenţială ce mi-am găsit-o cândva. Aşa arătam eu la opt ani (întoarce copilul, prezentându-mi-l ca pe un animal împăiat). Va creşte mare, Coiotule, şi va fi profesor de chiromanţie. Va ghici destinele oamenilor după privire, după arma pe care o poartă, după oboseală şi foame şi sete, după soare, artificial sau natural, şi după vânt. Cineva trebuie să o facă şi pe asta, nu-i aşa? Va fi mult mai bun decât mine pentru că nu va bâjbâi în căutarea viitorului cât am făcut-o eu. Până atunci însă mai are de învăţat. Vom face chiar acum o aplicaţie practică. Dă-mi palma ta! mi-o cere autoritar.

Ezit să i-o dau, dar trage de ea iar mâna mea e prea moale ca să opună rezistenţă. Începe să ghicească aproape fără să se uite, ca şi cum ar fi cunoscut totul de mult şi acum ar fi repetat o lecţie bine învăţată:

— Zăresc în palma ta linia vieţii frântă într-un zigzag. Acesta este Semnul Labirintului. Viaţa ţi se răsfrânge asupra ei înseşi iar destinul ţi-este destinul Destinului tău, dar să ştii că asta nu este o mare fericire, pentru că e tare chinuitor să te naşti şi să mori nu de la sine ci prin sine. Mai zăresc în palma ta urma unei roţi dinţate şi acesta este Semnul Maşinii, căreia i te împotriveşti mereu, vrând să fii altceva şi reuşind să

fii ceea ce eşti. Mai zăresc un fel de triunghi, semnul mărunt al neadaptării sociale şi al iubirii neîmplinite. Iar viaţa ta, la urmă, nu se sfârşeşte brusc ci ca o săgeată, ceea ce înseamnă că, în urma unei lupte, nu vei muri ci te vei transforma în altceva, nu ştiu şi nimeni nu va şti în ce, trecând peste un fel de Prag.

*

Aici, în faţa Centrului de Recrutare, ia sfârşit desincronizarea mea temporală. Stau de prea mult timp ca să nu fiu acceptat în trupele de intervenţie, mai ales că nu se pun niciun fel de oprelişti înrolării, oricine este binevenit. Alături de mine mai stau şi alţii pentru care viaţa abia începe sau se termină. Sunt printre puţinii pentru care ea este pe la mijloc. Mă simt bine alături de ei, toţi sunt vagabonzi, certaţi cu legea sau cu existenţa, aşa cum încearcă să ni se impună. La un moment dat, am auzit vocea Inginerului. Venea de undeva din mine, însoţită de mirosul necuprins al deşertului încins de soare:

— Te-am însoţit pretutindeni, deşi nu am reuşit până acum să-mi fac auzit glasul, iar uneori l-ai confundat cu cel al altora. Te văd sincronizându-te, dacă vrei, poţi renunţa oricând, algoritmul este...

Şi s-a topit în neantul interior din care venise.

*

Din viaţa mea a dispărut ziua de Vineri. Asta s-a întâmplat în Labirintul Timpului. Mă culc în fiecare Joi seară şi mă scol Sâmbătă dimineaţă. Faptul în sine nu

e nici rău, nici bun. S-a nimerit ca această particularitate să mă scape de multe necazuri. Una peste alta, am pierdut însă cam a şaptea parte din viaţă. Ceva din mine a rămas acolo, în Labirintul Timpului, încă mai caută şi n-a găsit, de altfel aş minţi să spun că eu mă simt complet evadat de acolo şi sincronizat cu prezentul.

Îmi parcurg din nou amintirile şi îmi dau seama că din existenţa mea au dispărut porţiuni mari, iar între segmentele pe care le-am trăit se află inadvertenţe, ca şi cum cineva le-ar fi retrăit, căutând să le modifice în vederea unui scop (sau o transformare) care deocamdată îmi scapă, şi nu le-a putut pune cap la cap cu exactitate..

Şi încă mă mai încearcă senzaţia că în spatele sau înăuntrul lucrurilor, fiinţelor, faptelor zăresc coridoarele Labirintului Timpului care mă cheamă să regăsesc partea pierdută din mine.

Capitolul X
LA CAPĂTUL TRANSPAŢIULUI

Stăteam îngropat în pământ până la gât şi dârdâiam de frig aşteptându-i. De şaisprezece ore, în groapa mea individuală ploua continuu şi era întuneric ca în burta unui prepison. Nu se mai termina potopul, de parcă undeva, deasupra, bezna s-ar fi lichefiat. Îmi trăsesem mantaua antineutrinică peste cap şi protejam cu pieptul acumulatorul mitralierei-laser de 15 GW, de care îmi sprijineam bărbia. Din când în când, o rafală de vânt mă descoperea în faţa apelor şi mă umpleam de spaima beznei impenetrabile. Ca s-o alung, mai aruncam câte o privire pe ecranul cu luminiscenţă uşor verzuie al locatorului. Ceva cald ca o ţintă? Aşteptam. La răstimpuri, nişte slabe pâlpâiri se înfiripau în partea superioară a ecranului şi tresăream. Ceva cald ca o ţintă? Apoi, după poziţie, îmi dădeam seama că erau nişte arbuşti timizi şi golaşi pe care vântul îi sălta din noroiul ocrotitor ca să-mi ţină mie atenţia încordată. Îi aşteptam mereu sâ vină, să pot să-i focalizez chiar în centrul mirei şi să apăs pe trăgaciul mitralierei. Să văd o suliţă de foc plecând din mâna mea şi dispărând în ploaie. Să remarc apoi o pată alb-verzuie, cu conturi neregulate, pierind de pe ecranul locatarului. Să mă întreb dacă l-am nimerit sau dacă, pur şi simplu, ligromul s-a trântit speriat într-o groapă la fel ca a mea. Plină cu apă. Gâfâind, să transmită codificat câteva simboluri grăbite şi, în secundele următoare, un

tun cu radiaţii instalat pe dealul din stânga mea să mă spulbere cu mitralieră, acumulator, locator, groapă, ploaie şi întuneric cu tot. Nu, nu voi rata ţinta! Vreau să trăiesc şi să văd gropi individuale umplându-se cu apă.

De fapt, nu eram singur. Undeva, departe, în dreapta, într-o groapă asemănătoare pândea Wladi, şi încă mai departe, tot spre dreapta, cam pe acelaşi aliniament, mai era şi Trilbo. Îi aşteptam tustrei. Ligromii ştiau asta şi întârziau bestial.

„Crede-mă – îmi şoptise un recrut al cărui nume nu-l ştiu, cu vreo două zile în urmă – ei n-o să apară decât atunci când le-o veni bine!”

Nu e plăcut să fii aşteptat de un om înarmat cu o mitralieră-laser de 15 GW. Chiar înţepenit de frig şi ud până în miezul sufletului, poate face foarte mult rău. Un singur om stând într-o groapă este greu de localizat. E o forţă care îşi aşteaptă suportul de aplicaţie, întrebându-se până la obsesie: „Ceva cald ca o ţintă?”. Totul e să nu-şi piardă minţile aşteptând. Fiindcă singurătatea unei gropi e înnebunitoare. Cu asta sunt de acord toţi.

Mi-aş părăsi poziţia şi m-aş duce până la Wladi. Am fuma împreună din aceeaşi ţigară umedă, sub aceeaşi manta antineutrică şi fumul s-ar strecura de sub ea, pierzându-se în ploaie. N-ar fi multe lucruri de spus. Wladi ar întreba într-o doară:

— Mantaua asta chiar ne poate proteja de un flux neutrinic sau e bună doar pentru ploaie?

— E bine să speri, i-aş răspunde, orice ai spera, numai s-o faci! În felul ăsta trece timpul mai repede.

Wladi o să tacă. După o vreme, s-ar putea gândi să-

mi comunice ceva important. N-ar reuşi să-şi găsească elanul. Ar ofta.

— Auzi, tu cât mai ai până la sfârşitul turei?

Cine ar putea întreba? Eu sau el. Aş răspunde eu:

— Mai am cinci zile.

Războiul nostru se poartă în ture de două săptămâni. Criojetul te aduce prin transpaţiu până la gura tunelului. Acolo este la fel ca aici. O fâşie de pământ lutos. Te afli foarte proape de Alemia şi în acelaşi timp foarte departe. Pe jos, faci vreo 200 de metri prin tunel şi ai ajuns. Nu mai rămâne decât să-ţi iei în primire postul de luptă. Asta fiindcă tunelul este capătul transpaţiului. O curbură între două seturi de trei dimensiuni, pe care războiul se scurge ca pe un tobogan. Pământul galben-lutos de la intrare a fost cândva al Alemiei. Raţiuni strategice l-au mutat într-un alt univers. Calci pe el, traversezi tunelul şi pătrunzi în corpul de gardă. Saluţi monosilabic, îţi iei arma şi ieşi afară. Te uiţi spre cer să vezi dacă e noapte şi senin. Dacă da, atunci, fără să vrei, cauţi din priviri steaua dinspre care ai venit. E atât de departe încât nu se zăreşte. După două săptămâni de război, te întorci iarăşi acolo. Pe urmă, revii peste alte două săptămâni. După un timp, îţi vine automat rândul în avanposturi. Stai singur într-o groapă, plouă şi se va lăsa cu siguranţă întunericul. Sub mantaua antineutrinică, strângând acumulatorul la piept, cu bărbia sprijinită de ţeava rece a mitralierei, cu ochii fixând ecranul verzui al locatarului cu infraroşii, gândul te va duce către tovarăşul tău din stânga sau din dreapta. Ai vrea să-ţi părăseşti groapa şi să te duci la el, să fumaţi amândoi din aceeaşi ţigară umedă, cum aş face şi eu. Ne-am

ţine de urât.

Dar nu se poate. Întâi, că nu ştiu exact unde e groapa lui Wladi, chiar dacă o bănui undeva spre dreapta, şi nici tu n-ai şti unde s-a îngropat tovarăşul tău. Pe urmă, sunt sigur că lui Wladi i s-ar face frică. El ar fi primul care ar trage în mine, şi la fel ar face oricine. De fapt, n-ar trage în mine, ci într-o pată neregulată de pe ecranul locatorului cu infraroşii. E aşa de simplu să focalizezi o ţintă caldă chiar în centrul mirei! Ar apăsa pe trăgaciul mitralierei. Ar vedea o suliţă de foc plecând din mâna sa şi dispărând în ploaie. Ar ofta mulţumit. Nici nu s-ar gândi că a ucis un prieten, ci o ţintă caldă, pentru care poţi fi decorat, ţi se acordă o permisie... Nu am la îndemână niciun mijloc special pentru a mă indentifica la apropierea de groapa lui. Nu a fost prevăzut în mod intenţionat. Fiecare trebuie să stea în groapa proprie. Până la moarte, şi poate chiar şi după. După ce pata ar dispare de pe ecranul locatorului său, Wladi s-ar muta în altă groapă săpată cu 25 de metri mai încolo. Asta pentru cazul că ar fi fost reperat. Şi-ar potrivi din nou mantaua antineutrinică peste cap şi şi-ar aţinti mitraliera-laser spre întunericul din faţă. Abia atunci şi-ar aminti de mine, de prietenul său. Ar veni până la mine, să fumăm amândoi din aceeaşi ţigară umedă. Dar nu se poate. Mi-ar fi frică şi aş fi primul care aş trage în el. Ar continua să plouă, de parcă undeva, deasupra noastră, întunericul s-ar lichefia.

*

Vuum, vuura... Undeva, în faţă, un tun cu radiaţii s-a

trezit din somn. Computerele nopţii alungă spaima de întuneric cu salve trase la nimereală spre poziţiile noastre. Mişc violent picioarele care mi-au amorţit.

— Haideţi, băieţi, haideţi! îi îndemn. Veniţi să vedem care dintre noi este mai puternic! Rezultatul nici nu mai contează. Important este să se termine odată. Ce să se termine? Orice, totul. Fascicolele de radiaţii sunt invizibile, dar totuşi ele fac stropii mărunţi ai ceţii să emită lumină. Tot aşa viaţa individului rămâne întunecată până când trupul său este lovit de un fascicol de radiaţii. Atunci el arde din interior cu o flacără palidă de formă omenească. Se transformă în cenuşă amestecându-se cu stropii reci ai ploii. Se face noroi.

Vuum, vuum… Dormiţi tunuri, n-a fost decât un vis urât despre un trăgător izolat. Vuum, vuum… E linişte, fâşâitul perdelei de apă, întuneric.

*

Mă uit înainte, nevăzând nimic te dezgrop din mine. Arunc trupul tău alb în răceala nopţii. Ţi-e frig, iubito? Da?! Şi mie. M-aş încălzi acum lângă tine, în marele oraş din Hipercubul 14. Ţi-ar plăcea să te strâng în braţe? Cum, te-ai lăsa atinsă de ultimul om al urbei tale, cel poreclit „Coiotul cvadridimensional”, muritorul de foame cu braţele şi destinul sfâşiate în angrenajele unor crude maşini, cel ce nu poate visa altceva decât şerpi, mercenarul sortit unei gropi pline de apă?!

Buzele tale nu le pot atinge pe ale mele. Am rostit cuvinte grele împotriva guvernatorului, i-am făcut de râs pe băieţii de la C.S., bunii tăi ocrotitori, de ce mă priveşti aşa, răstignită peste ploaie, doar tatăl tău este

unul dintre ei, m-a închis în mijlocul pieţii, cu un zid transparent de jur-împrejur, ca să nu te pot ajunge!

Cu mâinile astea cu care vreau să te mângâi am apăsat pe butonul mitralierei-laser. Nu ştiu dacă am ucis pe cineva. În ceaţă se poate ascunde orice, oricine, Wladi, Trilbo, tu,... oricine. Am în vizor ochii tăi sau buzele, sânul stâng. Iată, voi trage. Generalii se vor supăra, mă vor pedepsi chiar pentru iresponsabila iniţiativă de a deschide ostilităţile fără ordin. Ei şi, va mai pieri o nălucă, în timpul patrulării următoare te voi dezgropa din suflet iarăşi aruncându-te peste noapte sau zi, niciodată nu te voi lăsa uitată în tihna străfundurilor mele.

Sunt aproape mort de frig în groapa mea individuală plină pe trei sferturi cu apă, când Wladi sparge tăcerea cu emiţătorul lui telepatic.

Fiecare dintre noi are la el un asemenea aparat implantat în creier. Când atacăm, ordinele comandanţilor, recomandările computerelor organotronice par venite direct din străfundurile conştiinţei fiecăruia.

„La atac, soldat, pe viaţă şi pe moarte!” îţi spune propria ta conştiinţă. Poţi să n-o asculţi? În operaţiunile de comando şi patrulare folosirea emiţătoarelor telepatice este însă interzisă. Ligromii nu au nicio posibilitate să spargă canalul audio folosit de noi dar ne pot repera. Numai că Wladi a uitat sau are motivele lui. Vocea îi răsună puternic sub fruntea mea.

— CRIT 14-01, CRIT 14-01, te cheamă TEMPECO 9XQ, TEMPECO 9XQ, trec pe recepţie…

Dacă îi răspund, deconspir propria mea poziţie. În plus, mi se pare lesne de ghicit pentru inamic existenţa

liniei de trăgători izolaţi în faţa frontului. Totuşi, ceva are el să-mi transmită, nu face pe deşteptul de pomană. Şovăi câteva clipe, apoi aleg soluţia de compromis a răspunsului scurt. În felul acesta sper să putem schimba câteva cuvinte, înainte ca o baterie de tunuri să-şi focalizeze fascicolele de radiaţii pe direcţia noastră.

— 9XQ, aici 14-01, te-ai sonat, recepţie!

— Ştii ce se întâmplă?

— Adică se întâmplă ceva?

— Ţine-te bine!… Ne-au părăsit!

— Ce facee?!

— În spatele nostru nu mai e nimeni!

— Suntem singuri?

— Da!

— Trilbo ştie?

— El mi-a transmis bucuria. De la el s-a văzut când ultima echipă a infuzat ieşirea din transpaţiu.

Pot să-mi închipui destul de bine ce s-a întâmplat. Ştiu că stăteam destul de prost. Dincolo de munţi, ligromii grupau forţe colosale pentru a ne împinge înapoi în universul din care venisem prin transpaţiu. Camuflajul şi protecţia lor erau nu bune, chiar foarte bune, dar era imposibil ca serviciile noastre de detecţie să nu adulmece ceva. Un computer strategic primise o informaţie care modificase substanţial un coeficient. Afişase rezultatul din care trăgea concluzia că raportul de forţe s-a schimbat brusc în defavoarea noastră. Generalii s-au speriat. Au împachetat totul, au evacuat trupele. Asta se cheamă „strategie defensivă” sau „retragere fără pierderi”, fiindcă pierderile, adică noi, sunt neglijabile. Cred că am fost uitaţi, nimic mai

simplu.

— Wladi, mă auzi?

— Confirm!

— Hai s-o ştergem!

— Aici Trilbo, v-am auzit! Mă luaţi şi pe mine?

— De acord, ia-o spre transpaţiu!

— Să ne ţinem totuşi la distanţă, propune Wladi. E mai sigur.

Dialogurile se încheie. Mă ridic din groapă făcând nişte mişcări aiuristice pentru a mă dezmorţi. Pliez suportul mitralierel-laser, ca să pot trage din şold, în caz de nevoie. Cu acumulatorul agăţat de umăr, o pornesc

E atât de întuneric încât habar n-am pe unde calc. Ţin direcţia după locatorul mitralierei, dar micile denivelări ale terenului nu am cum să le observ. Cam din zece în zece paşi mă împiedic. Sunt însă încăpăţânat. Mă ridic, potrivesc acumulatorul care se bălămbăne lovindu-mă în şale. Pornesc iarăşi. Încerc să-mi imaginez trei oameni mergând pe direcţii convergente spre aceeaşi inutilă destinaţie. Acolo, la capăt, nu ne aşteaptă nicio speranţă. Nu-mi pot închipui nimic. E prea întuneric. Singurătatea m-a adulmecat. O simt prin preajmă dându-mi tircoale.

Cetăţeni ai Hipercubului 14! Sunt atât de singur, atât de departe de voi încât oriunde şi oricât timp aş avea la dispoziţie nu v-aş mai putea ajunge. Mă aflu într-un univers cu totul deosebit de al vostru, aşa cum am fost întotdeauna.

*

De urât, deschid receptorul în gama programelor telepatice.

„Aici postul de emisie telepatică din Constelaţia Scorpionului. Transmitem programul nostru pentru hipercuburile 14, 19 şi 24. Emisiunea continuă cu interviul renumitului calculator KS, considerat la ora actuală «numărul unu» în creaţia muzicală metagalactică.

Reporter: Stimaţi ascultători, mă aflu la bordul unui criojet ce se îndreaptă spre Hipercubul 14.

Alături de mine se găseşte celebrul compozitor şi interpret cibernetic, supercalculatorul KS. Profit de fericita ocazie pentru a-l ruga să ne răspundă la câteva întrebări. De acord?

KS: Cu multă plăcere!

R.: Întâi, cum vă simţiţi în postura de supervedetă?

KS: Este un sentiment foarte plăcut, am întreprins turnee prin multe galaxii, pretutindeni am fost întâmpinat cu deosebită căldură de un public foarte divers ca alcătuire. Fie că era vorba de fiinţe antropomorfe sau nu, de roboţi, ciborgi, computere, muzica mea a fost înţeleasă, am avut succes. După mine însă, a fi vedetă implică o anumită responsabilitate…

R.: Ce înţelegeţi prin ace…

Crainicul: Stimaţi ascultători, întrerupem aici reportajul pe care îl vom relua cu o altă ocazie pentru a transmite un comunicat excepţional.

Din Sectorul Ligrom ni se transmite: Forţele Armate Galactice (F.A.G.) au fost nevoite să se retragă în Hipercubul 14 infuzând transpaţiul prin care se efectuau operaţiuni strategice în Hipercubul Ligrom. Retragerea a fost efectuată fără pierderi de vieţi

omeneşti sau materiale tehnice de luptă. Comandamentul C.S. elaborează în acest moment planurile deschiderii unui nou transpaţiu spre zona abandonată, pornind dinspre Hipercubul 18. Am încheiat comunicatul special.

Pauză.

Crainicul: În continuarea programului nostru, transmitem muzică la cererea unor soldaţi ce au luptat în Sectorul Ligrom. Ascultaţi melodia *Celor rămaşi în viaţă.*

Melodie nostalgică (în interpretarea unui calculator anonim).

„Celor rămaşi în viaţă
Acasă,
Ultimul strop de simţire
Din mine…”

N-aş fi crezut niciodată că fostul tunel al transpaţiului poate însemna atât de mult pentru noi. L-am lăsat pe Trilbo de pază, cu mitraliera-laser aţintită spre răsăritul şovăielnic al Soarelui Tarona, o lumină violetă strecurându-se printre perdelele ploii. Nu a trebuit să merg mult împreună cu Wladi. După douăzeci şi cinci de metri tunelul cotea brusc şi se înfunda. Am pipăit peretele dintr-un material lucios, semăna a stâncă topită dar avea şi metal în el, mi s-a părut dur, am vrut să-l străpung cu raza laser, însă Wladi m-a oprit:

— Lasă-l, n-are rost!

Era obosit, eram cu toţii obosiţi, ne cuprinsese neodihna aceea care nu trece cu somn ci doar cu moarte.

— Chiar dacă ai avea suficientă energie pentru a străpunge peretele nu ai face altceva decât să ieşi prin partea cealaltă a dealului. S-a închis mai mult decât o poartă între noi şi ceilalţi. Transpaţiul este o curbură a spaţiului pe care ei au închis-o în sine. Nu ne mai rămâne decât să facem la fel. Să ne închidem în noi înşine.

Ne-am reîntors la gura tunelului. Violetul se năştea din moleculele aerului creând o tensiune insuportabilă. Trebuia să se întâmple ceva, dar nu se întâmpla nimic, ceea ce ne chinuia groaznic. Cel mai liniştit dintre noi părea Trilbo. Abandonase mitraliera-laser şi se lungise peste mantaua sa antineutrinică.

— Oricum, e degeaba! motivase el. Ligromii au aici atâtea forţe că ar putea invada un hipercub întreg sau chiar mai multe. N-o să le stăm noi în cale. Dacă vor să vină n-au decât s-o facă. Băiatul se predă liniştit!

Într-adevăr era liniştit. Nu-mi dau seama de unde avea în el atâta calm.

— N-or să mai vină! am ţinut să-mi exprim punctul de vedere. Ai noştri au deschis un transpaţiu în altă parte şi i-au invadat pe acolo! Nu cred că-şi închipuie trei indivizi abandonaţi Şi chiar dac-ar şti, merităm truda? Presupunând că am reprezenta o problemă cât de mică pentru ei, cu trecerea vremii ne rezolvăm oricum, adică pierim.

Ca şi cum ar fi vrut să mă contrazică, cinci ligromi apar nu departe de noi, din spatele unui tanc SPW cu turela lipsă. Nimeni nu-i observase până atunci. Nu ştim cum ne-au găsit, iar acum vin spre noi fără să se

ferească. Remarc faptul că nu poartă arme. Îmi vine să zâmbesc din cauza aceasta, iar genunchii mi se îndoaie, mâna dreaptă caută patul mitralierei, îl găseşte. Un deget pipăie nervos butonul declanşator. „Veniţi, băieţi, veniţi la moarte! Cel puţin satisfacţia asta să mi-o ofer înainte de a pieri noi înşine!”

— Lasă-i! şuieră Wladi. Acum ţi-ai găsit să faci pe eroul, recrut?! Ce vrei să dovedeşti? Ataşamentul tău faţă de F.A.G., apartenenţa la o societate umană foarte grijulie cu toţi membrii ei? Nu vezi că eşti ridicol?

Aşa e, sunt ridicol. Obrajii încep să-mi ardă de ruşine. După un timp îmi revin. Paşii lor deja se aud. Îi privesc curios. Sunt cinci, probabil o familie. Îmi aduc aminte de notaţiile din *Manualul de operaţiuni în Sectorul Ligrom.* Nici nu e de mirare. Mi se făcuse o grefă semi-organică cu toate cunoştinţele necesare aici.

„Ligrom – denumire generică dată ansamblului de populaţii singhize, cocmide, maroaşe etc. din Sectorul Ligrom. Familia ligromă se compune din cinci indivizi care gradează sexualitatea între două extreme. Acestea sunt aproximativ echivalente celor două sexe umane. Înmulţire combinativă naşte extrema feminină. Civilizaţie tehnologică de tip BKFA. Cultură de tip ZBC.”

Toţi cinci se opresc în faţa noastră. Instinctiv, am făcut front comun cu Wladi şi cu Trilbo. Ne privim în tăcere. Mie mi se par foarte reuşiţi, abstraţie făcând de culoarea violetă a pielii (sau e din cauza luminii?). Indivizii sunt aliniaţi de la stânga la dreapta gradând trepte intermediare între masculinitate şi feminitate deosebit de clare. Exact ca în manual. Extrema stângă pare un bărbat foarte viril, în orice caz, după

concepţiile mele, iar extrema dreaptă este de o rară gingăşie. Individul din mijloc este singurul mai respingător. Pipăindu-mi grenada din buzunar, îmi spun că probabil este hermafrodit. Aş putea declanşa o explozie care să tulbure această îndelungată cercetare plină de curiozitate, dar tocmai când sunt aproape hotărât să o fac, cel care este, desigur, capul familiei schiţează un semn şi ei toţi se aşază pe jos, cu picioarele înainte. Oftăm uşuraţi, urmându-le exemplul. Discul Soarelui Tarona s-a înălţat aproape complet deasupra orizontului. E un soare ciudat, se vede din ce în ce mai bine, şi totuşi cred că ar fi trebuit să dea mai multă lumină.

*

Şi Wladi, şi Trilbo, şi eu citim gândurile femeii. Vag, ca un fel de rumoare, auzim, câteodată şi vedem, ca nişte pete de culoare, gândurile celorlalţi. Ne auzim chiar şi între noi prin intermediul ei. Punem întrebări de-a valma, de aceea răspunsurile nu sunt nici ele totdeauna coerente.

„Da, toţi ceilalţi au plecat, se luptă în altă parte, unde au năvălit ai voştri. Noi nu suntem luptători, noi suntem o familie maroaşă. Punem semne. (Ne arată o plăcuţă care străluceşte violet, ca o oglindă, trimiţându-ne în faţă tristeţea violetă a Soarelui Tarona.) Semnele sunt foarte importante. Ele nu avertizează. Ele rămân, asta e foarte important. Eu nasc urmaşi. Nu o pot face fără ceilalţi. Nu o pot face cu tine. (Ăsta este răspunsul la o întrebare pusă de porcul de Trilbo.)

Acum se vede bine. Pământul galben a fost adus de voi. Aici e deşert. Sunt alte legi ale existenţei pe care nu le cunoaşteţi, aşa cum noi nu le cunoaştem pe cele de la voi. Vârtejurile acelea de lângă linia orizontului sunt Tornadele Timpului.

Ploaie a fost cât a ţinut aici războiul. Aici nu plouă. Ploaia aţi adus-o voi pentru a vă ascunde.

Tornadele Timpului sunt locuri unde timpul şi spaţiul se răsucesc şi se amestecă. Nu, nimeni cunoscut nu iese de acolo pentru că nu se ştie *când* şi *unde* te aruncă vârtejul.

Aceia care se văd pe cer sunt Cerbii cei Blânzi cu Veşnicia în Oase (C.B.V.O.). Ei nu vorbesc cu noi. Ei pot trece prin Tornadele Timpului. Noi suntem maroaşi, punem semne, ei sunt C.B.V.O., ei umblă pe cer ca norii voştri dar nu pun semne.

Voi puteţi merge în deşert, însă degeaba. Acolo totul e *altfel.* Legile sunt altele, fiinţele, acolo este înţelepciunea lui Integ Rezdef. Acolo pieriţi, şi aici pieriţi.

Noi vă lăsăm, dar voi n-o să ne puteţi urma. Noi punem semne.

Voi pieriţi. Nu ştim ce este părerea de rău. Aici totul e altfel, totul."

*

Nu voi şti niciodată de ce comunicam cu femeia, cel puţin nu exact, ştiinţific. Cred că ea era cea mai aproape de puterea înţelegerii noastre. De la dreapta la stânga, ceilalţi erau tot mai străini, tot mai departe sufleteşte, cu toate că ne asemănam puternic din

punct de vedere fizic. Plecarea lor ne-a lăsat şi mai singuri, abia acum, scăpaţi de obsesia că ligromii ar putea veni să ne spulbere, ne puteam lăsa în voia tristeţii, a disperării. Dacă cineva ar fi vrut să ne ia viaţa cu de-a sila, subconştientul s-ar fi revoltat, ne-ar fi obligat s-o apărăm deşi ea n-a valorat şi nici acum nu valorează mare lucru. Nimeni însă nu ne voia moartea. Poate că nici chiar Moartea nu ne dorea, trebuia să vină la noi forţată de împrejurări, chinuindu-se pe sine.

Dar parcă mai aveam de ales?! Când nu ai cu ce să te hrăneşti şi să-ţi potoleşti setea, când nu te aşteaptă nimeni, nicăieri, şi toţi sunt departe, atât de departe încât, practic, nu există, când totul e *altfel,* viaţa nu este potenţial terminată?

Lungit pe spate, cu ochii la cer, Wladi priveşte Cerbii cei Blânzi cu Veşnicia în Oase. Spune poveşti, amintiri, filosofează, noi îl ascultăm şi nu prea, cădem toţi din înaltul străin spre adâncurile noastre. Tot mai pregnant simt delimitându-se un zid nevăzut între mine şi acest univers.

— Lucram la Transpaţializări înainte. Eram şef de pluton. Aveam trei lansatoare mari, făceam transpaţii între lumi, totul mergea excelent, n-aveam probleme cu nimeni, până nu s-a întâmplat povestea aceea, v-am spus-o eu, după care m-au mutat disciplinar. Am mai fost în Hipercubul Ligrom, înspre părţile cocmizilor, neoficial, bineînţeles. Făceam mici curburi ale spaţiului pentru distracţia noastră, pătrundeam la ei ca să ne amuzăm, era atât de ciudat totul, atât de altfel, am furat cristale înregistrate de ei, le-am descifrat codul, erau complet anapoda, aşa sunt ei, au alte legi, alte…

În fond, ce mă interesează pe mine toate astea?

Singurul refugiu e tot în mine, sufletul e un buncăr în stare să mă apere de orice, dacă mă voi cufunda suficient de mult în el. Să mă rotesc alunecInd în spirală ca o frunză desprinsă de copac, de restul celor asemenea ei, atâta timp cât durează căderea nimic nu se poate sfârşi fără a începe altceva.

Cineva, probabil Trilbo, vorbeşte de sinucidere, vrea să dezamorseze o grenadă, altcineva (eu, Wladl?) mai speră încă în redeschiderea transpaţiului de lângă noi. Acestea nu se vor mai întâmpla însă căci în cădere nimic nu se schimbă.

Privind înăuntrul meu iau cunoştinţă de existenţa unor spaţii nestandardizate care mă sorb cu nesaţ.

Şi tot ce era în afara mea este acum înăuntru. Şi tot ce era Înăuntru este acum afară.

Explozia grenadei, trupurile noastre sfârtecate de schije, oamenii aceia care redeschid transpaţiul şi ne încarcă în criojeturi pentru a ne transporta undeva, totul se întâmplă acum în Mine, ca o bătaie de inimă sau o nălucire.

Capitolul XI
ULTIMUL MESAJ

Greşeşti, doctore, dacă te bucuri, adică, pardon, mă exprim eu incorect, greşeşti dacă socoţi că am stat în comă o săptămână întreagă şi că abia acum am deschis ochii. N-am nimic cu bucuria dumitale, bucură-te dacă e momentul, iar mie dă-mi voie să fiu amuzat de firele care atârnă de capul şi pieptul meu. Ştii, cum stai aşa aplecat deasupra mea, în ochelarii tăi cu rame aurii, mă văd deformat, şi faţa ta serioasă îmi inspiră încredere, zău, după figură, eşti sau vei fi profesor doctor… nu, academician nu cred, nu că n-ai merita dumneata, poate, ci, mai degrabă, eu nu merit atâta cinste, deşi promit să aduc probleme incitante pentru ştiinţă, degeaba insişti, cuvintele nu ţi le pot auzi, îţi ghicesc pe buze şi în priviri dorinţele, aşa că nu mă întrerupe, legătura noastră nu poate dura mult, mai bine notează, înregistrează, în orice caz, bagă la cap ce îţi spun, pentru că falia se astupă şi vom pierde contactul cât de curând. Nu mă enerva, doctore, faptul că miroşi a ceva, probabil a tutun bun de pipă, eu nu mai identific mirosurile, nu-ţi dă dreptul să iroseşti clipa, ce, parcă eu nu ştiu că pe noptieră se află un osciloscop, sau cam aşa ceva, care face blip, blip?! Nu vrei să înţelegi că nu sunt şi nici n-am fost bolnav, adică am fost, mai de mult, fără nicio legătură cu ce se întâmplă în prezent. Cu mine e altceva, doctore, eu nu

mă aflu acum aici, în această încăpere, şi nu mă face nebun până nu asculţi totul, altfel îmi stric impresia despre tine, zău, e păcat, mai bine află că eu întotdeauna am fost cam timid şi retras, ai mei erau ofticaţi pe treaba asta, şi mai sunt şi-acum, dar degeaba ai să-i întrebi pe cei ce mă cunosc, căci aici e buba, omul poartă mai multe măşti, în orice caz aşa se zice, dar eu cred, căci le-am simţit pe propria-mi piele, însă totul a pornit de la orgoliul meu de a face foarte multe în viaţă, mă credeam capabil de prea multe, şi chiar eram, să-nnebunesc dacă nu eram, am fost prea entuziast, mai ales spre sfârşitul adolescenţei îmi propusesem să fac foarte multe lucruri, cine mă auzea, mi-o servea imediat: „Mă băiete, ia-o mai încet, că eşti tânăr, ai să vezi tu că nu-i aşa de simplu!”, pe mine mă durea în cot, surâdeam şi inventam înjurături cu fosile. Când am început să încerc pereţii cu capul, mi-am format, aşa, o părere că ei erau de vină, că eu vroiam chestii mari şi ei nu mă înţelegeau, îmi puneau beţe în roate, în orice caz, mai curând împotriva mea decât indiferenţi, erau uniţi, fie conştient, fie inconştient, să-mi rănească bunele intenţii, şi atunci, ca să-mi conserv visele, frumoasele mele vise, îmi construisem în imaginaţie o lume a mea, unde eu nu mai eram pur şi simplu un vagabond, un vântură-lume trăind de azi pe mâine, cu tipii de la Controlul Spaţiului pe urmele mele, cu setea de sentimente pe care ţi-o lasă legăturile afective cu himerele potolită într-un fel sau altul, în fine, o lume care, cel puţin pentru mine şi poate şi pentru cei ce-mi semănau, să fie mai bună. Cu timpul, mi-am dat seama că toate aceste idei, sentimente, visuri se află închise în universul meu

interior, îmi construisem şi o imagine grafică, un fel de hartă, închipuie-ţi o hârtie care are desenată în mijloc ceva ca o ţară, nu contează ce formă are, ţara asta se numeşte SUFLET, LUME INTERIOARA, în fine, spune-i cum vrei, dar să ştii că eu înţelegeam prin asta ceva ce îmi aparţinea numai mie, şi, de jur-împrejurul acestui tărâm, o altă ţară, mult mai mare dercât orice bucată de hârtie ce ar putea încape în acest univers şi care se numeşte REALITATE, LUME EXTERIOARA, lumea celorlalţi oameni, mult prea diferiţi de mine şi cu care ziceam eu că mă aflu în război, bineînţeles împotriva voinţei mele, căci eu, deşi luptam contra lor, vroiam victoria tot pentru ei, nu pentru mine, ce puteam face cu ea, ar fi fost stupid, eu – singur stăpânitor peste toţi, din păcate ei nu ştiau asta, luptau foarte serios şi erau mulţi, mulţi ai dracului, doctore, nu te speria, tu nu cred că erai cu ei, tu erai dintre ăia indiferenţi, nu m-amestec, nu mă bag, faceţi orice numai să mă lăsaţi să-mi fie cald, nu te supăra că-ţi spun toate astea, comunicarea, canalul de comunicare mai bine zis se va închide în curând, miroşi haios, doctore, bănuiesc că a tutun bun de pipă, că doar nu a parfum, ce naiba, doar nu eşti femeie, şi-mi plac şi ochelarii tăi cu ramă aurie care vizualizează biocâmpuri, ce crezi, oi fi eu vagabond şi cam incult, dar ştiu că mă vezi prin ei ca o încâlceală de nervi străbătută de curenţi tot mai slabi, nu prea ai figură de profesor doctor şi nu mai ştiu ce ca să ai habar ce înseamnă să ai vise şi să fii flămând, să nu trebuiască decât să afli de prezenţa unora ce luptă împotriva ta ca să te doară! Tu eşti doctor, stai precis pe la nivelul 19, te-a durut vreodată un om de pe stradă? Da, aşa, pur şi simplu, să vezi un… – nu

contează sexul, vârsta – şi să te doară pentru că ştii că este împotriva ta, dacă nu în fapte, măcar în gânduri, şi dacă nu în gânduri, atunci în indiferenţă, ştii tu, doctore, ce armă cumplită e indiferenţa celor mulţi?! Nu eşti tânăr, nu eşti bătrân şi nu-ţi doresc să te afli în raza ei de acţiune, cât ai putere, doctore, fereşte-te de indiferenţă, eu n-am ştiut să mă feresc şi uite că m-am ales cu răni grave, nu fi stupid, cu răni în suflet, sângera abundent sensibilitatea mea şi atunci, ca să supravieţuiesc, nu pentru mine, tot pentru ei, mă refugiam tot mai în adâncul meu, acolo era bine, era linişte, creasem o lume mai bună, important era s-o pot păstra şi să-i dau un minimum de materialitate. Dacă vrei să înţelegi mai bine ce spun, încearcă şi priveşte o flacără pâlpâind, fă un efort, doctore, şi improvizează un foc din ceva, găseşti tu, e adevărat, astăzi e desuet, un anacronism sau pe-aproape, dar nu o imposibilitate, fă deci un foc şi n-o să-ţi pară rău, o să înţelegi niţel mai mult decât nimic din ceea ce se întâmplă cu mine. Şi cam tot în perioada aceea mă înrolasem în armată, voluntar, ce să-i faci, trupul meu trăia încă pe lumea voastră, doctore, da, da, am zis a VOASTRĂ, nu te grăbi, ai răbdare, mai e puţin şi ai să pricepi totul, deci trebuia să mănânc, aşa e la voi şi încă o să mai fie multă vreme, însă eu am găsit un alt univers, fie şi paralel dacă vrei, deşi îţi spun de pe acum că paralelismele nu prea au niciun sens, aici, la mine, totul e altfel, totul se judecă şi se înţelege diferit decât la tine, şi mai am nevoie din lumea ta doar de trupul meu, bine că nu l-aţi molecularizat, îmi va folosi de minune şi pe mai departe. Începusem să-ţi povestesc, în armată am urmat un curs de specializare

în creiere organotronice, e colosală îmbinarea asta de fiare cu celule vii, ce să zic, mi-a fost greu, eram un pârlit de tehnician energetician şi nu-mi mai făcusem de mult meseria, însă una peste alta m-am descurcat, mi-a părut rău că nu putea afla şi bătrânul, el era neam de fermieri, creştea prepisoni în Constelaţia Scorpionului, nu-ţi mai explic exact unde că tu tot nu ştii ce-i ăla un prepison şi cum arată o turmă pe dealul de lângă casă, şi cum învăţam eu aşa, mă minunam la câte arme se pot folosi creierele alea, iar dacă vrei să te uluiesc de-a binelea află că, oriunde le-ai fi utilizat, structura lor funcţională era cam la fel, sigur, practic vorbind, blocurile din care se compuneau difereau ca alcătuire, era firesc, însă făceau cam acelaşi lucru, evident, în ansamblu, nu era o şmecherie mai bună decât creierul oamenilor, să zic mai bine al unora dintre ei, totuşi, cu timpul, cine ştie, mi-e teamă să mă bucur sau să plâng pentru clipa aceea... Ei, şi cam tot ceea ce pot face creierele acelea, nu spun că-i mult sau puţin, se realizează nu atât prin schimburi structurale, ci prin modificarea conexiunilor dintre blocurile funcţionale, după cum e nevoie, şi atunci mi-am spus că şi în creierul unui om, sau măcar al unor oameni, s-ar putea obţine modificări de conexiuni, nu cu bisturiul-laser, doctore, ar fi ca un topor, ci acţionând un dispozitiv mental pe care toţi îl avem, dar numai eu ştiu de el, deocamdată însă e necesar să cunoşti codul unor mesaje care să-ţi permită accesul controlat la acest dispozitiv. Dacă vrei să înţelegi, gândeşte-te că nu există doi oameni care să raţioneze la fel, şi aici vin eu să-ţi demonstrez că nu numărul de neuroni este important la afacerea asta, ci mai

degrabă conexiunile dintre ei şi, dacă le poţi controla, ai să faci din creierul tău ce vrei. Mie nu mi-a izbutit chestia asta ca lumea fiindcă mă simţeam foarte singur, dacă nu ţi-au spus, îţi spun eu, am luptat în Alemia şi, într-o noapte, când eram de gardă în avanposturi, ligromii au atacat prin surprindere şi i-au gonit pe-ai noştri prin transpaţiu, pe care l-au şi închis de altfel în urma lor, şi eu, împreună cu Wladi şi Trilbo am rămas acolo, cui să-i pese de trei amărâţi, când forţele Hipercuburilor Unite abia îşi mai trăgeau suflarea?! Pe urmă Wladi şi Trilbo au murit, am rămas singur la gura unui tunel care fusese transpaţiu, ca să scap, m-am adâncit în mine însumi, nu-ţi spun cum, n-are sens să vii şi tu aici, deşi ai putea, îţi mai aduci aminte harta, harta care ţi-am descris-o înainte, ei bine, ţara micuţă din mijloc, LUMEA INTERIOARĂ, am descoperit că nu-i atât de mică pe cât pare, doar în planul hârtiei se vede aşa, însă ea există în adâncime şi într-o infinitate de alte dimensiuni, da, da, sufletul mic al unor oameni, al tuturor oamenilor este foarte vast de fapt, dar ei nu ştiu, nici eu nu am ştiut, nu fi copil, doctore, nu e vorba de moarte sau de o altă existenţă care urmează după viaţă, acolo n-am ajuns cu cercetările, deşi, mai ştii, însă eu de aici, de unde sunt, văd omul ca fiind materializarea unor universuri ce se întrepătrund, şi asta cred că este orice fiinţă, un hol cu multe uşi... Vii de undeva, de la ceva, deschizi o uşă – o viaţă – şi traversezi holul – un suflet – ca să ajungi în altă parte, la altceva. Şi acum, e timpul, poate, de fapt, ai început să înţelegi şi tu că nu există o lume interioară sau exterioară omului, aceste relaţii de incluziune sunt false, numim exterior locul de unde

primim informaţii mai multe, dar poate fi şi invers, eu mi-am schimbat poziţia, sunt acum, dacă vrei, cu faţa spre propriul meu interior, iar dumneata, cu ochelarii şi cu mirosul tău de tutun bun de pipă, cu acest oraş important din Hipercubul 14, cu toţi cetăţenii de la nivelele subterane şi de la suprafaţă, cu toţi potentaţii şi săracii, cu toate tipele pe care le-am iubit sau nu le-am iubit, cu tot restul de hipercuburi pe unde am fost sau n-am fost, inclusiv ferma părinţilor şi câmpul de luptă din Alemia, cu tot timpul scurs înainte şi după naşterea mea, toate acestea, doctore, inclusiv, tu, nu se mai află ÎN AFARA MEA, ci ÎNĂUNTRU. Poate că e cam mult spus aşa, totul, dintr-o dată, ca să pricepi ar fi trebuit să te conving pe-ndelete, însă crede-mă, doctore, nu mai am timp, legătura noastră se va întrerupe curând, eu de fapt am venit să-mi iau trupul, adică nu să-l iau, ci să-l întorc cu exteriorul înăuntru, nu te teme, n-ai să-mi vezi măruntaiele, n-ai reuşi s-o faci decât dacă ai ajunge la marginile universului în care te afli, şi dacă te întrebi cum de încape o lume atât de mare în trupul unui om atât de mic, am să-ţi răspund că „mic” sau „mare” sunt calificativele spaţiului tău, iar aici, pe partea cealaltă a existenţei, nu sunt nici măcar forme, energii, mase, lumină sau mai ştiu eu ce alte reprezentări fizice ţi-ai putea imagina, deoarece trebuie să-ţi spun că acum noi nu mai gândim *structural* la fel, eu am alte simţuri, alte senzaţii, comunicarea dintre noi se face cu un efort cumplit din partea mea întrucât îmi modelez subconştientul după logica ta, însă el este în prezent conştientul meu şi ceea ce îi cer îl oboseşte, adică mă oboseşte teribil, de aceea nici nu mai încerc să te aud,

să descifrez ce spui, cred că asta m-ar da gata. Un singur lucru mă determină să mă simt trist privind una din celelalte feţe ale existenţei, nu este singura, este cea la care am avut eu acces şi m-am repezit prea entuziast, acum n-o să mai pot reveni prea curând la vechiul meu fel de a fi, această lume este cu totul alta, se pare mai bună decât a ta, dar prea diferită, mult prea diferită, sper să o înţeleg şi să mă descurc, iar dacă mă voi reîntoarce la tine, la universul tău, doctore, o voi face, spaţial şi temporal vorbind, acolo unde ar putea exista oameni care să mă înţeleagă la rândul lor.

Este un fel de prag peste care trebuie să trec adunându-mi clipele pe care tu le numeşti trecute sau viitoare, o cumpănă a vieţii ce se va înclina de partea cealaltă, permiţându-mi o existenţă în sine; tratând esenţa ca esenţă, voi renunţa deocamdată să modific Exteriorul în speranţa că astfel voi stăpâni propriile mele adâncuri. Provocând o inversiune, lumea se va schimba, totul va fi altfel, eu voi lipsi, universul însuşi se va schimba, timpul, spaţiul, energiile voastre vor fi altele decât acum, şi totuşi esenţa ca esenţă va rămâne invariantul acestei transformări de tip salt. Trecând pragul, voi nu veţi mai fi în privirile mele ci în gânduri, în ungherele ascunse ale sufletului.

Se apropie sfârşitul, doctore, nu fi stupid, ţi-am spus că nu e vorba de nimic asemănător cu moartea, de altfel ai să vezi, voi dispărea instantaneu cu totul nu în timp, nu în spaţiu, ci ÎN MINE. Îmi place figura ta, doctore, să ai grijă de ceilalţi semeni ai tăi, să nu faceţi prostii, n-am să aflu niciodată dacă miroseai întradevăr a tutun bun de pipă, e o chestiune de

interpretare a unor excitanţi foarte vagi şi tulburi pentru mine, acum am să te rog să renunţi puţin la ochelari tăi de vizualizat biocâmpurile, chiar dacă au ramă aurie ce contribuie la întregirea prestanţei tale de profesor doctor şi nu mai ştiu ce, lasă-i, o să-i pui pe urmă din nou, îmi doresc privirea ta, o privire cât mai umană, nu-ţi cer să zâmbeşti, poate e prea mult, să fiţi cuminţi, oameni, vă aflaţi ÎN INTERIORUL MEU, la revedere, pe nu ştiu când şi nu ştiu unde, sunteţi acum atomii unei amintiri, la capătul a tot ce veţi cunoaşte mă găsesc EU, SFÂRŞITUL MESAJULUI, doctore!

Dicţionar SF
UNGUREANU, Alexandru

(1957 – 2004)

de Aurel Cărăşel - 01.06.2010

Scriitor SF, redactor şi editor.

Născut în Bucureşti. Este fiul juristului Vasile Ungureanu şi al Elenei. Face şcoala în Bucureşti, fiind înscris la Liceul Teoretic nr.24, apoi, în cadrul Insitutului Politehnic din capitală, urmează cursurile Facultăţii de Transporturi. Încă din perioada liceană, este interesat de literatură şi frecventează majoritatea cenaclurilor bucureştene de profil, scriind în special proză umoristică, teatru absurd şi lirică modernistă. Deşi are o formaţie ştiinţifică la bază, Alexandru Ungureanu este un spirit umanist prin definiţie. Este atras de SF încă din perioada apariţiei „Colecţiei de povestiri ştiinţifico-fantastice”, iar fixarea asupra unui anume tip de literatură se face în anul 1978, când descoperă cenaclul studenţesc „Solaris”, din Casa de

cultură „Grigore Preoteasa”, al cărui preşedinte devine în perioada 1979-1982. Aici este coleg de generaţie cu Mihail Grămescu, Ştefan Ghidoveanu, Faur Agachi, Dănuţ Ungureanu. În 1982, după încheierea studiilor superioare, este repartizat ca inginer la Staţia Căi Ferate Uzinale a Combinatului de îngrăşăminte Chimice Bacău, iar din 1984 fondează şi conduce cenaclul Clepsidra, afiliat pe lângă Comitetul Judeţean Bacău al U.T.C. Atmosfera de creaţie de aici este favorabilă continuării lucrului la ciclul SF „Artele marţiale moderne”, precum şi începerii unui roman realist, intitulat „Povestiri de la marginea lumii” (rămas în manuscris). În 1987 se transferă la Centrul de Radiodifuziune Galbeni din Bacău. După 1990 îşi abandonează profesia şi intră în domeniul gazetăriei – împreună cu membrii cenaclului „Clepsidra” fondează revista „Pur şi simplu”, al cărei redactor-şef este în perioada 1990-1991; tot acum, este editorul-şef al revistei „Dracula”. În 1992, devine director al revistei săptămânale „Argus”, în 1993 ajunge redactor-şef adjunct la cotidianul „Ziua” şi redactor-şef la „Radio Star B”. În perioada 1995-1998 lucrează la publicaţiile „Ultima oră”, „Monitorul de Bacău” şi „Aşa”.

Debutează în publicistica SF în anul 1981, când „Suplimentul literar-artistic al Scânteii Tineretului” îi publică povestirea „Alarmă în sistemele cibernetice”. În acelaşi an primeşte premiul revistei „Convorbiri literare” pentru povestirea „Maşina de visat şerpi”. În anii următori publică frecvent povestiri în revistele „Convorbiri literare”, „Ştiinţă şi tehnică”, „Almanahul Anticipaţia”, precum şi în fanzinele „Ing”, „Paradox”, „Helion”, „SF Magazin”.

După 1982, Alexandru Ungureanu încearcă să reînnoiască atmosfera spaţiului literar SF românesc: cu „Artele marţiale moderne” (1982) şi „Artele marţiale moderne II” (1985), aduce în prim-plan universul luptei pentru mândrie şi onoare, specific culturii japoneze; numai că în textele sale totul se petrece într-o societate viitoare, în care lupta a ajuns să fie considerată un mod de viaţă, iar luptătorii au ajuns copii videoplasmatice ale indivizilor originali, un fel de sclavi moderni care se pregătesc să moară pentru demnitatea maeştrilor.

Debutul în volum se realizează în 1984, când publică la editura „Albatros”, în colecţia de specialitate „Fantastic Club”, o parte din textele independente, apărute prin reviste, sub forma unui neclasic roman modular, intitulat „Marele prag”, care este premiat, în acelaşi an, cu Premiul CC al UTC. În peste două decenii de activitate, publică proză scurtă în peste 20 de volume colective, dintre care amintim „Avertisment pentru liniştea planetei”, „Povestiri ciberrobotice”, „Povestiri pentru mileniul III”, „Timpul este umbra noastră”, „Young Science Fiction from East”, „Antologia Nemira 1994″, „Twelve”.

Între 1981-1991, Alexandru Ungureanu câştigă 5 premii literare SF, dintre care cel mai important este Premiul european pentru tânăr autor, acordat la Euroconul din 1991.

Scriitorul Alexandru Ungureanu este autorul unor texte străbătute de un abia simţit fior liric, adesea reprimat, în favoarea unui amuzament transparent şi, adesea, parodic. Brodând pe marginea a două teme, fundamentale pentru întreaga sa creaţie – tema

maşinii şi tema copiilor umane (indiferent de natura lor, de la banalul computer, trezit la conştiinţa de sine, până la videoplasme), el oscilează între abordarea funciarmente serioasă, chiar dramatică, a textului (vezi „Artele marţiale moderne”, „Cei dintr-o lacrimă”), şi cea ironic-parodică, bine lucrată stilistic în registru umoristic, care vizează în special comicul de situaţie.

„Norocosul” (1982) reprezintă unul dintre primele contacte ale scriitorului cu tema care-i va deveni favorită – dominaţia maşinii asupra factorului uman. Într-unul dintre cazinourile de pe un fost satelit elovian, la marginea Galaxiei, un pasionat al jocurilor de noroc îi propune patronului crearea unui robot-jucător bazat pe principiile statisticii, pe teoria deciziilor şi a jocului. După realizare, Norocosul devine, inevitabil, campion galactic la orice fel de joc cu cărţi, reuşind să-i învingă pe toţi marii jucători umani ai Universului. Mai mult încă, însuşi creatorul său este înfrânt, atunci când orgoliul îl face să-şi măsoare forţele cu robotul, într-un gest mitic, care repetă pe alt plan ideea creatorului devorat de propria-i creaţie.

„Cei dintr-o lacrimă” (premiul II, secţiunea povestire, la Consfătuirea Naţională din 1982) este o naraţiune romantică despre contactul dintre civilizaţii, dar şi (surpriză!) interregnuri. Pornind de la o subtemă mai puţin exploatată, cu rădăcini adânci în opera lui J.H. Rosny-Aîné, Alexandru Ungureanu ne propune, sub pretextul unei aventuri clasice şi tragice pe o planetă îndepărtată, o dramă delicată care sparge tiparele textelor ieftine ale genului. Rătăcit prin jungla interminabilă, eroul se încăpăţânează să ajungă la o bază ce pare din ce în ce mai îndepărtată, dialogând în

ireal cu de mult decedatul său camarad Jeremy. Doborât de ploaie şi de un virus necunoscut, este salvat în ultima clipă de bătinaşii umanoizi Aneza, care îl fac să înţeleagă prin semne că există un remediu pentru boala sa. Un leac straniu şi, aparent, de neutilizat: ca să se facă bine, personajul trebuie să se îndrăgostească, la propriu, de... o floare numită Legeea; în schimbul acestui sentiment, planta îi va ceda din bioenergia ei curativă şi îl va ajuta să revină la normal. În cele din urmă, învingându-şi orice resentiment, dar şi orice element raţional care-l determină să refuze procedura, reuşeşte să-şi dirijeze spre planta în cauză sentimentele, ca spre o femeie, aceasta îl vindecă, apoi se usucă şi moare. Înţelegând şi interpretând sub alt plan valoric relaţia interregnuri, bărbatul o conservă într-un tub de răşină polimerizată şi refuză să revină în civilizaţia umană.

Volumul **Marele prag** (1984) este un conglomerat format din 11 texte semiindependente, care pot fi lecturate şi separat. Acestea au în comun câteva personaje, trecute dintr-o aventură în alta, prin spaţiul hipercubului 14, şi care, în ansamblul volumului, propun o parabolă frecvent abordată în literatura celei de-a doua jumătăţi a secolului XX – aceea a angajării scriitorului în lumea ficţională pe care o creează. Stilistic, textele aparţin unui registru amuzant şi uşor parodic, temele cele mai frecvente fiind a labirintului temporal şi a maşinii creatoare de lumi (există o maşină a iluziilor, o maşină labirintică şi chiar o maşină de visat şerpi).

Cea mai cunoscută (şi premiată) dintre ele este chiar povestirea de debut, „Scrisoare din hipercubul

14″, foarte bine realizată din punct de vedere stilistic şi ca ritm. Aici facem cunoştinţă cu eroii ce vor susţine structura narativă a întregului volum: Coiotul cvadridimensional, vocea narând totul la persoana I, barmanul Daddy Blue, contrabandistul Moşul Gonflabil, Padre Iliuţă, profesorul de magie de la Catedra de Psihochiromanţie a universităţii locale, Gaepa, ajutorul Moşului, Marele Alf, comandantul local al Controlului Spaţial (CS). Acţiunea povestirii se petrece într-un viitor îndepărtat în care omenirea a colonizat o bună parte din Galaxia cunoscută, divizând-o în hipercuburi în interiorul cărora se călătoreşte cu viteze hiperluminice. Coiotul cvadrimensional este nevoit să părăsească hipercubul, datorită unor activităţi nu prea legale şi, pentru a reuşi să o facă, trebuie să apeleze la ajutorul Moşului Gonflabil (MG), care îl obligă să intre într-o acţiune de contrabandă – trebuie să participe la un furt de energie de pe o planetă din hipercub, aflată într-un timp trecut. Operaţiunea reuşeşte, dar Coiotul şi Gaepa încearcă să-l păcălească pe MG şi să-i fure câteva unităţi energetice. Nu reuşesc, iar acesta îi dă pe mâna CS-ului.

„Farsa” este o continuare a aventurilor Coiotului cvadridimensional, numai că dispare definitiv suculenţa mirajului straniului hipercub 14, totul transformându-se în banale şi cvasicasnice peripeţii, lipsite de glorie şi, uneori, chiar de umor. Coiotul este angajat de şeful CS-ului, pe post de… dădacă, pentru supravegherea neastâmpăratului său fiu Bati, în vârstă de 7 ani. După o serie de mici frecuşuri cu acesta (pasiunea sa cea mare fiind arta subtilizării obiectelor, în manieră iluzionistă), Bati îi oferă marea surpriză:

după ce îşi congelează sora mai mică, o taie în cubuleţe şi îi oferă Coiotului un moment sadic de educare a atenţiei, obligându-l să o reaşeze în forma tiparului original.

„Resemnată, maşina...” prezintă relaţia dintre un automat inteligent, „Bătrânul Înţelept Automat 453″, şi Gaepa, care doreşte să afle sensul ascuns al unui vis ce-l bântuie şi în care-i apare mereu o carte, intitulată „Poveţe pentru fiii raţiunii”. BIA 453 nu reuşeşte să-l lămurească prea bine cu privire la legătura ascunsă dintre femeie şi ideea de fericire absolută însă îl taxează cu o mulţime de unităţi monetare contorizate.

În „Maşina iluziilor”, personajul principal, însoţit de o prietenă, Ta Er Ka, trăieşte o aventură în barul „Maşina Iluziilor”, unde reuşeşte să părăsească aparenţa realului cu ajutorul băuturii numită Iluzin: din frigul glacial al unei peşteri, trece în colcăiala plină de viaţă vegetală a unei jungle şi simte existenţa asemenea unei plante, apoi se transferă în iluzia unei plaje marine, unde îmbracă forma unei pantere rătăcind pe nisip, pentru ca, în final, să ajungă în mijlocul unei săli-cavou, plină cu schelete vii. Aventura se termină atunci când înţelege rostul Iluzinului în viaţa umană, precum şi faptul că iubita sa este doar un efect al acestuia şi nu o realitate biologică, asemenea lui.

„Nesfârşita maşină” este, probabil cea mai bună nuvelă a lui Alexandru Ungureanu, un text clasic, în descendenţă kafkiano-lemiană (amintind, până la un punct, atât de atmosfera sumbră a „Procesului” lui Frantz Kafka, cât şi de „Jurnalul din cada de baie”, al lui Stanislaw Lem), dar şi cu reminiscenţe recognoscibile în literatura distopică a anilor ’70 – ’80.

Rămas fără slujbă, Coiotul trebuie să se angajeze pentru a supravieţui la Fabrica de Retinazin, o ciclopică unitate industrială subterană, ale cărei margini nu le cunoaşte niciunul dintre angajaţi. Treptat, personajul descoperă că lumea subterană se poate întinde până dincolo de centrul Pământului, că principalul produs – retinazinul, o substanţă care acoperă necesarul de alimente şi de lichide al unui individ numai cu câteva zeci de grame de substanţă, pare să fie numai o acoperire a unei evoluţii mecanice până dincolo de limitele posibilităţilor imaginaţiei umane, şi că niciunul dintre miile de oameni pătrunşi în lumea stranie a Maşinii nu se mai poate întoarce la suprafaţă, deşi contractul este numai pentru şase luni; aventura echipei de căutători ai Lumii Imaginare din Exterior prin nesfârşitul pântece al maşinăriei pare o experienţă descurajantă, la finele căreia eroul constată că lumea în sine nu este altceva decât cealaltă faţetă a Maşinii, în care oamenii duc aceeaşi robotică, prizonieră existenţă, pe axa bine determinată casă-serviciu-casă. Singurul personaj real, trecut dincolo de simbolistică, pare bătrânelul cu părul alb, slinos, care-l întâmpină pe Coiot atât la intrarea în fabrică, cât şi la tentativa de părăsire a acesteia, aflat în perpetua stare de căutare a zăpezii albe şi gustoase din copilărie.

„Maşina de visat şerpi” este o continuare, pe un alt plan, a ideii de maşină-perpetuă, din textul anterior. Aflat la plimbare cu micuţul Bati, Coiotul descoperă în vitrina unui magazin o reclamă hipnotică la Satvi AK 5, o maşină organotronică de visat. Testând aparatul, Coiotul trăieşte în numai câteva minute realitatea unui vis care pare a avea dimensiunea unei vieţi: aparatul îi

induce ideea că s-a transformat într-o râmă şi trăieşte, sub acest aspect, o serie de peripeţii care aproape îl conving că, de fapt, prima parte a existenţei sale, cea umană, a fost cea falsă.

„Maşina interioară” îl duce pe Coiot într-o altă zonă a hipercubului 14, la magazinul de piese mecanice al doamnei Delix, de la nivelul -17, acolo unde speră să descopere, alături de piesele necesare, şi planul ideal al unei maşini perfecte. Numai că singurul obiect interesant, după ani de căutări, este sfera-oracol, un aparat statistic, care intrând în contact direct cu subconştientul şi cu inconştientul uman poate să răspundă la întrebările umane fundamentale privind viitorul, viaţa şi moartea, aşa cum îl asigură doamna Delix. Dar rezultatele reale par să fie cu totul altele, iar Coiotul află pe pielea sa că, de fapt, răspunsurile nu pot să fie absolute vreodată, ci relaţionate la propriile dorinţe ascunse şi niciodată conştientizate.

„Parada păianjenilor” îşi desfăşoară acţiunea la acelaşi nivel -17 al hipercubului 14, unde Coiotul este întemniţat de către autorităţi pentru încălcarea legii, într-o închisoare imaginară, aflată în mijlocul pieţei centrale, închisoare care constă într-un pătrat cu latura de câţiva metri care are suspendat deasupra un ochi hipnotic mecanic; acesta îi induce prizonierului gândul că pereţii din jurul său sunt reali şi că nu pot fi străpunşi, lăsându-le însă celorlalţi plimbăreţi posibilitatea de a intra în celula imaginară şi de a conversa cu infractorul. Acesta trăieşte ideea de prizonierat prin paralelism cu imaginea care i s-a întipărit în creierul de copil, în care păianjenul Arko, de la ferma părinţilor săi, îşi ţesea invizibila plasă, după

care lăsa să se zbată în ea o insectă zburătoare până când aceasta obosea să o mai facă şi ceda în faţa duşmanului de moarte. După ce este eliberat, Coiotul constată că, de fapt, chiar şi în viaţa civilă, interdicţiile care îi frustrează voinţa şi personalitatea sunt atât de numeroase, încât iluzia libertăţii nu rămâne decât... o iluzie.

„Labirintul timpului” este textul cel mai amplu ca dimensiuni din întregul volum, un fel de punct nodal, în care se întâlnesc majoritatea personajelor, şi care încearcă să facă trecerea din spaţiul interior al hipercubului 14, către acela exterior al Universului din care face parte implicit. Coiotul şi-a părăsit, pentru moment, statutul de individ asocial şi devine Recenzor Labirintic, omul de a cărui părere depinde acreditarea Labirinturilor personale pe care locuitorii hipercubului au dreptul să le construiască drept spaţii de agrement. Fiind solicitat de Marele Alf să-i acrediteze labirintul, Coiotul se rătăceşte însă în cel mai mare şi mai complicat labirint pe care l-a străbătut vreodată, un loc care se dovedeşte a transcede Spaţiul şi Timpul normal, transformându-se într-o capcană-probă care conduce spre autocunoaştere. După mai multe aventuri, în care se întâlneşte cu mai vechi cunoştinţe (Inginerul din burta Maşinii nesfârşite, poetul Nizamar, doamna Delix, patroana anticariatului, Ta Er Ka, iluzia iubirii sale secrete, padre Iliuţă, însoţit de sosia sa copil dintr-un alt model dimensional) şi trăieşte neaşteptate aventuri şi dezamăgiri, ajunge, în sfârşit, în segmentul de Univers din care a plecat şi se hotărăşte să-l fixeze în memoria coordonatelor trupului său luptând pentru el – aflat în faţa Centrului de Recrutare, se înscrie ca

simplu soldat pe unul dintre fronturile galactice.

„La capătul transpaţiului” începe o viziune exterioară hipercubului 14 a aventurilor Coiotului cvadridimensional; aflăm că umanitatea din toate hipercuburile se află într-o continuă expansiune galactică şi că, uneori, această expansiune se împiedică de dorinţa unor extratereştri de a-şi apăra spaţiul locuibil. Personajul se află la limita curburii unui tunel transspaţial care străbate multiplele „felii” ale Universului şi ajunge la graniţa cu civilizaţia ligromilor. După o serie de victorii şi de înfrângeri, Coiotul află de la cei doi colegi, aflaţi în gropile individuale apropiate, că trupele umane s-au retras şi i-au părăsit, voluntar sau în neştiinţă de cauză, închizând tunelul în spatele lor. În timp ce fac un scurt consiliu de război pentru a stabili cum să reacţioneze în acest caz, sunt vizitaţi de o familie de ligromi, care se dovedesc, în fapt, a fi personaje paşnice, care trăiesc într-o lume particulară, substanţial diferită de cea umană. Când şi aceştia pleacă, lăsându-i absolut singuri în pustiul din jurul lor, singura speranţă de salvare, în afară de aceea a sinuciderii, rămâne scufundarea în eul interior, descoperit ca o lume alternativă la aceea exterioară, a Universului.

„Ultimul mesaj”, scrisă într-o abordare stilistică diferită, apropiată perioadei postmoderniste din main-stream, readuce persoana I pe post de povestitor, încheind cercul narativ deschis cu „Scrisoare din…”. Este vorba despre monologul unui vagabond bolnav, adus în spital de pe străzile hipercubului 14, care încearcă, fără să poată, să realizeze un contact telepatic cu doctorul care îl tratează. Din şirul, uneori

aparent lipsit de coerenţă, al gândurilor acestuia, aflăm că este vorba despre spiritul Coiotului, care a reuşit să evadeze din tunelul transspaţial blocat, din hipercubul Ligrom, folosindu-şi eu-ul ca pe un altfel de tunel şi aducând Universul exterior, în care trăieşte umanitatea, în propriul său interior, ca într-un inconştient joc demiurgic. Comunicarea este însă imposibilă, iar Coiotul rămâne în singurătatea absolută a propriei sale divinităţi. Marele Prag al comunicării nu poate fi depăşit în acest stadiu de evoluţie al omenirii.

„Artele marţiale moderne” (1982) reprezintă o direcţie de abordare inedită pentru SF-ul românesc al epocii – atmosfera culturală asiatică, cu întregul ei cortegiu de norme de conduită, care au la bază onoarea. Într-o lume a viitorului, omenirea risipită prin spaţiu, în căutare de noi planete colonizabile, descoperă fascinanta lume a planetei Olma, de la care împrumută câteva elemente de arte marţiale, extrem de sofisticate. Treptat, pe Pământ se dezvoltă noi tehnici individuale de luptă şi, pentru ca protagoniştii să fie feriţi de pericole, tehnica de vârf le creează videoplasme (copii perfecte ale corpului lor, capabile să trăiască o perioadă determinată de timp), care să lupte în locul lor, folosindu-se de elementele de forţă şi de tehnică căpătate de originale prin antrenamente epuizante. Uke, videoplasma aspirantului la titlul de Maestru al jocurilor, este obligat să-l înfrunte, în mai multe lupte, pe Tori, videoplasma unui Maestru deja consacrat. După mai multe victorii, originalul realizează că Uke deţine o personalitate care, parţial, diferă de a sa şi care s-a accentuat prin fiecare recopiere, ajungând, în final, să-l urască, deoarece nu

a avut curaj să abandoneze Jocurile pentru a trăi o viaţă normală alături de iubita pe care a părăsit-o. Ura, dispreţul şi renunţarea lui Uke se manifestă la finalul ultimei lupte câştigate când, în loc să-şi aştepte liniştit sfârşitul, îl ucide pe Marele Maestru şi determină pedepsirea originalului, care este azvârlit în arenă pentru a lupta cu adevărat, împotriva altor videoplasme ale sale.

„Ne vom întoarce pe Herbwue” (1986) este o tentativă de trecere a temei expansiunii umane cosmice de la registrul cvasiironic al „Scrisorii din hipercubul 14″ la un registru mai grav, cu toate că tonul pare să rămână, în continuare, unul comic. În expansiunea sa nestăvilită dincolo de fruntariile propriului sistem solar, omenirea a ocupat planeta Herbwue şi a adus populaţia acesteia de şopârle inteligente la stadiul de sclavi. Revolta acestora îi suprinde nepregătiţi pe oameni şi, după trei ani de colonizare, sunt obligaţi să-şi părăsească în mare grabă poziţiile. Textul prezintă o secvenţă din această uriaşă şi dezorganizată retragere, văzută prin ochii sergentului dezertor Naizo, din batalionul 3 de diversiuni meteorologice. Surpins de o patrulă a poliţiei militare în mijlocul refugiaţilor civili, Naizo este părăsit la sol, în vreme ce ultima astronavă se ridică greoaie, în zgomotele infernale ale ultimelor confruntări dintre indigenii Joko şi forţele militare de sacrificiu, formate din mutanţi şi roboţi. În ultima clipă, înainte ca oraşul să cadă complet în mâinile duşmanului, Naizo descoperă în subsolul blindat al unei clădiri o femeie care, părăsită la rândul ei, s-a introdus într-un cilindru de conservare, şi-a programat un ciclu nesfârşit de vise

la oniroscop şi aşteaptă revenirea armatei pe Herbwue. Înţelegând că aceasta ar putea fi şansa sa de a supravieţui, sergentul face la fel şi comandă chiar acelaşi set de vise pentru a se întâlni cu ea în lumea onirică, în vreme ce, deasupra, şopârlele Joko scotocesc clădire după clădire, în căutarea celor rămaşi pe Herbwue. Chiar dacă modul de interpretare a realităţii este cel al sergentului şi lama rece a autoironiei sclipeşte frecvent, în ansamblul său textul este unul amar – ca şi pe Terra, războaiele continuă să fie inumane, atroce şi fără motivaţie reală. Revenirea pe Herbwue se va face cândva, asta e sigur, chezăşie stă tocmai lăcomia şi spiritul de răzbunare.

În 1988 începe publicarea ciclului de povestiri parodice care-l au ca personaj central pe Tudose, un fel de Tândală al epocii informatice. Asemănător până la un punct cu Theodore, personajul prozelor „naiv SF" ale lui Radu Honga, Tudose duce o existenţă complet pământeană, iar aventurile sale sociale prezintă un grad mai accentuat de complexitate. Ciclul se deschide cu „Blestemul", text în care Tudose află, din întâmplare, că deţine puteri paranormale – deranjat peste măsură de reacţiile şefului său, îi doreşte să se prăbuşească cu elicopterul, iar lucrul acesta… chiar se întâmplă. În „Renaşterea Poetului", Tudose lucrează la un reactor genetic de replicat porci pentru înmulţire, iar, din când în când, atunci când şeful este plecat pe teren, se ocupă şi cu altfel de replicări: ultima ispravă o constituie replicarea Marelui Poet, un personaj exotic de la a cărui aniversare se împlinesc peste 150 de ani şi cu care ar dori să facă senzaţie la Casa de Cultură. Numai că întoarcerea intempestivă a şefului şi oprirea

bruscă a reactorului determină obţinerea unui Poet… mut. Şi puţin cam handicapat. Care nu reuşeşte să obţină de la publicul prezent cu forţa la simpozion decât remarci ironice şi grosiere. „Moartea lui Lişiţă” se poate constitui într-un fel de replică parodică la celebra nuvelă a lui D. Keyes „Flori pentru Algernon”. Moartea lui Lişiţă, un oligofren de care îşi bat joc toţi colegii de muncă, devine un motiv pentru autor de a trece în revistă racilele rasei umane, chiar şi într-o manieră umoristică; la pomana fostului său camarad de serviciu, Tudose îl cunoaşte şi-l ia în grijă pe tovarăşul său de luptă împotriva calculatoarelor răzvrătite – libarca numită Gândăcel. „Tudose contra calculator” (1989) este primul text în care Tudose capătă veleităţile unui fel de Tândală, aflat în conflict cu tehnica electronică a secolului în care trăieşte. Plecat să depaneze un banal calculator, în casa văduvei Florica, Tudose trăieşte un adevărat coşmar, după ce realizează că Gheorghiţă, cum este numit computerul, a fost programat de Florica pentru diverse activităţi erotomane, acesta degenerând în final în acte de violenţă împotriva tuturor oaspeţilor casei.

În 1990, publică la editura *Celelalte cuvinte* din Bacău, volumul de proză SF „Artele marţiale moderne”.

Alte opere: „Alarmă în sistemele cibernetice” (1981), „Hrană pentru cei din cer” (1982), „Western” (1982), „Obiecte” (1985), „Laboratorul mental” (1986), „Lera cea adevărată” (1988), „‘Renaşterea poetului” (1988), „Jocul politic” (1990), „Invazia’ (1990), „Sham-Poo, animal electronic de casă”, „Şeful”, „Farsa”, „Labirintul timpului”, „Ultimul mesaj”, „Maşina

interioară”.

